

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-MANAGEMENT ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Διπλωματική Εργασία

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ
ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ**

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Ι. ΝΙΤΕΡΟΣ

Πειραιάς, 2015

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-MANAGEMENT ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

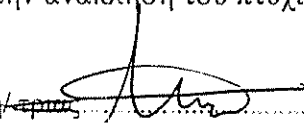
ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(περιλαμβάνεται ως ξεχωριστή (δεύτερη) σελίδα στο σώμα της διπλωματικής εργασίας)

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στη Διοίκηση Επιχειρήσεων –Μάνατζμεντ Τουρισμού: MBA-Tourism Management» με τίτλο:

Αξιολόγηση Ελληνικών Εταιρειών Διαδικτυακής Πώλησης Διεξαγωγών Επιστημών

έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Υπογραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή

Όνοματεπώνυμο Νίκος Φιλίππιδης

Ημερομηνία 16-09-2015

Αφιερώνεται στους γονείς μου

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Φίλιππος Ι. Νίτερος

Σημαντικοί όροι: Ανάλυση οικονομικών καταστάσεων, εξελίξεις διεθνούς και ελληνικής οικονομίας, χαρακτηριστικά και εξέλιξη του κλάδου, κριτική διερεύνηση αριθμοδεικτών, κριτική διερεύνηση πινάκων κίνησης κεφαλαίων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο κλάδος του τουρισμού θεωρείται από τους πλέον σημαντικούς για την παγκόσμια και την ελληνική οικονομία. Οι διεθνείς αφίξεις και τα έσοδα από τους τουρίστες αυξάνονται συνεχώς, δίνοντας με αυτό τον τρόπο την ευκαιρία στις επιχειρήσεις του κλάδου να αναπτυχθούν. Παράλληλα, σε συνδυασμό με την άνθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου, δημιουργούνται νέου είδους επιχειρήσεις που ασχολούνται με τον τουρισμό.

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η μελέτη της χρηματοοικονομικής κατάστασης του κλάδου των ελληνικών εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων, ο οποίος στηρίζεται στο διαδίκτυο και ασχολείται με τον τουρισμό και τις αεροπορικές μεταφορές, για τα έτη 2009 έως 2013.

Φυσικά, δεν θα μπορούσαν να αγνοηθούν οι εξελίξεις στο περιβάλλον του κλάδου, καθώς τον επηρέασαν άμεσα. Η διεθνής οικονομία, μετά την οικονομική κρίση το 2008, έδειξε σημάδια σταδιακής ανάκαμψης από τα μέσα του 2009. Για την ελληνική οικονομία η κατάσταση ήταν πιο δύσκολη, εξαιτίας του υψηλού δημοσίου χρέους, της έλλειψης ρευστότητας, των ποσοστών ανεργίας και της μειωμένης καταναλωτικής δαπάνης γενικότερα. Επίσης, σημαντικό είναι πως οι τράπεζες αύξησαν τους όρους και τις προϋποθέσεις για την παροχή δανείων.

Από την κριτική διερεύνηση των αριθμοδεικτών προκύπτει πως οι εταιρείες του κλάδου κατάφεραν να πολλαπλασιάσουν μέσα στην πενταετία τις πωλήσεις τους, αλλά τα περιθώρια κέρδους (που ήταν ήδη χαμηλά) μειώθηκαν περαιτέρω, λόγω του υψηλού ανταγωνισμού και των προσπαθειών επέκτασης. Τα έξοδα για το μάρκετινγκ ήταν ιδιαίτερα υψηλά, επειδή το προϊόν είναι δύσκολο να διαφοροποιηθεί, ενώ αντίστοιχα απαιτήθηκαν κεφάλαια για την αναβάθμιση της τεχνολογίας, όπως και για εξειδικευμένο προσωπικό. Επίσης, οι μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου έχουν ήδη επεκταθεί σε άλλες χώρες και η ελληνική αγορά αποτελεί μικρό κομμάτι των συνολικών τους πωλήσεων.

Ένα ακόμη συμπέρασμα, το οποίο επιβεβαιώνεται και από τους πίνακες κίνησης κεφαλαίων, είναι πως οι εταιρείες δεν κατάφεραν να αποσπάσουν εξωτερική μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση μέχρι και το 2013. Αντίθετα, άντλησαν κεφάλαια μέσω της αύξησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (σπάνια δανειακών) και μέσω επανεπένδυσης των κερδών. Τα κεφάλαια αυτά απαιτήθηκαν κυρίως για την αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού και σε μικρότερο βαθμό για το πάγιο ενεργητικό και για έξοδα εγκατάστασης.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον επιβλέποντα καθηγητή του Πανεπιστημίου Πειραιώς κ. Παναγιώτη Αρτίκη για την καθοδήγηση και στήριξη καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης αυτής της διπλωματικής εργασίας.

Ακόμη, θεωρώ απαραίτητο να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον κ. Βασίλη Ζαμανό για την άμεση ανταπόκριση και τη βοήθεια με πληροφορίες σχετικά με την Travelplanet24 ΑΕ και τον κλάδο.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	I
Ευχαριστίες	II
Κατάσταση Πινάκων	VI
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή	- 1 -
1.1 Αντικειμενικός σκοπός	- 1 -
1.2 Μεθοδολογία	- 2 -
Κεφάλαιο 2: Χρηματοοικονομική ανάλυση	- 3 -
2.1 Γενικά	- 3 -
2.2 Περιεχόμενο	- 5 -
2.3 Κυριότεροι Δείκτες	- 8 -
Βιβλιογραφία	- 12 -
Κεφάλαιο 3: Διεθνές οικονομικό περιβάλλον	- 13 -
3.1 Παγκόσμιο ΑΕΠ	- 13 -
3.2 Πληθωρισμός	- 17 -
3.3 Ανεργία	- 20 -
3.4 Δημοσιονομική και νομισματική πολιτική	- 22 -
Βιβλιογραφία	- 27 -
Κεφάλαιο 4: Εξελίξεις στην ελληνική οικονομία	- 28 -
4.1 Ελληνικό ΑΕΠ	- 28 -
4.2 Πληθωρισμός	- 33 -
4.3 Ανεργία	- 38 -
4.4 Δημοσιονομική πολιτική	- 42 -
4.4.1 Προϋπολογισμός γενικής και κεντρικής κυβέρνησης	- 42 -
4.4.2 Δανειακές Ανάγκες	- 45 -
4.4.3 Δημόσιο χρέος	- 47 -
4.5 Νομισματική πολιτική	- 49 -
4.5.1 Νομισματικά Μεγέθη	- 49 -
4.5.2 Τραπεζικά Επιτόκια	- 52 -
4.5.3 Πιστωτικές Εξελίξεις	- 54 -
Βιβλιογραφία	- 58 -
Κεφάλαιο 5: Κλάδος εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων	- 59 -
5.1 Γενικά στοιχεία	- 59 -
5.2 Πωλήσεις και Κέρδη Παρελθουσών Χρήσεων	- 61 -
5.3 Μονιμότητα κλάδου	- 63 -
5.4 Συνθήκες Ανταγωνισμού	- 63 -
5.5 Εργασιακές Συνθήκες	- 64 -
5.6 Απειλές	- 65 -
Βιβλιογραφία	- 66 -

Κεφάλαιο 6: Αναλυόμενες εταιρείες κλάδου	- 67 -
6.1 Γενικά	- 67 -
6.2 E-Travel A.E.....	- 67 -
6.2.1 Γενικά Στοιχεία.....	- 67 -
6.2.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες	- 68 -
6.3 Travelplanet24 A.E.	- 70 -
6.3.1 Γενικά Στοιχεία.....	- 70 -
6.3.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες	- 71 -
6.4 Fast Group A.E.	- 72 -
6.4.1 Γενικά Στοιχεία.....	- 72 -
6.4.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες	- 73 -
6.5 FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.....	- 74 -
6.5.1 Γενικά Στοιχεία.....	- 74 -
6.5.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες	- 74 -
6.6 ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.....	- 76 -
6.6.1 Γενικά Στοιχεία.....	- 76 -
6.6.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες	- 76 -
Ηλεκτρονικές πηγές	- 78 -
Κεφάλαιο 7: Ανάλυση δεικτών.....	- 79 -
7.1 Γενικά	- 79 -
7.2 E-Travel AE.....	- 79 -
7.3 Travelplanet24 AE	- 82 -
7.4 Fast Group AE	- 84 -
7.5 FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.....	- 86 -
7.6 ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.....	- 88 -
Κεφάλαιο 8: Ανάλυση πινάκων κίνησης κεφαλαίων.....	- 91 -
8.1 Γενικά	- 91 -
8.2 E-Travel AE.....	- 91 -
8.3 Travelplanet24 AE	- 93 -
8.4 Fast Group AE	- 94 -
8.5 FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.....	- 95 -
8.6 ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.....	- 96 -
Κεφάλαιο 9: Συμπεράσματα.....	- 98 -
9.1 Γενικά	- 98 -
9.2 Συμπεράσματα.....	- 98 -
9.2.1 Διεθνείς Οικονομικές Εξελίξεις.....	- 98 -
9.2.2 Εξελίξεις στην ελληνική οικονομία	- 100 -
9.2.3 Κλάδος εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων	- 102 -
9.2.4 Κριτική διερεύνηση αριθμοδεικτών	- 103 -

9.2.5 Κριτική διερεύνηση πινάκων κίνησης κεφαλαίων	- 106 -
9.3 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.....	- 107 -
Βιβλιογραφία	- 108 -
Παράρτημα I: Πίνακες οικονομικών στοιχείων	- 110 -
Παράρτημα II: Αριθμοδείκτες.....	- 138 -
Παράρτημα III: Πίνακες κίνησης κεφαλαίων	- 145 -

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΠΙΝΑΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

E-Travel AE

Πίνακας 1: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2009-2013)	- 110 -
Πίνακας 2: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2009-2013)	- 111 -
Πίνακας 3: Ισολογισμός- Ανάλυση κοινού μεγέθους (2009-2013).....	- 112 -
Πίνακας 4: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2009-2013)	- 113 -
Πίνακας 5: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2009-2013).....	- 114 -
Πίνακας 6: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2009-2013)	- 115 -

Travelplanet24 AE

Πίνακας 7: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2010-2013)	- 116 -
Πίνακας 8: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2010-2013)	- 117 -
Πίνακας 9: Ισολογισμός-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013).....	- 118 -
Πίνακας 10: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)	- 119 -
Πίνακας 11: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2010-2013).....	- 119 -
Πίνακας 12: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2010-2013)	- 121 -

Fast Group AE

Πίνακας 13: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2010-2013)	- 122 -
Πίνακας 14: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2010-2013)	- 123 -
Πίνακας 15: Ισολογισμός-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013).....	- 123 -
Πίνακας 16: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)	- 124 -
Πίνακας 17: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2010-2013).....	- 124 -
Πίνακας 18: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2010-2013)	- 125 -

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

Πίνακας 19: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2010-2013)	- 126 -
Πίνακας 20: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2010-2013)	- 127 -
Πίνακας 21: Ισολογισμός-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013).....	- 127 -
Πίνακας 22: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)	- 128 -
Πίνακας 23: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2010-2013).....	- 129 -
Πίνακας 24: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2010-2013)	- 130 -

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ

Πίνακας 25: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2009-2013)	- 131 -
Πίνακας 26: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2009-2013)	- 132 -
Πίνακας 27: Ισολογισμός-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2009-2013).....	- 133 -
Πίνακας 28: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2009-2013)	- 135 -
Πίνακας 29: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2009-2013).....	- 135 -
Πίνακας 30: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2009-2013)	- 137 -

VII

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

Πίνακας 31: Αριθμοδείκτες E-Travel ΑΕ	- 138 -
Πίνακας 32: Αριθμοδείκτες Travelplanet24 ΑΕ	- 140 -
Πίνακας 33: Αριθμοδείκτες Fast Group ΑΕ	- 141 -
Πίνακας 34: Αριθμοδείκτες FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.	- 142 -
Πίνακας 35: Αριθμοδείκτες ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ	- 143 -
Πίνακας 36: Αριθμοδείκτες κλάδου	- 144 -

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

E-Travel ΑΕ

Πίνακας 37: Πηγές κεφαλαίων 2009-2012	- 145 -
Πίνακας 38: Πηγές κεφαλαίων 2012-2013	- 146 -
Πίνακας 39: Χρήσεις κεφαλαίων 2009-2012	- 148 -
Πίνακας 40: Χρήσεις κεφαλαίων 2012-2013	- 149 -

Travelplanet24 ΑΕ

Πίνακας 41: Πηγές κεφαλαίων 2010-2013	- 151 -
Πίνακας 42: Χρήσεις κεφαλαίων 2010-2013	- 152 -

Fast Group ΑΕ

Πίνακας 43: Πηγές κεφαλαίων 2010-2013	- 154 -
Πίνακας 44: Χρήσεις κεφαλαίων 2010-2013	- 155 -

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

Πίνακας 45: Πηγές κεφαλαίων 2010-2013	- 156 -
Πίνακας 46: Χρήσεις κεφαλαίων 2010-2013	- 157 -

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ

Πίνακας 47: Πηγές κεφαλαίων 2009-2012	- 158 -
Πίνακας 48: Πηγές κεφαλαίων 2012-2013	- 160 -
Πίνακας 49: Χρήσεις κεφαλαίων 2009-2012	- 162 -
Πίνακας 50: Χρήσεις κεφαλαίων 2012-2013	- 164 -

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Αντικειμενικός σκοπός

Σκοπός αυτής της διπλωματικής εργασίας είναι η ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του κλάδου των ελληνικών εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων για τα έτη 2009 έως 2013. Ο κλάδος αυτός είναι ιδιαίτερα σύγχρονος και οι περισσότερες εταιρείες λειτουργούν λίγα μόλις χρόνια. Από την ανάλυση μπορούν να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με την πορεία ενός κλάδου που ασχολείται με τον τουρισμό και τις μεταφορές, αλλά στηρίζεται κυρίως στην τεχνολογία, εν μέσω δυσμενών εξελίξεων στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον.

Οι εταιρείες του κλάδου που θα χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς της ανάλυσης επιλέχθηκαν με βάση το μέγεθός τους και την διαθεσιμότητα των οικονομικών τους στοιχείων και είναι οι εξής:

- E-Travel A.E.
- Travelplanet24 A.E.
- Fast Group A.E.
- FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.
- ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.

1.2 Μεθοδολογία

Το πρώτο στάδιο, με βάση τη μεθοδολογία της παρούσας ανάλυσης, είναι η εξέταση των εξελίξεων στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον κατά την πενταετία 2009-2013. Το επόμενο στάδιο αφορά τις εξελίξεις στην ελληνική οικονομία για το ίδιο χρονικό διάστημα. Αυτά τα δύο βήματα εμφανίζονται κατά σειρά στο τρίτο και τέταρτο κεφάλαιο, ενώ το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στη θεωρία της χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Στο επόμενο βήμα και συγκεκριμένα στο πέμπτο κεφάλαιο, γίνεται ανάλυση του κλάδου και των χαρακτηριστικών του. Πέρα από τα γενικά στοιχεία και τους λόγους ανάπτυξης, παράγοντες που εξετάζονται είναι οι πωλήσεις και τα κέρδη των προηγούμενων χρήσεων, η μονιμότητα του κλάδου, ο υφιστάμενος ανταγωνισμός, οι εργασιακές συνθήκες και οι κυριότερες απειλές για αυτόν. Στο έκτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις που θα χρησιμοποιηθούν στην ανάλυση, η εξέλιξή τους και τα κυριότερα χαρακτηριστικά τους.

Στη συνέχεια, γίνεται ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων, χρησιμοποιώντας αριθμοδείκτες και πίνακες κίνησης κεφαλαίων. Αυτά εμφανίζονται αναλυτικά για κάθε εταιρεία και έτος στο παράρτημα της παρούσας διπλωματικής, ενώ η ανάλυσή τους γίνεται στο έβδομο κεφάλαιο για τους αριθμοδείκτες και στο όγδοο για τους πίνακες κίνησης κεφαλαίων.

Τέλος, με βάση την ανάλυση του γενικότερου οικονομικού περιβάλλοντος, της ελληνικής οικονομίας και του κλάδου, σε συνδυασμό και με τα αποτελέσματα των αριθμοδεικτών και των πινάκων κίνησης κεφαλαίων, γίνεται εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την χρηματοοικονομική κατάσταση των εταιρειών του κλάδου και την εξέλιξή τους κατά το διάστημα 2009-2013. Αυτό εμφανίζεται στο ένατο κεφάλαιο, στο τέλος του οποίου παραθέτονται και προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

2.1 Γενικά

Στόχος της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης είναι η αποτύπωση της παρούσας χρηματοοικονομικής κατάστασής της και η άντληση των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για την λήψη αποφάσεων από κάθε ενδιαφερόμενο.

Ανάλογα με την σχέση κάθε ενδιαφερόμενου με την επιχείρηση και τα συμφέροντα που έχει από αυτήν, διαφέρουν οι πληροφορίες και γνώσεις που χρειάζεται. Μερικές από τις σημαντικότερες ομάδες χρηστών των αναλύσεων είναι οι εξής:

- Οι **μέτοχοι**, είτε με την έννοια του επενδυτή, δηλαδή της λήψης απόφασης σχετικά με την αγορά μετοχών μιας επιχείρησης, είτε με αυτήν του ελέγχου της διοίκησης της επιχείρησης σχετικά με τα αποτελέσματα και την κερδοφορία και κυρίως με το αν οι ενέργειες της είναι προσανατολισμένες στην μεγιστοποίηση του πλούτου των μετόχων.
- Οι **δανειστές** και οι **προμηθευτές**, οι οποίοι θέλουν να εξασφαλίσουν τα κεφάλαια που έχουν χορηγηθεί ή πιστωθεί σε μια επιχείρηση. Ακόμη, μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες για την βιωσιμότητα και αποδοτικότητα της και να κρίνουν αν θα χορηγηθούν εκ νέου πιστώσεις και με ποιο επιτόκιο και εγγυήσεις.
- Η **διοίκηση**, η οποία διαθέτει στοιχεία της επιχείρησης που δεν έχουν οι άλλες ομάδες ενδιαφερομένων, μπορεί να προσδιορίζει την κατάσταση και τη μελλοντική εξέλιξη της εταιρείας, καθώς και να προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες. Επίσης, αντλεί χρήσιμη πληροφόρηση για αποφάσεις εξαγορών ή συγχωνεύσεων, καθορισμού της δομής των κεφαλαίων και διαμόρφωσης μερισματικής πολιτικής. Τέλος, σε πολλές περιπτώσεις η αμοιβή των διοικητικών στελεχών εξαρτάται από την αποδοτικότητα της επιχείρησης και επομένως προσπαθούν να αναλύσουν και να επηρεάσουν τα στοιχεία που την καθορίζουν.
- Οι **εργαζόμενοι**, οι οποίοι ενδιαφέρονται για την κατάσταση και την κερδοφορία της επιχείρησης, αλλά και για το επίπεδο της παραγωγικότητας, έτσι ώστε να διαπραγματευτούν μεταβολές στις αμοιβές τους.

- Πολλές **δημόσιες υπηρεσίες** αναλύουν τις λογιστικές καταστάσεις των εταιρειών για διάφορους λόγους, όπως για παράδειγμα η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

- Οι **ελεγκτές**, οι οποίοι ελέγχουν την ορθότητα και την ακρίβεια των λογιστικών καταστάσεων. Αυτό γίνεται μέσω της παρακολούθησης των οικονομικών στοιχείων και της μεταβολής τους, αλλά και με κάποιους αριθμοδείκτες, ώστε να παρουσιάζεται σωστά η εικόνα της επιχείρησης.

- Οι **πελάτες**, οι οποίοι ενδιαφέρονται κυρίως για τη βιωσιμότητα της επιχείρησης όταν προτίθενται να αγοράσουν προϊόντα με μακροχρόνιες εγγυήσεις ή παροχές και ιδιαίτερα όταν μια επιχείρηση αντιμετωπίζει προβλήματα ρευστότητας.

- **Λοιπές ομάδες**, οι οποίες ανάλογα με το ενδιαφέρον που έχουν για την επιχείρηση και τα συμφέροντά τους, δίνουν έμφαση στα ανάλογα στοιχεία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι ελεγκτές της εφορίας που αναλύουν τις οικονομικές καταστάσεις για να εξασφαλίσουν στο κράτος έσοδα από φόρους.

Διάκριση γίνεται στις αναλύσεις σε **εσωτερικές** και **εξωτερικές**, ανάλογα με τη θέση του αναλυτή ως προς την επιχείρηση. Ο όρος εσωτερική, χρησιμοποιείται για αναλύσεις από άτομα που βρίσκονται σε άμεση σχέση με την επιχείρηση, με σκοπό συνήθως τον έλεγχο της λειτουργίας της. Αντίθετα, εξωτερική ανάλυση είναι αυτή που πραγματοποιείται από άτομα εκτός της επιχείρησης, τα οποία έχουν πρόσβαση μόνο σε συγκεκριμένα οικονομικά στοιχεία (ισολογισμός, εκθέσεις ελεγκτών κλπ).

2.2 Περιεχόμενο

Ως προς το περιεχόμενο της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων, υπάρχουν τέσσερις διαδοχικές φάσεις που ακολουθούνται. Οι φάσεις αυτές είναι: α) η **στατιστική ανάλυση**, β) η **κριτική διερεύνηση δεικτών**, γ) η **κριτική διερεύνηση πινάκων κίνησης κεφαλαίων** και δ) η **εξαγωγή συμπερασμάτων**.

Η πρώτη φάση, δηλαδή η **στατιστική ανάλυση** περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

- Επιλογή αριθμού χρήσεων που θα συμπεριληφθούν στην ανάλυση.
- Κατανόηση του ουσιαστικού περιεχομένου των λογαριασμών κάθε ισολογισμού.
- Ανακατάταξη των στοιχείων του ισολογισμού ομοιόμορφα, ώστε να μπορούν να γίνουν συγκρίσεις.
- Κατανόηση του περιεχομένου της κάθε κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης και η εύρεση ανώμαλων κονδυλίων.
- Παράθεση των ισολογισμών σε κάθετη μορφή, τον ένα δίπλα στον άλλον, με αριστερά την παλαιότερη χρήση. Ακόμη, δημιουργία με την ίδια μορφή κατάστασης κοινού μεγέθους, όπου κάθε στοιχείο του ισολογισμού εμφανίζεται ως ποσοστό του συνόλου του ενεργητικού ή παθητικού, και κατάστασης ανάλυσης δεικτών, όπου κάθε στοιχείο εμφανίζεται ως ποσοστό του αντίστοιχου στοιχείου της πρώτης εξεταζόμενης χρήσης.
- Παρόμοια με τον ισολογισμό, παράθεση των αποτελεσμάτων χρήσης και αντίστοιχα δημιουργία ανάλογων καταστάσεων κοινού μεγέθους και ανάλυσης δεικτών.
- Υπολογισμός δεικτών. Οι δείκτες επιλέγονται ανάλογα με την ανάλυση και τα διαθέσιμα στοιχεία.
- Δημιουργία πινάκων κίνησης κεφαλαίων.
- Αντίστοιχα, υπολογίζονται οι δείκτες για τις ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και συντάσσονται οι πίνακες κίνησης κεφαλαίων.
- Ανεύρεση μέσων δεικτών και πινάκων κεφαλαίων κίνησης του συνόλου του κλάδου, για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο.
- Γραφική απεικόνιση των παραπάνω δεικτών για όλη την εξεταζόμενη περίοδο, τόσο για την επιχείρηση, όσο και για τους ανταγωνιστές και τον κλάδο.

Κατά τη δεύτερη φάση, γίνεται **κριτική διερεύνηση των δεικτών**. Οι δείκτες αυτοί αναλύονται παρακάτω. Για την εξαγωγή σωστών συμπερασμάτων, είναι απαραίτητο να γίνει σύγκριση των δεικτών με όσο το δυνατόν περισσότερα πρότυπα. Συνήθως τα πρότυπα αυτά είναι τα εξής:

- Διαχρονική εξέταση των δεικτών, ώστε να γίνει αντιληπτό αν βελτιώνονται ή χειροτερεύουν.
- Σύγκριση με τους αντίστοιχους (σε είδος και χρονικά) δείκτες των ανταγωνιστών.
- Σύγκριση με τους μέσους δείκτες του κλάδου για την εξεταζόμενη περίοδο. Αυτό έχει νόημα μόνο όταν οι επιχειρήσεις του κλάδου είναι ομοειδείς, ενώ απαιτείται καλή γνώση των χαρακτηριστικών και της πορείας του συνόλου του κλάδου, ώστε να εξαχθούν σωστά συμπεράσματα.

Βέβαια, πριν από τις συγκρίσεις και την εξαγωγή συμπερασμάτων, πρέπει να γίνει διερεύνηση του γενικότερου περιβάλλοντος και των συνθηκών που επικρατούσαν την συγκεκριμένη χρονική περίοδο, αλλά και του τρόπου που επηρέασαν τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης.

Η τρίτη φάση είναι η κριτική **διερεύνηση των πινάκων κεφαλαίων κίνησης**. Οι πίνακες, οι οποίοι έχουν ήδη δημιουργηθεί στη προηγούμενη φάση, συγκρίνονται με αυτούς των σημαντικότερων ανταγωνιστών και στη συνέχεια ολόκληρου του κλάδου. Ακόμη, από τους πίνακες παρέχεται πληροφόρηση για τα κεφάλαια που χρησιμοποίησε η αναλυόμενη επιχείρηση και τις πηγές (ίδια ή ξένα κεφάλαια) αυτών των κεφαλαίων, καθώς επίσης και για τον τρόπο που αυτά επενδύθηκαν.

Στην τέταρτη και τελευταία φάση γίνεται **εξαγωγή των συμπερασμάτων** της ανάλυσης. Αυτό για να γίνει σωστά πρέπει να τηρούνται οι παρακάτω τέσσερις προϋποθέσεις:

1. Σωστός και αρμονικός συνδυασμός των λογιστικών και χρηματοοικονομικών γνώσεων από τον αναλυτή.
2. Ο αναλυτής πρέπει να γνωρίζει και να αντιλαμβάνεται την αλληλουχία ανάμεσα στη Λογιστική, τον Οικονομικό Λογισμό και την Οικονομική των Επιχειρήσεων.

3. Όσο το δυνατόν καλύτερη γνώση του κλάδου και των χαρακτηριστικών του, επειδή υπάρχουν πολλοί παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων.

4. Παράλληλα, ο αναλυτής πρέπει να έχει γνώση της εγχώριας οικονομίας, μέσα στην οποία λειτουργεί ο κλάδος της επιχείρησης, αλλά και της διεθνούς οικονομίας, διότι επηρεάζει άμεσα την εγχώρια.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

2.3 Κυριότεροι Δείκτες

Οι κυριότεροι δείκτες που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση οικονομικών καταστάσεων είναι οι εξής:

1. **Συνολική Αποδοτικότητα**, δηλαδή η ικανότητα μιας επιχείρησης ως προς την πραγματοποίηση κέρδους. Υπολογίζεται με το δείκτη:

$$\text{Συνολική αποδοτικότητα} = \frac{\text{Συνολικά κέρδη}}{\text{Σύνολο καθαρού ενεργητικού}}$$

Ως συνολικά κέρδη χρησιμοποιούνται τα οργανικά κέρδη, οι χρεωστικοί τόκοι και τα λοιπά έξοδα ξένης χρηματοδότησης, ενώ ως σύνολο καθαρού ενεργητικού χρησιμοποιείται ο μέσος όρος της χρήσεως.

2. **Περιθώρια Κέρδους**, δηλαδή το ποσοστό των κερδών στο σύνολο των καθαρών πωλήσεων. Χωρίζεται σε τρεις δείκτες, οι οποίοι αναφέρονται στα μικτά, στα οργανικά και στα καθαρά κέρδη μετά φόρων αντίστοιχα.

$$\text{Μικτό περιθώριο κέρδους} = \frac{\text{Μικτά κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$$

$$\text{Οργανικό περιθώριο κέρδους} = \frac{\text{Οργανικά κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$$

$$\text{Καθαρό περιθώριο κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$$

3. **Κυκλοφοριακή Ταχύτητα**, η οποία αναφέρεται στο πόσους κύκλους περιστροφής πραγματοποίησαν τα επενδεδυμένα κεφάλαια μέσα στο έτος και εκφράζεται σε δείκτες για κάθε στοιχείο του ενεργητικού αντίστοιχα.

$$\text{Συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Σύνολο καθαρού ενεργητικού}}$$

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα πάγιου ενεργητικού} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Πάγιο ενεργητικό}}$$

$$\text{Κυκλοφ. ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}$$

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Αποθέματα}}$$

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα απαιτήσεων} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις με πίστωση}}{\text{Πελάτες}}$$

$$\text{Κυκλοφοριακή ταχύτητα διαθεσίμων} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Διαθέσιμα}}$$

Κι εδώ τα στοιχεία του ενεργητικού εκφράζονται ως μέσος όρος της χρήσεως.

4. Αποτελεσματικότητα της επιχείρησης ως προς την διαχείριση των αποθεμάτων και των χορηγούμενων και λαμβανομένων πιστώσεων. Οι δείκτες αποτελεσματικότητας είναι οι εξής:

$$\text{Μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα} = \frac{\text{Αποθέματα} * 365 \text{ ημέρες}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

$$\text{Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{\text{Πελάτες} * 365 \text{ ημέρες}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις με πίστωση}}$$

$$\text{Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων} = \frac{\text{Προμηθευτές} * 365 \text{ ημέρες}}{\text{Αγορές με πίστωση}}$$

Όπως και στους προηγούμενους δείκτες, για τα αποθέματα, τους πελάτες και τους προμηθευτές χρησιμοποιείται ο μέσος όρος της χρήσεως.

5. Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων (ή ιδιωφελής αποδοτικότητα), η οποία μπορεί να υπολογιστεί τόσο για τα κέρδη προ φόρων, όσο και για τα κέρδη μετά φόρων.

$$\text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

Τα ίδια κεφάλαια αναφέρονται στον μέσο όρο στην αρχή και στο τέλος της εξεταζόμενης χρήσης.

6. Ρευστότητα, δηλαδή ο βαθμός στον οποίο η επιχείρηση μπορεί να ανταπεξέλθει στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Ο δείκτης με τον οποίο υπολογίζεται είναι αυτός της τρέχουσας ρευστότητας. Επειδή, όμως, τα αποθέματα είναι δυσκολότερο να ρευστοποιηθούν, χρησιμοποιείται και ο δείκτης άμεσης ρευστότητας. Και οι δύο δείκτες παρουσιάζουν στατική εικόνα και δεν λαμβάνουν υπόψη την ποιότητα και τη σύνθεση του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

$$\text{Τρέχουσα ρευστότητα} = \frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

$$\text{Άμεση ρευστότητα} = \frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό} - \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

7. Δανειακή Επιβάρυνση, η οποία εκφράζει την αναλογία ξένων και ιδίων κεφαλαίων. Για την εξαγωγή αντικειμενικών συμπερασμάτων από αυτό το δείκτη, πρέπει να ληφθούν υπόψη η φύση και η αποδοτικότητα της επιχείρησης και η κατάσταση του γενικότερου οικονομικού περιβάλλοντος.

$$\text{Δανειακή επιβάρυνση} = \frac{\text{Ξένα κεφάλαια}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

8. Κάλυψη Τόκων και Μερισμάτων, ώστε να εξετασθεί η δυνατότητα της επιχείρησης να πληρώνει τόκους και μερίσματα μέσα από τα διαθέσιμα. Όσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο δείκτης, τόσο πιθανότερο είναι να συνεχιστούν μελλοντικά οι πληρωμές.

$$\text{Κάλυψη τόκων} = \frac{\text{Οργανικά κέρδη}}{\text{Χρηματοπιστωτικά έξοδα}}$$

$$\text{Κάλυψη μερισμάτων} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Μερίσματα}}$$

9. Παγιοποίηση Περιουσίας, η οποία εκφράζεται με δύο παρόμοιους δείκτες. Ο πρώτος δείκτης εμφανίζει την αναλογία πάγιου και κυκλοφορούντος ενεργητικού, ενώ ο δεύτερος το ποσοστό του πάγιου ενεργητικού ως προς το σύνολο του ενεργητικού.

$$\text{Παγιοποίηση περιουσίας} = \frac{\text{Πάγιο ενεργητικό}}{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}$$

$$\text{Παγιοποίηση περιουσίας} = \frac{\text{Πάγιο ενεργητικό}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

10. Χρηματοδότηση Ενεργητικού, με στόχο τον προσδιορισμό του βαθμού τήρησης των αρχών σωστής χρηματοδότησης. Ο πρώτος δείκτης στηρίζεται στην αρχή της χρηματοδότησης του πάγιου ενεργητικού και των μακροχρόνιων τοποθετήσεων εκτός της επιχείρησης μέσω κεφαλαίων μεγάλης διάρκειας, ενώ ο δεύτερος δείκτης μέσω των ιδίων κεφαλαίων. Ο τρίτος δείκτης, ελέγχει σε τι βαθμό ικανοποιείται η αρχή χρηματοδότησης μέρους του κυκλοφορούντος ενεργητικού μέσω κεφαλαίων μεγάλης διάρκειας.

$$\text{Χρηματοδότηση παγίου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας} = \frac{\text{Απασχοληθέντα κεφάλαια}}{\text{Πάγιο ενεργητικό}}$$

$$\text{Χρηματοδότηση παγίου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια} = \frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Πάγιο ενεργητικό}}$$

$$\text{Χρηματοδότηση κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας} = \frac{\text{Καθαρό κεφάλαιο κίνησης}}{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}$$

11. Δείκτες σε Τρέχουσες Αξίες, οι οποίοι εκφράζουν τη σχέση της τρέχουσας τιμής της μετοχής με τα κέρδη, το μέρισμα και τη λογιστική τιμή της κάθε μετοχής.

$$\text{Δείκτης τιμής/κέρδη} = \frac{\text{Τρέχουσα τιμή μετοχής}}{\text{Κέρδη ανά μετοχή}}$$

$$\text{Απόδοση μερισμάτων} = \frac{\text{Μέρισμα ανά μετοχή}}{\text{Τρέχουσα τιμή μετοχής}}$$

$$\text{Δείκτης τιμής/λογιστική αξία} = \frac{\text{Τρέχουσα τιμή μετοχής}}{\text{Λογιστική αξία μετοχής}}$$

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ❖ Γεώργιος Π. Αρτίκης- Χρηματοοικονομική Διοίκηση, Ανάλυση και Προγραμματισμός- (2003) Εκδοτικός Οίκος "INTERBOOKS"
- ❖ Δημήτριος Χ. Γκίκας, Αφροδίτη Ι. Παπαδάκη, Γεωργία Σ. Σιουγλέ- Ανάλυση και Αποτίμηση Επιχειρήσεων-(2010) Α' Έκδοση, Εκδόσεις Γ. Μπένου
- ❖ Νικήτας Α. Νιάρχος- Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων- (2004) Έβδομη Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

3.1 Παγκόσμιο ΑΕΠ

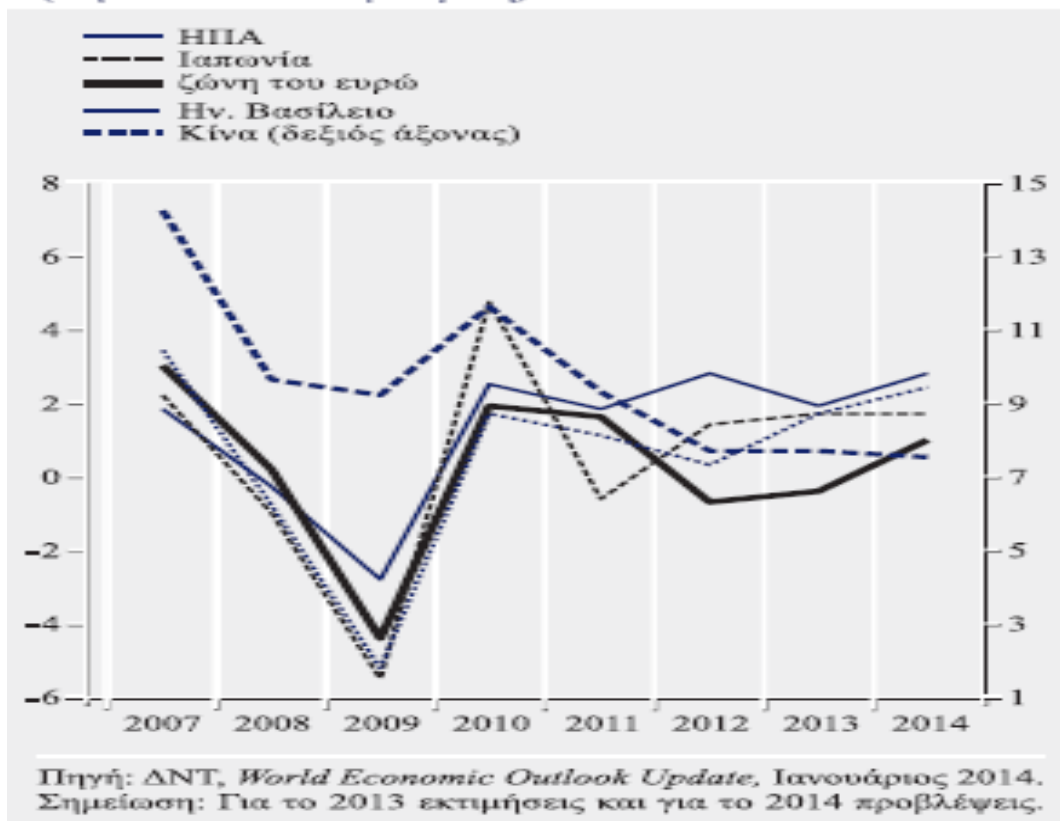
Το 2009, το παγκόσμιο ΑΕΠ μειώθηκε κατά 0,6% εξαιτίας της μεγάλης ύφεσης στην παγκόσμια οικονομία. Κατά το δεύτερο εξάμηνο εμφάνισε σημάδια ανάκαμψης, ως αποτέλεσμα της επεκτατικής δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής. Στις ΗΠΑ και στη ζώνη του ευρώ το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους. Συνολικά για το έτος 2009, η μείωση του ΑΕΠ στις προηγμένες οικονομίες έφτασε το -3,2% (0,5% για το 2008). Στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες η ανάκαμψη ήταν ισχυρότερη, εξαιτίας της ισχυρής εγχώριας ζήτησης και της μικρότερης έκθεσης στα χρηματοπιστωτικά προβλήματα, ενώ το ΑΕΠ παρέμεινε σε θετικά επίπεδα, της τάξης του 2,4% (6,1% το 2008). Χαρακτηριστικά, στην Κίνα ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ επανήλθε στα επίπεδα προ κρίσης. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2009, σελ. 45)

Το 2010, το παγκόσμιο ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5%, ξεπερνώντας τις προβλέψεις από το 2009. Παρά τα μεγάλα ποσοστά ανεργίας και την ανησυχία των αγορών, το παγκόσμιο εμπόριο ανέκαμψε και ο όγκος των προϊόντων και υπηρεσιών επανήλθε στα επίπεδα πριν την κρίση, σημειώνοντας αύξηση κατά 12,4%. Στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες η αύξηση του ΑΕΠ έφτασε το 7,3% με κύριο μοχλό την Κίνα. Οι προηγμένες οικονομίες εμφάνισαν αύξηση στο ΑΕΠ κατά 3,0%. Στις ΗΠΑ, αυξήθηκε κατά 2,9% (-2,6% για το 2009), κυρίως λόγω της αύξησης της εγχώριας ζήτησης και των αποθεμάτων.

Στη ζώνη του ευρώ το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,7%, έναντι μείωσης 4,1% για το 2009, όμως εμφανίζονται μεγάλες διαφορές ανάμεσα στις χώρες. Ενώ η Γερμανία ανέκαμψε (ΑΕΠ +3,5%), χώρες όπως η Ελλάδα, η Ιρλανδία και η Ισπανία εμφάνισαν αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Ακόμη, οι περισσότερες από τις υπόλοιπες χώρες παρουσίασαν μέτριους ρυθμούς. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 43-45)

Διάγραμμα III.1 Παγκόσμια οικονομία: πραγματικό ΑΕΠ

(ετήσια εκατοστιαία μεταβολή)

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 29)

Το 2011, ο ρυθμός ανόδου του παγκόσμιου ΑΕΠ επιβραδύνθηκε σε 3,9% (5,3% για το 2010). Αυτό ήταν αποτέλεσμα παραγόντων όπως η κρίση χρέους, η μείωση της ζήτησης (λόγω αύξησης των τιμών σε βασικά αγαθά), η απομόχλευση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και η έλλειψη εμπιστοσύνης των αγορών. Ιδιαίτερα, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2011, το πρόβλημα εντάθηκε από την αβεβαιότητα που οφειλόταν στην κρίση δημοσίου χρέους στις χώρες του ευρώ, αλλά αντιμετωπίστηκε με την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

Οι προηγμένες οικονομίες επιβαρύνθηκαν περισσότερο από τους παραπάνω παράγοντες και σε συνδυασμό με έκτακτα γεγονότα (πχ Ιαπωνία, Μάρτιος 2011), το αποτέλεσμα ήταν η μείωση του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ τους από 3,2% το 2010, σε 1,6% το 2011. Πιο συγκεκριμένα, στις ΗΠΑ ο ρυθμός μειώθηκε σε 1,7% (3% το 2010), αλλά παράλληλα μειώθηκε και η ανεργία (9% από 9,6% το 2010), ενώ αυξήθηκε με μεγαλύτερο ρυθμό η

ιδιωτική κατανάλωση και οι επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου, δίνοντας έτσι θετικές προβλέψεις για το 2012. Η Ιαπωνία εμφάνισε μείωση στο ΑΕΠ κατά 0,7% μετά τις ισχυρές καταστροφές από τον σεισμό και το τσουνάμι. Παρόλα αυτά, έδειξε να ανακάμπτει γρήγορα και οι προβλέψεις έδειχναν πως το 2012 θα υπάρξει αύξηση του ΑΕΠ κατά 2%.

Στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες η μείωση του ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ ήταν συγκριτικά μικρότερη (από 7,5% το 2010, σε 6,2% το 2011) και είναι σημαντικό το γεγονός ότι εκείνη την περίοδο παρήγαγαν το 48,8% του παγκοσμίου ΑΕΠ. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 31)

Το 2012, ο ρυθμός αύξησης του παγκοσμίου ΑΕΠ μειώθηκε ακόμη περισσότερο και έφτασε το 3,2%. Αιτίες της επιβράδυνσης της οικονομίας ήταν οι εξής:

- 1) Η κρίση χρέους στη ζώνη του ευρώ.
- 2) Η δημοσιονομική πολιτική που αναγκάστηκαν να ακολουθήσουν πολλές από τις ανεπτυγμένες οικονομίες.
- 3) Η επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου.
- 4) Οι συνέπειες της απομόχλευσης στην ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες.
- 5) Οι υψηλές τιμές σε βασικά αγαθά και καύσιμα.

Παρά την μείωση του ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ στο σύνολο των προηγμένων οικονομιών στο 1,3% ως αποτέλεσμα της ύφεσης στη ζώνη του ευρώ και του φόβου για εξάπλωση των αποτελεσμάτων της κρίσης χρέους, παρατηρούνταν μεγάλες διαφορές ανάμεσα στις χώρες. Οι ΗΠΑ κατάφεραν να τον αυξήσουν σε 2,2%, ενώ παράλληλα μείωσαν περαιτέρω την ανεργία σε 8,1%. Η Ιαπωνία αύξησε το ΑΕΠ της κατά 1,9%, όμως εμφάνισε για δεύτερο συνεχόμενο έτος εμπορικό έλλειμμα, το οποίο οφειλόταν στη μείωση των εισπράξεων από εξαγωγές και στην αύξηση των πληρωμών για εισαγωγές (κυρίως καυσίμων). Αντίθετα, η ζώνη του ευρώ παρουσίασε μικρή ύφεση και το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 0,5%.

Οι αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες παρουσίασαν υψηλό ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ (5,1%), αλλά μικρότερο από το 2011 (6,3%), λόγω των μεταβολών στο διεθνές εμπόριο και την εξωτερική ζήτηση των προηγμένων οικονομιών. Σημαντικό γεγονός είναι πως οι Ασιατικές αναδυόμενες οικονομίες εμφάνισαν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης (6,6%

έναντι 8% το 2011) και η Κίνα 7,8%, το οποίο όμως ήταν το χαμηλότερο από το 1999. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 31-33)

Το 2013, ο ρυθμός αύξησης του παγκοσμίου ΑΕΠ παρέμεινε κοντά στο 3%. Αυτό ήταν αποτέλεσμα της χαμηλής εγχώριας και διεθνούς ζήτησης, αλλά και των προβλημάτων στην χρηματοδότηση εξαγωγικών επιχειρήσεων.

Στις προηγμένες οικονομίες παρέμεινε χαμηλά (1,3%). Κύριες αιτίες αποτέλεσαν η μείωση της δημόσιας κατανάλωσης και των επενδύσεων. Στην ζώνη του ευρώ παρουσιάστηκε και πάλι μικρή ύφεση της τάξης του -0,4%, παρά τις ενδείξεις ανάκαμψης και αποκατάστασης της εμπιστοσύνης, κυρίως τους τελευταίους μήνες του 2013. Παράλληλα, στις ΗΠΑ, εξαιτίας της δημοσιονομικής περιστολής, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά μόλις 1,9%, λιγότερο δηλαδή από ότι το 2012. Αντίθετα, η Ιαπωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο κατάφεραν να βελτιώσουν τον ρυθμό αύξησης τους σε 1,7% και το δεύτερο ταυτόχρονα να μειώσει το ποσοστό ανεργίας.

Αξιοσημείωτο είναι πως εμφανίστηκαν ακόμη μια χρονιά μεγάλες διαφορές ανάμεσα στις χώρες του ευρώ. Οκτώ από τις δέκα χώρες συνέχισαν να βρίσκονται σε ύφεση από το 2012, ενώ και σημαντικές οικονομίες, όπως η Γερμανία και η Γαλλία, σημείωσαν πολύ χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Οι χώρες που αντιμετώπισαν τα μεγαλύτερα προβλήματα κατά την τελευταία οικονομική κρίση παρουσίασαν μικρότερης έντασης ύφεση, εκτός από την Ιρλανδία, η οποία εμφάνισε χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης. Τέλος, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε ακόμη περισσότερο και έφτασε σε πολύ υψηλά επίπεδα σε πολλές από τις παραπάνω χώρες. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 33-34)

3.2 Πληθωρισμός

Από τον επόμενο πίνακα, γίνεται αντιληπτή η σημαντική μείωση του πληθωρισμού το 2009. Στις προηγμένες οικονομίες έφτασε το 0,1% από 3,4% το 2008. Οι κύριες αιτίες της μείωσης του πληθωρισμού ήταν η ύφεση, η μείωση της ζήτησης και η μείωση των τιμών των βασικών αγαθών και του πετρελαίου, οι οποίες είχαν φτάσει σε πολύ υψηλά επίπεδα το προηγούμενο έτος (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2009, σελ. 97). Στη ζώνη του ευρώ, για τους ίδιους λόγους από 3,3% το 2008 μειώθηκε σε μόλις 0,3% το 2009, ενώ στις ΗΠΑ το 2009 ο πληθωρισμός έφτασε σε αρνητικά επίπεδα (-0,3% από 3,8% το 2008).

Table A5. Summary of Inflation

(Percent)

	Average 1996–2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GDP Deflators									
Advanced Economies	1.7	2.1	2.2	1.9	0.8	1.0	1.3	1.2	1.2
United States	2.0	3.1	2.7	2.0	0.8	1.2	2.0	1.7	1.5
Euro Area ¹	1.7	1.8	2.4	2.0	1.0	0.8	1.2	1.3	1.4
Japan	-1.0	-1.1	-0.9	-1.3	-0.5	-2.2	-1.9	-0.9	-0.6
Other Advanced Economies ²	2.1	2.2	2.6	3.1	1.1	2.4	2.0	1.4	1.5
Consumer Prices									
Advanced Economies	2.0	2.4	2.2	3.4	0.1	1.5	2.7	2.0	1.4
United States	2.5	3.2	2.9	3.8	-0.3	1.6	3.1	2.1	1.5
Euro Area ^{1,3}	1.9	2.2	2.2	3.3	0.3	1.6	2.7	2.5	1.3
Japan	-0.1	0.2	0.1	1.4	-1.3	-0.7	-0.3	0.0	0.4
Other Advanced Economies ²	2.0	2.1	2.2	3.9	1.4	2.4	3.4	2.1	1.7
Emerging Market and Developing Economies	10.0	5.8	6.5	9.2	5.4	5.9	7.3	6.0	5.8
Regional Groups									
Commonwealth of Independent States ⁴	24.8	9.5	9.7	15.6	11.2	7.2	10.1	6.5	6.4
Emerging and Developing Asia	4.1	4.3	5.3	7.4	3.2	5.3	6.5	4.6	4.5
Emerging and Developing Europe	27.0	5.9	6.0	7.9	4.7	5.4	5.4	5.8	4.1
Latin America and the Caribbean ⁵	10.1	5.3	5.4	7.9	5.9	6.0	6.6	5.9	6.8
Middle East, North Africa, Afghanistan, and Pakistan	6.0	8.2	10.2	12.2	7.4	6.9	9.8	10.6	10.1
Middle East and North Africa	5.9	8.2	10.6	12.3	6.3	6.5	9.3	10.5	10.5
Sub-Saharan Africa	14.2	7.2	6.2	13.0	9.7	7.5	9.4	9.0	6.3
Memorandum									
European Union	3.5	2.3	2.4	3.7	0.9	2.0	3.1	2.6	1.5

¹Excludes Latvia.

²In this table, Other Advanced Economies means advanced economies excluding the United States, Euro Area countries, and Japan but including Latvia.

³Based on Eurostat's harmonized index of consumer prices.

⁴Georgia, which is not a member of the Commonwealth of Independent States, is included in this group for reasons of geography and similarity in economic structure.

⁵See note 6 to Table A7.

(Πηγή: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, *World Economic Outlook April 2014*, σελ. 187)

Το 2010, ο πληθωρισμός άρχισε πάλι να αυξάνεται. Στις προηγμένες οικονομίες έφτασε το 1,5%, με τις τιμές των βασικών αγαθών να έχουν αυξηθεί, αλλά τους παραγωγικούς συντελεστές να υποαπασχολούνται και να συγκρατούν την άνοδο του πληθωρισμού. Στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες έφτασε το 5,9%, λόγω της ανόδου της τιμής

στα τρόφιμα και της έντονης οικονομικής δραστηριότητας. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 45)

Στη ζώνη του ευρώ ο πληθωρισμός αυξήθηκε στο 1,6% με κύριο μοχλό την αύξηση των τιμών στα τρόφιμα και καύσιμα. Η αυξημένη ζήτηση για πετρέλαιο τόσο για τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, όσο και για τις ανεπτυγμένες οικονομίες (που έδειχναν να ανακάμπτουν), οδήγησαν στην αύξηση της τιμής του. Η τιμή των τροφίμων επηρεάστηκε από την μειωμένη προσφορά λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών και μικρών αποθεμάτων και από την αυξημένη ζήτηση για αυτά. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 46-47)

Για τους ίδιους σχεδόν λόγους, το 2011 ο πληθωρισμός αυξήθηκε σε 2,7% στις ανεπτυγμένες οικονομίες και 7,3% στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες. Χαρακτηριστικό ήταν πως η μέση τιμή του αργού πετρελαίου αυξήθηκε κατά 25,3% (σε ευρώ) και ξεπέρασε την αντίστοιχη του 2008, με αιτία τις αναταραχές στη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή και το διεθνές εμπόριο καυσίμων κατά του Ιράν. Πέρα από τα καύσιμα, οι τιμές των λοιπών εμπορευμάτων αυξήθηκαν κατά 12,2% σε ευρώ. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 33)

Στη ζώνη του ευρώ ο πληθωρισμός έφτασε σε υψηλά επίπεδα (2,7% από 1,6% το 2010) και στις ΗΠΑ αυξήθηκε σε 3,1% (από 1,6% το 2010). Στην Ιαπωνία συνέχισε να μειώνεται για τρίτο συνεχόμενο έτος, αλλά κατά μικρότερο ποσοστό -0,3% (-0,7% το 2010 και -1,3% το 2009).

Αντίθετα, το 2012, ο ρυθμός ανόδου του παγκόσμιου εμπορίου επιβραδύνθηκε, η τιμή του πετρελαίου αυξήθηκε με πολύ μικρό ρυθμό και οι τιμές των υπόλοιπων βασικών εμπορευμάτων μειώθηκαν. Ως αποτέλεσμα, ο πληθωρισμός υποχώρησε σε 2% για τις προηγμένες οικονομίες και σε 6% για τις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες.

Στη ζώνη του ευρώ εμφάνισε μικρή υποχώρηση σε 2,5%, με το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος να αυξάνεται σε 1,4% από 0,9% το 2011. Στις ΗΠΑ ο πληθωρισμός μειώθηκε αισθητά στο 2,1%, με το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος να αυξάνεται με μικρότερο ρυθμό από ότι το 2011 (1,6% από 2% το 2011). (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 33)

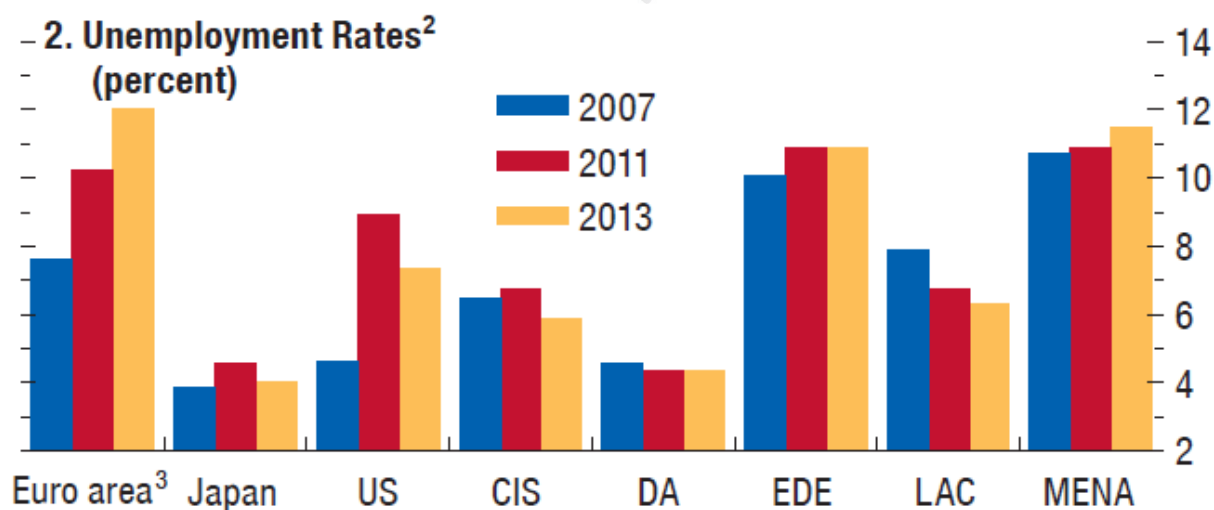
Στην ίδια κατεύθυνση και με βάση το αυξανόμενο παραγωγικό κενό, το 2013, ο πληθωρισμός έφτασε στο 1,4% στις ανεπτυγμένες οικονομίες. Επιπλέον παράγοντες που επηρέασαν τον πληθωρισμό ήταν η μικρή μείωση των τιμών των εμπορευμάτων και η περαιτέρω επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης του ανά μονάδα προϊόντος κόστους εργασίας. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 35)

Μεγάλη υποχώρηση του πληθωρισμού σημειώθηκε στην ζώνη του ευρώ (1,3% από 2,5% το 2012) και μικρότερη στις ΗΠΑ (1,5% από 2,1% το 2012). Στην Ιαπωνία ο πληθωρισμός αυξήθηκε για πρώτη φορά (0,4%) μετά το 2009. Τέλος, στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες εμφάνισε μικρή υποχώρηση σε 5,8%.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

3.3 Ανεργία

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της αναλυόμενης πενταετίας ήταν η υψηλή ανεργία. Στις χώρες του ευρώ, το 2012, η ανεργία ξεπέρασε το 11%, ενώ το 2009 βρισκόταν στο 9,4% και το 2008 κάτω από 8%. Αυτό ήταν αποτέλεσμα της κρίσης και της μείωσης των θέσεων εργασίας, αλλά και των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής. Βέβαια, εμφανίζονταν σημαντικές διαφορές μεταξύ των επιμέρους κρατών, με την Ελλάδα και την Ισπανία να έχουν ξεπεράσει το 25%, ενώ χώρες όπως η Γερμανία, η Ολλανδία και η Αυστρία να παραμένουν κάτω από 6%, μέσω της περαιτέρω ενίσχυσης με δημόσιες δαπάνες της αγοράς εργασίας και της επιδότησης νέων θέσεων εργασίας. Αντίστοιχα, παρουσιάστηκαν και αντίθετες μεταβολές για κάθε κράτος του ποσοστού συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Στην Ελλάδα και την Ισπανία αυξήθηκε, διότι πολλοί αναγκάστηκαν να βελτιώσουν τα έσοδα του νοικοκυριού τους, ενώ στην Ιρλανδία η μετανάστευση και η περαιτέρω εκπαίδευση οδήγησαν στη μείωση του. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 40-42)

Sources: Haver Analytics; IMF, *International Financial Statistics*; and IMF staff estimates.

Note: BR = Brazil; BRICS = Brazil, Russia, India, China, South Africa; CIS = Commonwealth of Independent States; CN = China; DA = developing Asia; EDE = emerging and developing Europe; EMDE = emerging market and developing market economies; IN = India; LAC = Latin America and the Caribbean; MENA = Middle East and North Africa; RU = Russia; US = United States; ZA = South Africa.

¹Pre-crisis trend is defined as the geometric average of real GDP level growth between 1996 and 2006.

²Sub-Saharan Africa is omitted because of data limitations.

³Excludes Latvia.

(Πηγή: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, *World Economic Outlook April 2014*, σελ. 7)

Τα άτομα στη ζώνη του ευρώ που πλήχθηκαν περισσότερο από την οικονομική κρίση ήταν οι ανειδίκευτοι και οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας. Αυτό γίνεται αντιληπτό από το γεγονός ότι για τις ηλικίες 40 έως 44 ετών, η ανεργία ανάλογα με το εκπαιδευτικό επίπεδο αυξήθηκε ως εξής:

- Χαμηλότερη της μέσης εκπαίδευση: 7,7%
- Απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης: 2,3%
- Υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο: 1,9%

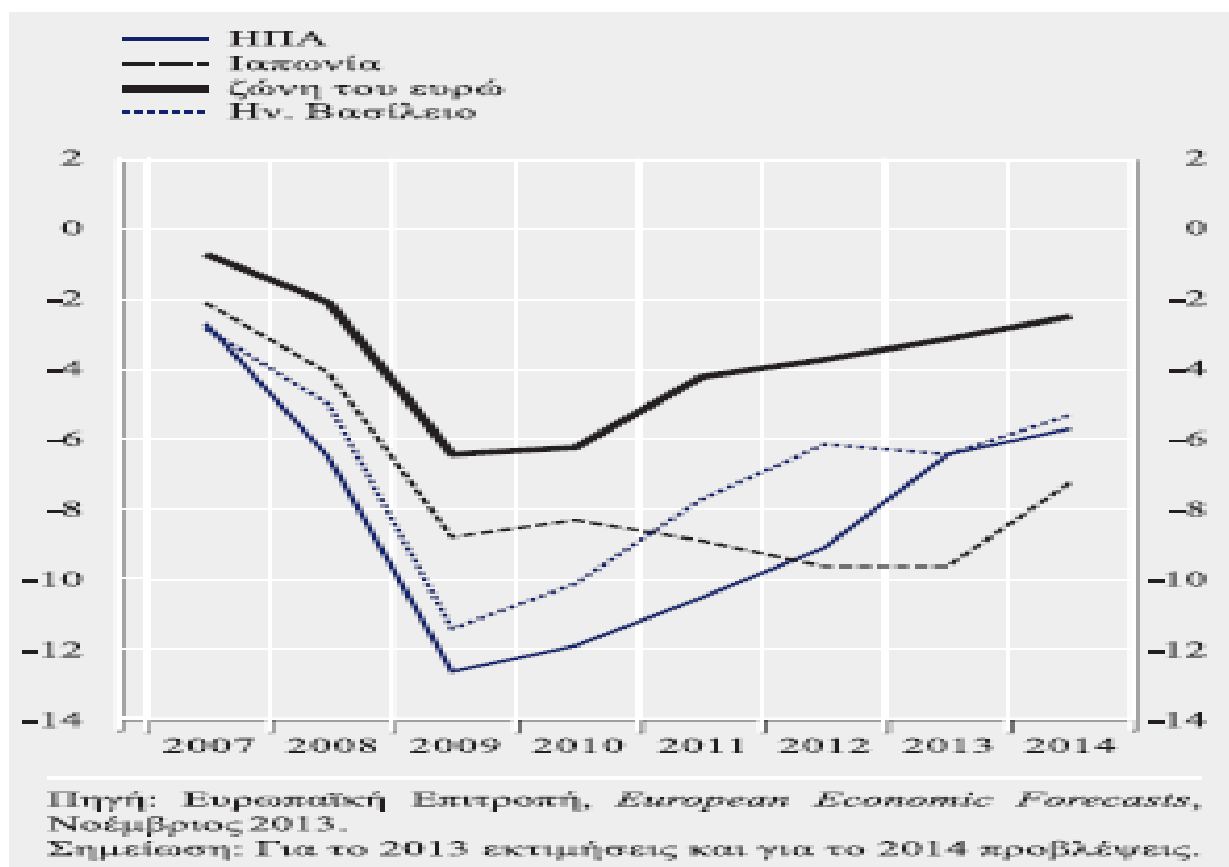
Επίσης, στις ηλικίες από 25 έως 29 η ανεργία αυξήθηκε σε 15% το δεύτερο τρίμηνο του 2012, από 9,1% το αντίστοιχο του 2008, ενώ για τις ηλικίες 55 έως 59 σε 8% από 6%. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 41)

Το 2013, η ανεργία στη ζώνη του ευρώ αυξήθηκε ακόμη περισσότερο σε 12,2%. Στον αντίποδα, το Ηνωμένο Βασίλειο κατάφερε τα έτη 2012 και 2013 να μειώσει το ποσοστό ανεργίας και οι ΗΠΑ από το 2010 και μετά να τον μειώνουν συνεχώς (7,5% το 2013), όπως και η Ιαπωνία από το 2011 και μετά (4% το 2013). (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 35)

3.4 Δημοσιονομική και νομισματική πολιτική

Το 2009, το δημοσιονομικό έλλειμμα των ανεπτυγμένων οικονομιών αυξήθηκε αισθητά σε 8,7% του ΑΕΠ, από 3,6% το προηγούμενο έτος. Παρά την ανάκαμψη των αγορών χρήματος και κεφαλαίου, τα δημοσιονομικά μέτρα και η νομισματική πολιτική δεν κατάφεραν να βελτιώσουν την χρηματοοικονομική κατάσταση του δημοσίου τομέα, των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, μετά και το πλήγμα που δέχθηκαν από την κρίση. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2009, σελ. 45)

Διάγραμμα III.2 Προηγμένες οικονομίες: δημοσιονομικό αποτέλεσμα ως % του ΑΕΠ

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 31)

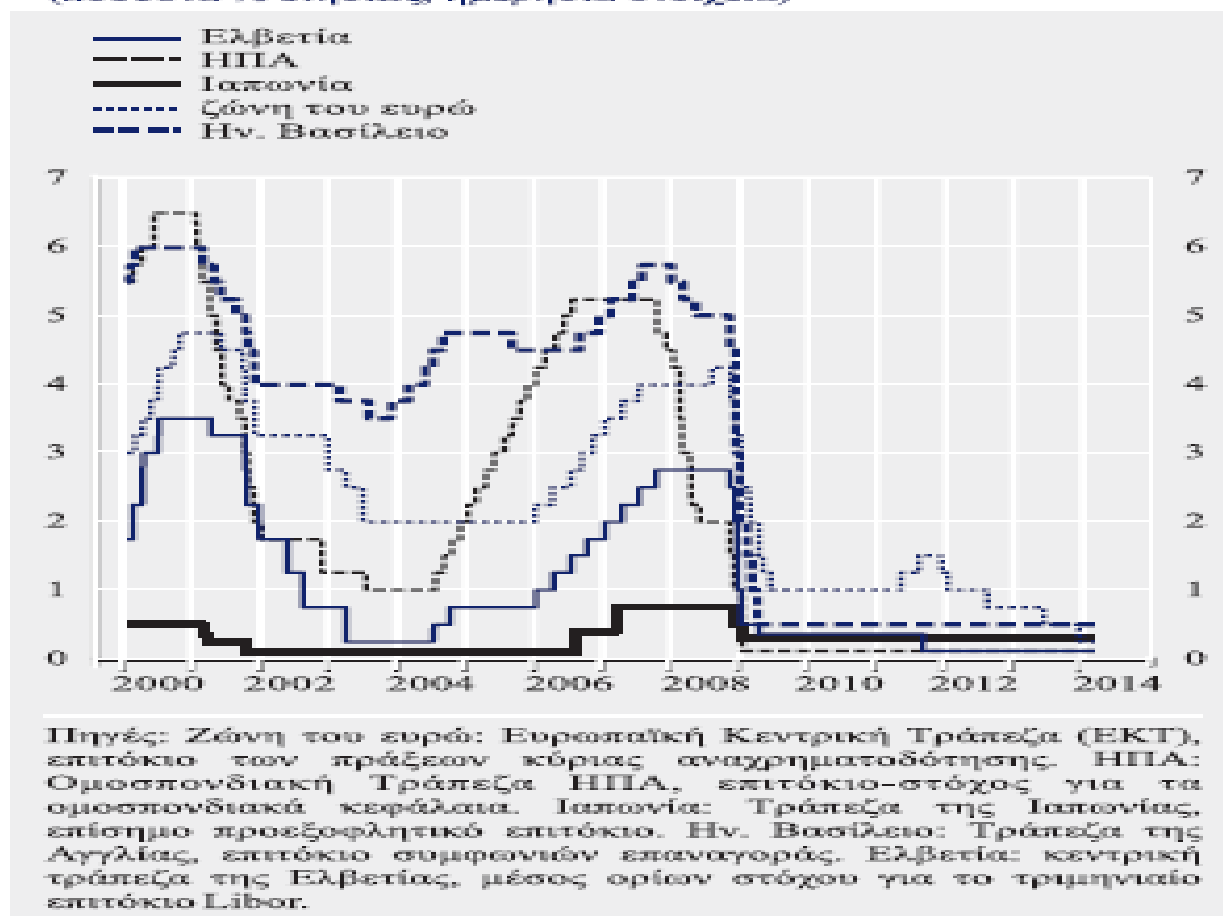
Στη ζώνη του ευρώ το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε σε 6,3% του ΑΕΠ, από μόλις 2% το 2008, και το δημόσιο χρέος έφτασε το 78,3%. Κύριος παράγοντας ήταν ο οικονομικός κύκλος και η λειτουργία των αυτόματων δημοσιονομικών σταθεροποιητών. Βέβαια, δεν πρέπει να αγνοηθεί η επίδραση της οικονομικής κρίσης και η μείωση της

οικονομικής δραστηριότητας, που επηρέασαν ανάλογα όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2009, σελ. 48)

Στις ΗΠΑ για το ίδιο έτος το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ήταν στο 12,5% του ΑΕΠ, στην Ιαπωνία 10,3% και στο Ηνωμένο Βασίλειο 10,9%. Στη ζώνη του ευρώ, υπήρξαν διαφορές ανάμεσα στα κράτη, με την Γερμανία να βρίσκεται στο 3,3%, ενώ η Ισπανία και η Γαλλία στο 11,4% και 7,9% αντίστοιχα. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2009, σελ. 49)

Διάγραμμα III.4 Βασικά επιτόκια κεντρικών τραπεζών (Ιανουάριος 2000 - 1η Φεβρουαρίου 2014)

(ποσοστά % ετησίως, ημερήσια στοιχσία)

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 37)

Λόγω της επιβράδυνσης του πληθωρισμού, η νομισματική πολιτική των προηγμένων οικονομιών παρέμεινε χαλαρή, με τα βασικά επιτόκια των κεντρικών τραπεζών τους να παραμένουν σχεδόν αμετάβλητα. Παράλληλα, συνεχίστηκαν να εφαρμόζονται προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης. Η σταδιακή αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των διεθνών αγορών και η μείωση της αβεβαιότητας οδήγησαν σε μείωση της μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας για τα κυριότερα νομίσματα. Αξιοσημείωτο είναι πως το γιεν έφτασε στο υψηλότερο επίπεδο ως προς το δολάριο από το 1995. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2009, σελ. 45-46)

Το 2010, στις προηγμένες οικονομίες, παράλληλα με την ανάκαμψη του ΑΕΠ, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε στο 7,7% του ΑΕΠ. Στη ζώνη του ευρώ παρέμεινε σταθερό σε 6,3% του ΑΕΠ, ενώ το δημόσιο χρέος αυξήθηκε σε 86,2% του ΑΕΠ (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 44). Αντίστοιχα, στα ίδια επίπεδα παρέμεινε και η Ιαπωνία. Στις ΗΠΑ το έλλειμμα μειώθηκε περίπου σε 10,5%, ενώ στο Ηνωμένο Βασίλειο περίπου κατά 1% (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 32).

Στη ζώνη του ευρώ τα επιτόκια παρέμειναν αμετάβλητα σε αρκετά χαμηλά επίπεδα. Το ίδιο συνέβη και με τα επιτόκια των κεντρικών τραπεζών των ΗΠΑ, της Ιαπωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Από την άλλη πλευρά, στην Κίνα η νομισματική πολιτική ήταν περιοριστική λόγω του υψηλού πληθωρισμού και η δημοσιονομική πολιτική επεκτατική, όπως και τα προηγούμενα έτη. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 43)

Το 2011 εφαρμόστηκε περιοριστική δημοσιονομική πολιτική στις προηγμένες οικονομίες εκτός της Ιαπωνίας, με στόχο την μείωση του ελλείμματος. Τελικά, σημειώθηκε μεγάλη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε 6,5% του ΑΕΠ. Στη ζώνη του ευρώ υποχώρησε σε 4,1% του ΑΕΠ, αλλά το δημόσιο χρέος αυξήθηκε για ακόμα ένα έτος και έφτασε το 88,1% του ΑΕΠ. Αυτό ίσχυσε και για το σύνολο των ανεπτυγμένων οικονομιών και το ακαθάριστο δημόσιο χρέος αυξήθηκε σε 103,5% του ΑΕΠ από 99,7% το 2010. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 33-34)

Στις ΗΠΑ αυξήθηκε σε 102,2% του ΑΕΠ και το δημοσιονομικό έλλειμμα σημείωσε μικρή υποχώρηση σε 10,2% (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 32).

Αντίθετα, στις αναδυόμενες οικονομίες μειώθηκε σε 37,9% από 40,8% το προηγούμενο έτος. Χαρακτηριστικά, στην Κίνα και την Ρωσία ήταν μόλις 25,8% και 12% αντίστοιχα, ενώ

είχαν δημοσιονομικό πλεόνασμα 0,1% και 1,6% του ΑΕΠ αντίστοιχα. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 32)

Η νομισματική πολιτική συνέχισε να είναι χαλαρή στις προηγμένες οικονομίες και τα επιτόκια των κεντρικών τραπεζών παρέμειναν σε πολύ χαμηλά επίπεδα (σχεδόν μηδενικά). Στις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο συνεχίστηκαν και τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης. Στη ζώνη του ευρώ, λόγω των χαμηλών πληθωριστικών πιέσεων, η ΕΚΤ αναγκάστηκε να μειώσει δύο φορές το επιτόκιο κατά 0,25% στο τελευταίο δίμηνο του 2011, ώστε αυτό να διαμορφωθεί τελικά σε 1%. Επίσης, το Δεκέμβρη του ίδιου έτους προέβη στην τριετή αναχρηματοδότηση των τραπεζικών ιδρυμάτων για την στήριξη του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 34)

Χαμηλά παρέμειναν τα επιτόκια των βασικών τραπεζών και το 2012. Με αυτόν τον τρόπο η δημοσιονομική προσαρμογή είχε το βέλτιστο αναπτυξιακό κόστος. Η ΕΚΤ μείωσε ακόμη περισσότερο το βασικό επιτόκιο σε 0,75%, ενώ παράλληλα προχώρησε σε δράσεις όπως:

- Αγορά κρατικών ομολόγων από την δευτερογενή αγορά.
- Βελτίωση όρων μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης.
- Διεύρυνση κριτηρίων για την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα.

Στις ΗΠΑ εξακολούθησε να γίνεται ποσοτική χαλάρωση ως μοχλός εξισορρόπησης της δημοσιονομικής περιστολής. Ακόμη, το επιτόκιο αποφασίστηκε να παραμείνει μεταξύ 0% και 0,25% για όσο διάστημα παραμένει σε υψηλά επίπεδα η ανεργία (πάνω από 6,5%) και όσο ο πληθωρισμός βρισκόταν σε επιθυμητό επίπεδο. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 35-36)

Παρά την ανατίμηση του ευρώ έναντι των κυριότερων νομισμάτων το δεύτερο εξάμηνο του 2012, η σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία του υποχώρησε. Από την άλλη, το δολάριο, η βρετανική στερλίνα και το κινέζικο γουάν ενισχύθηκαν. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 35)

Τα υψηλά διαρθρωτικά ελλείμματα ανάγκασαν τις προηγμένες οικονομίες (εκτός Ιαπωνίας) να διατηρήσουν περιοριστική δημοσιονομική πολιτική και το 2012. Με αυτόν τον τρόπο, το δημοσιονομικό έλλειμμα υποχώρησε στην ζώνη του ευρώ σε 3,3% του ΑΕΠ και στις ΗΠΑ σε 8,5%. Στην Ιαπωνία αυξήθηκε σε 9,9% (από 9,3% το 2011). Παρόλα αυτά, το

ακαθάριστο δημόσιο χρέος συνέχισε να αυξάνεται και έφτασε το 92,6% για τη ζώνη του ευρώ, 102,1% για τις ΗΠΑ και 218,8% για την Ιαπωνία (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 33). Το πρόβλημα που δημιουργήθηκε όμως από τα μέτρα της δημοσιονομικής πολιτικής ήταν η επιβράδυνση της ανάπτυξης. Η μεγάλη αβεβαιότητα που τροφοδοτήθηκε από τις εξελίξεις στις χώρες του ευρώ και η αδυναμία των τραπεζών να χρηματοδοτήσουν την πραγματική οικονομία, οδήγησαν σε υποχώρηση της ιδιωτικής δαπάνης. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 34-36)

Το 2013, οι προηγμένες οικονομίες συνέχισαν την χαλαρή νομισματική πολιτική, στην προσπάθεια τους να ανακάμψουν. Στη ζώνη του ευρώ, η ΕΚΤ μείωσε το βασικό επιτόκιο αναχρηματοδότησης σε 0,25%. Στις ΗΠΑ, η άνω των στόχων βελτίωση της οικονομίας είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ανώτατου μηνιαίου ύψους αγοράς ομολόγων του τρίτου προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα. Το ίδιο έτος, η Τράπεζα της Ιαπωνίας έθεσε ως στόχο πληθωρισμού το 2%, μέσω διπλασιασμού της νομισματικής βάσης. Οι αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες στράφηκαν προς μια περισσότερο περιοριστική πολιτική, ως απάντηση στο πρόβλημα της εκροής ή υπερθέρμανσης κεφαλαίων. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 37)

Όσον αφορά τη δημοσιονομική πολιτική, η Ιαπωνία ήταν η μοναδική εκ των προηγμένων οικονομιών που δεν εφάρμοσε περιοριστική πολιτική. Το αποτέλεσμα ήταν η αύξηση του ελλείμματος της σε 10% του ΑΕΠ. Οι υπόλοιπες οικονομίες προσπάθησαν να αποφύγουν τα προβλήματα από το υψηλό δημόσιο χρέος. Στις ΗΠΑ το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε σε 6,5% του ΑΕΠ (από 9,5% το 2012), όμως το δημόσιο χρέος αυξήθηκε σε 104,1%. Στη ζώνη του ευρώ το πρωτογενές έλλειμμα σχεδόν μηδενίστηκε και το συνολικό έλλειμμα μειώθηκε σε 3,1% του ΑΕΠ, ενώ το ακαθάριστο δημόσιο χρέος έφτασε το 95,5% του ΑΕΠ. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 36-37)

Αξιοσημείωτο είναι πως το Μάιο του 2013 εφαρμόστηκε η "δέσμη δύο μέτρων" στην ζώνη του ευρώ, με την οποία η ΕΚΤ μπορούσε να ελέγχει τα σχέδια του προϋπολογισμού κάθε χώρας και αν κρίνει να ζητά αλλαγές. Επίσης, ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (που υπολογιζόταν πως θα βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία μέχρι το Νοέμβριο του 2014), σε συνεργασία με τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, κρίνονταν αναγκαία για την πλήρη τραπεζική ένωση. Γενικότερα, οι δράσεις της ΕΕ και η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ μείωσαν την αβεβαιότητα και απέτρεψαν ακραία σενάρια. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 32-34)

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2009
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2010
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2011
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2012
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2013
- ❖ Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, World Economic Outlook April 2014

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

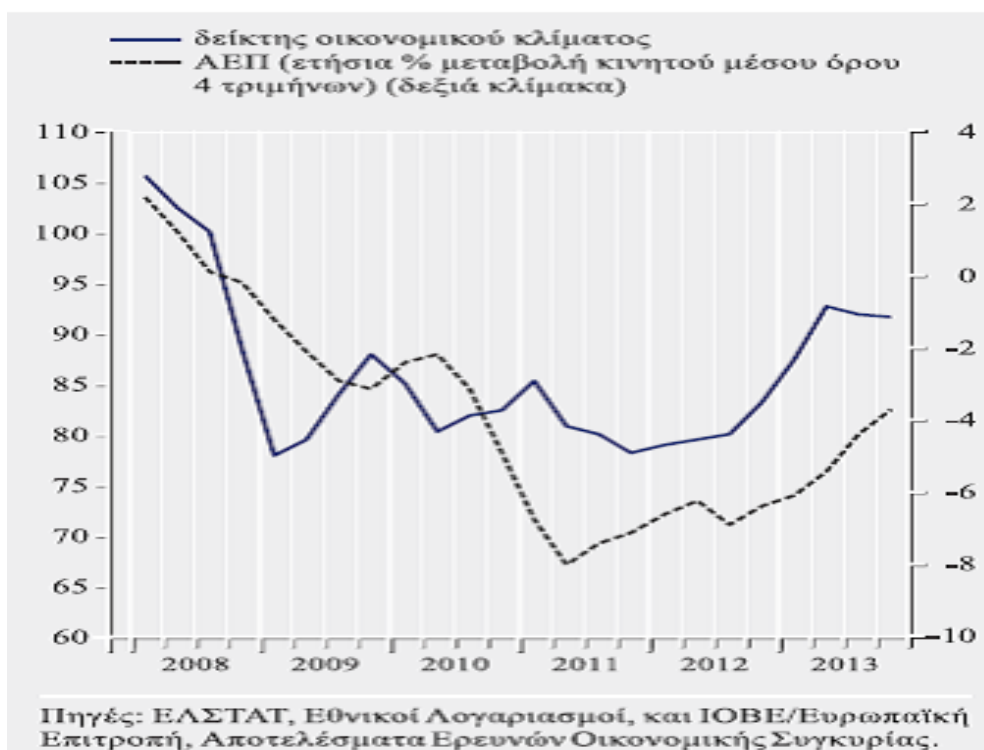
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

4.1 Ελληνικό ΑΕΠ

Το 2009, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ ήταν αρνητικός και ίσος με -2%, έναντι 2% το προηγούμενο έτος. Παρά τις θετικές επιδράσεις της δημόσιας κατανάλωσης και της βελτίωσης του πραγματικού εξωτερικού ισοζυγίου, η μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, αλλά και η επιρροή τους στην εγχώρια ζήτηση, επέφεραν αρνητικά αποτελέσματα για το ΑΕΠ. Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε κατά 1,8% (σε σταθερές τιμές), εξαιτίας της μειωμένης απασχόλησης και διαθέσιμου εισοδήματος. Ακόμη, η αβεβαιότητα δημιούργησε στους καταναλωτές και στις επιχειρήσεις επιφυλακτικότητα για μεγάλες αγορές και περιορισμό των δαπανών τους.

Διάγραμμα V.1 Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ και δείκτης οικονομικού κλίματος (α' τρίμ. 2008 - δ' τρίμ. 2013)

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 59)

Η μείωση των ακαθάριστων επενδύσεων στα πάγια κεφάλαια έφτασε το 13,9%, με τις επενδύσεις για κατοικίες να μειώνονται κατά 21,7% και για εξοπλισμό κατά 19%. Από την άλλη, η δημόσια κατανάλωση αυξήθηκε κατά 9,6% σε σταθερές τιμές, ενώ το 2008 κατά μόλις 0,6%, με τις αμοιβές εργαζομένων και λοιπές δαπάνες να αυξάνονται από τον τομέα γενικής κυβέρνησης. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2009, σελ. 65-68)

Πίνακας V.1 Ζήτηση και ΑΕΠ

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές και συμβολές στο ΑΕΠ σε εκατοστιαίες μονάδες, σε σταθερές αγοραίες τιμές 2005)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013 εννεάμηνο
Ιδιωτική κατανάλωση	4,3 (2,9)	-1,6 (-1,2)	-6,2 (-4,4)	-7,7 (-5,6)	-9,1 (-6,5)	-7,7 (-5,5)
Δημόσια κατανάλωση	-2,6 (-0,5)	4,9 (0,9)	-8,7 (-1,7)	-5,2 (-0,9)	-4,2 (-0,8)	-5,2 (-1,0)
Ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου	-14,3 (-3,9)	-13,7 (-3,2)	-15 (-3,0)	-19,6 (-3,6)	-19,2 (-3,0)	-11,6 (-1,6)
Επενδύσεις σε κατοικίες	-33,60 (-4,2)	-20,70 (-1,7)	-21,60 (-1,5)	-18,00 (-1,0)	-32,90 (-1,6)	-36,80 (-1,3)
Εγχώρια τελική ζήτηση ¹	-1,2 (-1,4)	-3,0 (-3,5)	-8,3 (-9,1)	-9,3 (-10,2)	-9,8 (-10,4)	-7,8 (-8,1)
Αποθέματα και στατιστικές διαφορές (ως % του ΑΕΠ)	1,1	-1,8	-0,3	0,4	0,8	1,1
Εγχώρια ζήτηση	-0,2 (-0,3)	-5,4 (-6,2)	-7,1 (-7,8)	-8,7 (-9,5)	-9,4 (-10,1)	5,9 (-6,1)
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	1,7 (0,4)	-19,4 (-4,7)	5,2 (1,0)	0,3 (0,1)	-2,4 (-0,6)	2,0 (0,5)
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,9 (-0,3)	-20,2 (7,7)	-6,2 (1,9)	-7,3 (2,3)	-13,8 (4,2)	-5,5 (1,6)
Εξωτερική ζήτηση	... (0,1)	... (3,1)	... (2,9)	... (2,4)	... (3,7)	... (2,1)
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς ²	-0,2	-3,1	-4,9	-7,1	-6,4	-4,0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Εθνικοί Λογαριασμοί, Δεκέμβριος 2013.

Σημείωση: Εντός παρενθέσεως, συμβολή στο ΑΕΠ σε εκατοστιαίες μονάδες.

1 Δεν περιλαμβάνονται αποθέματα και στατιστικές διαφορές.

2 Με βάση τις προκαταρκτικές εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για το δ' τρίμηνο (που ανακοινώθηκαν στις 14.2.2014), το 2013 συνολικά η ύφεση ήταν της τάξεως του 3,7%.

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 61)

Το επόμενο έτος, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 4,5%. Το υψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα δημιούργησε την ανάγκη για μέτρα, τα οποία όμως είχαν αρνητικές συνέπειες για την οικονομία. Η ιδιωτική δαπάνη μειώθηκε κατά 4,5% και οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου κατά 16,5%. Μείωση έγινε και στην δημόσια κατανάλωση κατά 6,5%. Μοναδικό θετικό στοιχείο αποτέλεσε η μείωση των εισαγωγών κατά 8,4% και η αύξηση των εξαγωγών αγαθών κατά 4,8% και υπηρεσιών κατά 3,2%. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 65-67)

Το μειωμένο εισόδημα των νοικοκυριών είτε λόγω μείωσης των μισθών (η συνολική μισθολογική δαπάνη, μαζί δηλαδή με τις ασφαλιστικές εισφορές, μειώθηκε το 2010 κατά 5,7%), είτε λόγω απώλειας της εργασίας, σε συνδυασμό με την αύξηση της τιμής πολλών αγαθών και υπηρεσιών, οδήγησαν σε μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η μείωση κατά 37,2% των νέων σε κυκλοφορία επιβατικών αυτοκινήτων. Σημαντικό ρόλο έπαιξε και η απαισιοδοξία μέσα στα νοικοκυριά ως προς τις προβλέψεις για απασχόληση. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 67)

Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου στο σύνολο τους (ιδιωτικές και δημόσιες) μειώθηκαν κατά 16,5%. Πέραν από την μείωση στην αγορά κατοικιών, σημαντικά ελαττώθηκαν οι δαπάνες για μηχανήματα και εξοπλισμό μεταφορών. Αυτό συνέβη διότι οι επιχειρήσεις είχαν μειωμένα κέρδη και λιγότερα διαθέσιμα κεφάλαια. Ακόμη, ο τραπεζικός δανεισμός είχε αυστηρότερες προϋποθέσεις και κριτήρια και ο ρυθμός πιστωτικής επέκτασης επιβραδύνθηκε. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 68)

Μεγαλύτερη ποσοστιαία πτώση κατά 6,9% σημείωσε το ΑΕΠ για το 2011. Τα νέα αυστηρά δημοσιονομικά μέτρα, αλλά και η επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης, μαζί με την αβεβαιότητα που επικρατούσε, ήταν οι σημαντικότερες αιτίες. Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε ακόμη περισσότερο κατά 7,1% και το ίδιο συνέβη με τις επενδύσεις, σε ποσοστό 20,7%. Αντίθετη επίπτωση στο ΑΕΠ είχε η βελτίωση του πραγματικού εξωτερικού ισοζυγίου. Αναλυτικά, οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 8,1%, οι εξαγωγές υπηρεσιών κατά 3,8% (ως αποτέλεσμα των μικρότερων ναύλων για θαλάσσιες μεταφορές εμπορευμάτων), ενώ οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 3,6%. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 47-49)

Για παρόμοιους λόγους με το 2010, η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε για τις λιανικές πωλήσεις κατά 10,2% και για τα νέα επιβατικά αυτοκίνητα κατά 29,8%. Επίσης, η ζήτηση μειώθηκε τόσο για τις υπηρεσίες, όσο και για τα περισσότερα αγαθά. Για τα καύσιμα υποχώρησε κατά 16,5% (η τιμή τους αυξήθηκε κατά 18,8%) και για τα είδη ένδυσης και υπόδησης κατά 18,8% (κατά μέσο όρο η τιμή τους μειώθηκε 0,5%). Ο κυριότερος ίσως παράγοντας ήταν η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, επειδή αυξήθηκαν οι φόροι και οι τιμές, ενώ η συνολική μισθολογική δαπάνη υποχώρησε κατά 10,2%. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 49-50)

Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν περαιτέρω κατά 20,7%. Οι σημαντικότερες μεταβολές είναι οι παρακάτω:

- Επενδύσεις σε μέσα μεταφοράς: -38,9%.
- Επενδύσεις για κατοικίες: -23,6%.
- Επενδύσεις σε έργα υποδομών: -19,1%.

Οι αιτίες ήταν οι ίδιες με το 2010. Μοναδικό θετικό στοιχείο ήταν πως οι επενδύσεις σε εξοπλισμό δεν είχαν μειωθεί σε μεγάλο βαθμό (σε σύγκριση με αυτές για κατοικίες), επειδή είναι σημαντικές για την παραγωγικότητα της οικονομίας. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 51-52)

Τα προβλήματα για την οικονομία δεν σταμάτησαν το 2012. Αντίθετα επιδεινώθηκαν, εξαιτίας της πορείας της παγκόσμιας οικονομίας και της μειωμένης εγχώριας και διεθνούς ζήτησης. Το ΑΕΠ συνέχισε την πτωτική πορεία, με μέσο ετήσιο ρυθμό -6,4%. Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε κατά 9,1% και η δημόσια 4,2%. Θετική για το ΑΕΠ ήταν για ακόμα μία χρονιά η μεταβολή του πραγματικού εξωτερικού ισοζυγίου. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 13,8% και των εξαγωγών κατά 2,4%. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 57-58)

Το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών μειώθηκε και το 2012, όπως και τα διαθέσιμα κεφάλαια των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα την μείωση των λιανικών πωλήσεων. Αντίστοιχα, η δημόσια κατανάλωση μειώθηκε, λόγω των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 60-61)

Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν κατά 19,2%, με τις επενδύσεις για κατοικίες να πέφτουν κατά 32,90%. Αρνητική επίδραση είχε και η μείωση του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από 6,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2011 σε 6,1 δισεκατομμύρια ευρώ το 2012. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 61)

Τα μέτρα της οικονομικής πολιτικής είχαν ως αποτέλεσμα την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος για το 2013. Επίσης, ελαττώθηκε το κόστος ανά μονάδα προϊόντος και επιτεύχθηκε ανάκτηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας κόστους, η οποία είχε χαθεί το διάστημα 2000-2009. Το ΑΕΠ συνέχισε να μειώνεται, αλλά με μικρότερο ρυθμό (-4% το πρώτο εννιάμηνο του 2013). Ο ρυθμός μείωσης της ιδιωτικής κατανάλωσης μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2013 ήταν -7,7% και της δημόσιας κατανάλωσης -5,2%. Για το ίδιο

διάστημα, οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν κατά 11,6%, με αυτές για κατοικίες να μειώνονται κατά 36,8%. Σημαντικό είναι το γεγονός ότι πλέον τα έσοδα από εξαγωγές κάλυπταν πάνω από το 90% των δαπανών για εισαγωγές. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 59-62)

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

4.2 Πληθωρισμός

Με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), το 2009 ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός ανήλθε στο 1,3% (4,2% το 2008). Η πορεία του ήταν πτωτική τους πρώτους εννέα μήνες και αυξητική το τελευταίο τρίμηνο, όταν αυξήθηκε και η τιμή των καυσίμων. Οι διεθνείς τιμές του πετρελαίου μειώθηκαν αρκετά το δεύτερο εξάμηνο του 2008 και παρότι αυξήθηκαν (σε δολάρια) πάλι στις αρχές του επόμενου έτους, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής σε ευρώ ήταν αρνητικός για τους πρώτους δέκα μήνες του 2009. Ο πυρήνας του πληθωρισμού (δεν περιλαμβάνει ενέργεια και μη επεξεργασμένα είδη διατροφής) σε μέσο επίπεδο ήταν στο 2,2%, έναντι 3,4% το 2008. Κύρια αιτία ήταν η μείωση της συνολικής ζήτησης και τα ανάλογα αποτελέσματα που είχε για την προσφορά (περιθώρια κέρδους, κόστος εργασίας κλπ). Σε σύγκριση με την ζώνη του ευρώ, ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού (με βάση τον ΕνΔΤΚ) και ο πυρήνας του πληθωρισμού της Ελλάδας ήταν υψηλότεροι κατά 1%. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2009, σελ. 97-101)

Το 2010, η αύξηση της τιμής του πετρελαίου και η μεγαλύτερη έμμεση φορολογία υπερίσχυσαν της μείωσης της ζήτησης και του κόστους εργασίας. Για αυτό το λόγο, ο πληθωρισμός αυξήθηκε κατά 4,7%. Ο ρυθμός αύξησης του ΕνΔΤΚ έφτασε το 5,7% τον Σεπτέμβριο του 2010, δηλαδή στο ανώτερο επίπεδο από το 1997 και μετά. Επίσης, ο πυρήνας του πληθωρισμού διαμορφώθηκε σε 3% κατά μέσο όρο για το 2010. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 95)

Η αύξηση της φορολογίας απορροφήθηκε κατά ένα σημαντικό ποσοστό από τις επιχειρήσεις (το ΦΠΑ πέρασε στην τιμή κατά μέσο όρο 65%), όμως η αύξηση των τιμών είχε μεγάλη επίπτωση στον πληθωρισμό, με συμβολή 3,3% από το 4,7% της συνολικής μεταβολής. Το αντίστοιχο ποσοστό στον πυρήνα του πληθωρισμού ήταν 2% από το συνολικό 3%. Η αύξηση της τιμής του πετρελαίου είχε επιπτώσεις για όλες τις οικονομίες, ενώ στην Ελλάδα ρόλο έπαιξε και η μείωση κατά 2,8% της ισοτιμίας του ευρώ σταθμισμένης με βάση το εξωτερικό εμπόριο. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 98-100)

Από την άλλη, η μειωμένη ζήτηση είχε ως αποτέλεσμα την μείωση κατά 3,4% των πωλήσεων (εκτός διυλιστηρίων) και των μικτών κερδών κατά 16%. Επίσης, το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος μειώθηκε συνολικά κατά 3% και στον επιχειρηματικό τομέα κατά 1,8%. Σε αυτό συντέλεσε η μείωση των μισθών και η προσπάθεια για ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Πέραν από τις μειώσεις στους μισθούς

στον ιδιωτικό τομέα, μεγάλες περικοπές έγιναν το 2010 στους δημόσιους υπαλλήλους (μείωση 9,5%), στις συντάξεις του Δημοσίου (μείωση 7,3%) και στις αποδοχές των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας (μείωση 5,5%). Για το σύνολο της οικονομίας, η μείωση των προ φόρων αποδοχών ήταν της τάξης του 9,3%. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2010, σελ. 100-103)

Πίνακας V.10 Αποδοχές και κόστος εργασίας (2007-2014)

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Σφαιρική μεταβολή 4ετίας 2010-2013	2014 (προβλ.)
Ελλάδα									
Μέσες ακαθάριστες αποδοχές (ονομαστικές)									
- στο σύνολο της οικονομίας	5,2	6,2	4,6	-4,6	-1,7	-6,6	-7,4	-18,9	-1,5
- στο Δημόσιο ¹	3,8	7,1	5,2	-7,7	-0,5	-3,8	-4,8	-15,9	0,0
- στις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας	7,1	8,2	7,7	-5,5	-7,9	-9,5	-10,0	-29,1	0,0
- στις τράπεζες	8,9	0,0	3,7	-1,8	0,1	-7,5	-10,0	-18,2	-6,3
- στο μη τραπεζικό ιδιωτικό τομέα	6,1	6,5	2,8	-2,9	-1,7	-9,3	-8,0	-20,4	-1,4
Κατώτατες αποδοχές	5,4	6,2	5,7	1,7	0,9	-19,6³	-2,9³	-19,9	0,0
Μέσες ακαθάριστες αποδοχές (πραγματικές)	2,2	1,9	3,3	-8,9	-4,7	-7,6	-6,7	-25,2	...
Συνολική δαπάνη για αποδοχές και εργοδοτικές εισφορές	8,2	8,5	3,2	-6,9	-8,1	-14,0	-11,5	-34,9	-1,2
Δαπάνη για αποδοχές και εργοδοτικές εισφορές ανά μισθωτό	5,6	6,8	4,9	-4,0	-0,7	-6,0	-7,5	-17,1	-0,8
Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος									
- στο σύνολο της οικονομίας	4,5	8,7	6,4	-2,1	-1,1	-8,1	-8,1	-18,2	-1,7
- στον επιχειρηματικό τομέα ²	5,3	7,9	4,4	-1,1	-3,5	-12,3	-9,0	-23,9	-2,2

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ (ΑΕΠ 2007-2012) και εκτιμήσεις-προβλέψεις της Τράπεζας της Ελλάδος για το ΑΕΠ το 2013-2014 και για τα υπόλοιπα ετήσια μεγέθη το 2007-2014.

¹ Μέση μισθολογική δαπάνη.

² Ο επιχειρηματικός τομέας περιλαμβάνει τις ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις και τις τράπεζες.

³ Μέση ετήσια μεταβολή το 2012 και μεταφερόμενη επιβάρυνση το 2013, με βάση τη μείωση από 15.2.2012 των κατώτατων αποδοχών κατά 22% (για άτομα ηλικίας 25 ετών και άνω) έως 32% (για άτομα κάτω των 25 ετών).

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 78)

Το 2011, ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΕνΔΤΚ υποχώρησε σε 3,1%. Παρόμοια τάση εμφάνισε και ο πυρήνας του πληθωρισμού, ο οποίος υποχώρησε σε 1,7%, ενώ και οι δύο δείκτες πλησίασαν τους αντίστοιχους της ζώνης του ευρώ συνολικά. Σημαντική επίδραση είχε και πάλι η αύξηση της έμμεσης φορολόγησης. Χωρίς την επίδρασή της οι δείκτες θα είχαν διαμορφωθεί στο 1,1% και 0,2% αντίστοιχα. Παρόλα αυτά, είχε σταδιακά μικρότερη επίδραση στον πληθωρισμό και για αυτό ο ρυθμός μέσης ετήσιας αύξησης του

μειώθηκε σε σχέση με το 2010. Άλλοι λόγοι ήταν η μεγάλη μείωση της ζήτησης, η μεγαλύτερη σε σχέση με το προηγούμενο έτος μείωση του κόστους εργασίας και η μείωση του ρυθμού αύξησης της τιμής του πετρελαίου. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 75-79)

Η μείωση των μισθών συνεχίστηκε ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Οι πραγματικές αποδοχές μειώθηκαν κατά 6,1%, με τις αποδοχές στο δημόσιο τομέα να μειώνονται σε πραγματικές τιμές κατά 7,9% και στον ιδιωτικό κατά 5,5%. Όμως, το μικρότερο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών οδήγησε σε πτώση της ζήτησης. Από την μείωση της ζήτησης ελαττώθηκε το περιθώριο κέρδους των επιχειρήσεων, καθώς τα μικτά κέρδη μειώθηκαν κατά 7,9% (εισηγμένες επιχειρήσεις, εκτός του χρηματοπιστωτικού κλάδου) και τα καθαρά αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε -229 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 810 εκατομμυρίων ευρώ το 2010. Επίσης, οι πωλήσεις υποχώρησαν κατά 5,5% σε ονομαστικούς όρους. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2011, σελ. 86)

Το 2012, ο πληθωρισμός επιβραδύνθηκε ακόμη περισσότερο και ο ρυθμός αύξησης του ΕνΔΤΚ διαμορφώθηκε κατά μέση ετήσια τιμή σε 1%. Μάλιστα, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του πυρήνα του πληθωρισμού έγινε αρνητικός (-0,1%). Η επίπτωση της έμμεσης φορολογίας στον πληθωρισμό μειώθηκε σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, όμως ήταν και πάλι σημαντική. Χωρίς αυτήν, ο ρυθμός μεταβολής του πληθωρισμού (βάσει του ΕνΔΤΚ) θα ήταν μόλις 0,1% και του πυρήνα του πληθωρισμού -0,7%. Αξιοσημείωτο είναι πως και οι δύο δείκτες ήταν για πρώτη φορά μικρότεροι του συνόλου της ζώνης του ευρώ. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 87)

Οι σημαντικότερες αιτίες της μεταβολής του πληθωρισμού ήταν οι εξής:

- Η μικρότερη επίδραση της έμμεσης φορολογίας.
- Ο μεγάλος ρυθμός μείωσης του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (12,4% έναντι 3,5% το 2011 και 1,1% το 2010).
- Η συνεχής μείωση της ζήτησης.
- Η περαιτέρω επιβράδυνση της τιμής του αργού πετρελαίου (σε ευρώ) και των τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία εκτός ενέργειας.

Πίνακας V.8 Η εξέλιξη των τιμών στην Ελλάδα και τη ζώνη του ευρώ

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

	2009	2010	2011	2012	2013
A. Ζώνη ευρώ					
<i>Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) και συνιστώσες του</i>					
Γενικός δείκτης	0,3	1,6	2,7	2,5	1,4
Αγαθά	-0,9	1,8	3,3	3,0	1,3
Είδη διατροφής	0,7	1,1	2,7	3,1	2,7
Επεξεργασμένα είδη διατροφής ¹	1,1	0,9	3,3	3,1	2,2
Μη επεξεργασμένα είδη διατροφής	0,2	1,3	1,8	3,0	3,5
Βιομηχανικά αγαθά	-1,7	2,2	3,7	3,0	0,6
Βιομηχανικά αγαθά εκτός ενέργειας	0,6	0,5	0,8	1,2	0,6
Ενέργεια	-8,1	7,4	11,9	7,6	0,6
Υπηρεσίες	2,0	1,4	1,8	1,8	1,4
<i>Τιμές παραγωγού στη βιομηχανία</i>	<i>-4,8</i>	<i>2,7</i>	<i>5,7</i>	<i>2,8</i>	<i>-0,2</i>
B. Ελλάδα					
<i>Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) και συνιστώσες του</i>					
Γενικός δείκτης	1,3	4,7	3,1	1,0	-0,9
Αγαθά	-0,1	5,9	4,0	1,9	0,7
Είδη διατροφής	2,5	3,1	4,2	1,3	0,9
Επεξεργασμένα είδη διατροφής ¹	1,6	5,0	4,7	1,2	0,7
Μη επεξεργασμένα είδη διατροφής	3,9	0,2	3,4	1,4	1,3
Βιομηχανικά αγαθά	-1,7	7,7	3,9	2,3	0,4
Βιομηχανικά αγαθά εκτός ενέργειας	0,8	1,9	-0,2	-0,6	-1,7
Ενέργεια	-12,1	30,4	16,7	12,6	6,3
Υπηρεσίες	3,2	3,1	1,9	-0,2	-2,9
<i>Τιμές παραγωγού στη βιομηχανία</i>	<i>-5,8</i>	<i>6,1</i>	<i>7,4</i>	<i>4,9</i>	<i>-0,7</i>

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat και ΕΛΣΤΑΤ.

¹ Περιλαμβάνονται τα αλκοολούχα ποτά και ο καπνός.

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 76)

Όσον αφορά το επίπεδο των μισθών το 2012, οι μέσες ετήσιες πραγματικές αποδοχές υποχώρησαν κατά 7,5%. Αυτή τη φορά η μείωση στον επιχειρηματικό τομέα ήταν μεγαλύτερη από ότι στο δημόσιο. Σε συνδυασμό με την αύξηση της παραγωγικότητας, το κόστος της εργασίας ανά μονάδα προϊόντος μειώθηκε κατά 8% συνολικά για την οικονομία

και 12,1% για τον επιχειρηματικό τομέα. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2012, σελ. 91-96)

Ο ρυθμός πληθωρισμού με βάση τον ΕνΔΤΚ ήταν αρνητικός το 2013 (-0,9%) και το ίδιο συνέβη στον πυρήνα του πληθωρισμού (-1,9%). Σε αυτό οδήγησαν η υποχώρηση του μοναδιαίου κόστους εργασίας, η συμπλήρωση ετήσιου κύκλου από τις αυξήσεις των έμμεσων φόρων και η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος (με τις ανάλογες συνέπειες για την καταναλωτική ζήτηση). Ακόμη, ο ΦΠΑ στην εστίαση μειώθηκε από 23% σε 13%. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 74-77)

Οι ονομαστικές μέσες ακαθάριστες αποδοχές μειώθηκαν κατά 7,4% στο σύνολο της οικονομίας. Η μείωση στο Δημόσιο τομέα ήταν ίση με -4,8% και στον ιδιωτικό τομέα (εκτός τραπεζών) με -8%. Το κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος μειώθηκε στο σύνολο της οικονομίας κατά 8,1% και στον επιχειρηματικό τομέα κατά 9%. Έτσι, μαζί με την αύξηση της παραγωγικότητας, βελτιώθηκε και η ανταγωνιστικότητα κόστους. (Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 77-79)

Πίνακας V.11 Μέσες αποδοχές και κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος στο σύνολο της οικονομίας: Ελλάδα και ζώνη του ευρώ (2001-2014)

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Έτος	Μέσες αποδοχές		Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος	
	Ελλάδα	Ζώνη του ευρώ	Ελλάδα	Ζώνη του ευρώ
2001	4,7	2,8	3,9	2,4
2002	6,6	2,7	5,5	2,5
2003	5,6	2,9	2,3	2,2
2004	7,2	2,6	4,3	1,0
2005	4,4	2,2	3,4	1,3
2006	5,7	2,5	2,2	1,1
2007	5,2	2,5	4,5	1,4
2008	6,2	3,4	8,7	3,8
2009	4,6	1,8	6,4	4,3
2010	-4,6	2,0	-2,1	-0,6
2011	-1,7	2,2	-1,1	0,8
2012	-6,6	1,8	-8,1	1,9
2013 (εκτιμ.)	-7,4	1,8	-8,1	1,1
2014 (προβλ.)	-1,5	1,8	-1,7	0,7

Πηγές: Για την Ελλάδα: εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος. Για τη ζώνη του ευρώ: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Economic Forecast, Autumn 2013*. (Πηγή: Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος 2013, σελ. 79)

4.3 Ανεργία

Το 2009, το μέσο ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε στην Ελλάδα και έφτασε το 9,5%, ενώ το 2008 ήταν 7,6%. Ο μέσος αριθμός απασχολούμενων μειώθηκε κατά 1,1%, με τη διαφορά ανάμεσα στα δύο προηγούμενα να αντιστοιχεί στην αύξηση κατά 0,9% του εργατικού δυναμικού, λόγω της αύξησης του αριθμού των μεταναστών και των γυναικών. Στις ηλικίες 15-64 ετών, το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό έφτασε το 67,8%, από 67,1% το προηγούμενο έτος. Ακόμη, το ποσοστό αυτών που ήθελαν να εργαστούν περισσότερες ώρες την βδομάδα αυξήθηκε σε 4,3%, από 3,7% το 2008. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ.87-90)

Διάγραμμα V.10 Ποσοστά ανεργίας (α' τρίμ. 2009 - γ' τρίμ. 2013)

(ποσοστό % του εργατικού δυναμικού)

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ.74)

Οι λόγοι που οδήγησαν στη μείωση των απασχολούμενων ήταν κατά πρώτο και κυριότερο οι απολύσεις (ή λήξη συμβάσεων και μη ανανέωση) και κατά δεύτερον και σε μικρότερο βαθμό οι λίγες νέες θέσεις εργασίας. Ο αριθμός των μισθωτών υποχώρησε κατά 1,6%, ενώ αυξήθηκαν σε μικρό ποσοστό (0,09%) οι αυτοαπασχολούμενοι. Σημαντικό είναι πως μειώθηκαν και οι ώρες εργασίας κατά 1,3% στον μη αγροτικό ιδιωτικό τομέα. Επίσης, οι εργαζόμενοι που πλήγηκαν περισσότερο ήταν οι νέοι σε ηλικία και οι ανειδίκευτοι. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ.87-88)

Το 2010, το πρόβλημα επιδεινώθηκε και ο μέσος αριθμός απασχολούμενων μειώθηκε κατά 2,7%. Η μείωση αφορούσε τόσο τους μισθωτούς (κατά ποσοστό -3%), όσο και τους αυτοαπασχολούμενους (με ή χωρίς προσωπικό) και τους βοηθούς σε οικογενειακές επιχειρήσεις. Μεγάλη αύξηση παρουσιάστηκε στα άτομα που αναζητούσαν για πρώτη φορά εργασία και στο εργατικό δυναμικό γενικότερα. Το αποτέλεσμα ήταν η άνοδος του ποσοστού ανεργίας, το οποίο έφτασε το 14,2% για το τελευταίο τρίμηνο του έτους. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2010, σελ. 85-87)

Πέραν από τις απολύσεις, ρόλο έπαιξε και η μείωση των νέων θέσεων εργασίας. Χαρακτηριστικό είναι πως ο αριθμός των αναγγελιών προσλήψεων ήταν μικρότερος κατά 44.500 από ότι το 2009. Ακόμη, στο σύνολο των προσλήψεων μόνο το 66,9% αφορούσε πλήρη απασχόληση, έναντι ποσοστού 79% το προηγούμενο έτος. Σημαντικό στοιχείο ήταν και ο μεγάλος αριθμός μακροχρόνια ανέργων, με το 47,2% του συνόλου των ανέργων να ψάχνουν εργασία περισσότερο από δώδεκα μήνες (42,8% το 2009). (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2010, σελ. 89)

Το 2011, το μέσο ποσοστό ανεργίας έφτασε το 17,7% (12,5% το 2010). Ο μέσος αριθμός των απασχολούμενων μειώθηκε κατά 6,8% και υποχώρησε τόσο στο δημόσιο τομέα (κατά -4,9%), όσο και στον ιδιωτικό τομέα (κατά -7,3%). Ένα ποσοστό από αυτούς συνταξιοδοτήθηκε, ενώ ένα άλλο θεωρούσε πως δεν υπάρχει δυνατότητα να βρει άλλη εργασία και δεν υπολογίζεται στο εργατικό δυναμικό. Το άθροισμα των τελευταίων, των ανέργων και των εργαζόμενων μερικής απασχόλησης, αντιστοιχούσε σε 24,7% για το τελευταίο τρίμηνο του 2011. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στις ηλικίες 25-29 ετών το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε από 19,7% το 2010 σε 29,6% το 2011, ενώ το συνολικό ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων έφτασε το 51,6%. Για ακόμα ένα έτος, οι αποχωρήσεις ήταν περισσότερες από τις αναγγελίες προσλήψεων και παράλληλα το

εργατικό δυναμικό συνέχισε να αυξάνεται. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2011, σελ. 65-69)

Η αυξητική πορεία του ποσοστού ανεργίας συνεχίστηκε και το 2012 και τους τελευταίους μήνες ξεπέρασε το 26%. Το ποσοστό απασχόλησης μειώθηκε, όμως και οι δύο προηγούμενοι δείκτες εμφάνισαν επιβράδυνση του μηνιαίου ρυθμού μεταβολής τους, με κυριότερη αιτία τις νομοθετικές ρυθμίσεις για τις απολύσεις. Η υποχώρηση των μισθωτών στο ιδιωτικό τομέα ήταν εντονότερη από ότι στο δημόσιο τομέα, ενώ τη μικρότερη μείωση εμφάνισαν οι αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό. Επίσης, το ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων συνέχισε να αυξάνεται και το πρώτο εννιάμηνο του 2012 έφτασε το 59,4%, ενώ οι άνεργοι για πάνω από δύο χρόνια το 34,1%. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 75-81)

Οι λόγοι που μειώθηκε η απασχόληση ήταν ίδιοι με τα προηγούμενα έτη, δηλαδή ο αριθμός των προσλήψεων ήταν μικρότερος από αυτόν των αποχωρήσεων, είτε λόγω απόλυσης (ή τη μη ανανέωση της σύμβασης), είτε συνταξιοδότησης (κυρίως στο δημόσιο τομέα). Ένας επιπλέον λόγος ήταν ότι πολλές επιχειρήσεις έκλεισαν από το 2009 και μετά, λόγω της οικονομικής ύφεσης. Μεγαλύτερη ανθεκτικότητα έδειξαν οι επιχειρήσεις με περισσότερους από 50 εργαζόμενους και τα ποσοστά των μισθωτών σε μεγάλες επιχειρήσεις αυξήθηκαν στο σύνολο των μισθωτών. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 77-79)

Το 2013, το ποσοστό της ανεργίας φαίνεται πως σταθεροποιήθηκε, σε υψηλά όμως επίπεδα σε σχέση και με τις υπόλοιπες χώρες της ζώνης του ευρώ. Η απασχόληση από το τέταρτο τρίμηνο του 2012 και μετά υποχώρησε με φθίνοντα ρυθμό. Αυτό οφειλόταν στην αύξηση των προσλήψεων μέσω και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, παρότι πολλές επιχειρήσεις σταμάτησαν τη λειτουργία τους και άλλες μείωσαν το προσωπικό τους το 2013. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 72)

Από τις επιχειρήσεις που έκλεισαν, το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν επιχειρήσεις με κάτω από 50 εργαζόμενους, ενισχύοντας έτσι την εικόνα των μεγάλων επιχειρήσεων ως πιο ανθεκτικών στην ύφεση. Ακόμη, το ποσοστό των εργαζομένων με τη μορφή μερικής απασχόλησης αυξήθηκε περίπου κατά 5% από ότι το 2012. Αντίθετα, μειώθηκε το ποσοστό των συμβάσεων ορισμένου χρόνου, με κυριότερο αίτιο τις νέες ρυθμίσεις για αποζημιώσεις. Τέλος, σημαντικό είναι το γεγονός ότι περίπου το 20% του συνόλου των

ανέργων για το 2013, είχαν παραμείνει χωρίς εργασία από το 2009. Από αυτούς, οι περισσότεροι ήταν άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας ή δεν είχαν εργασιακή εμπειρία. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 72-74)

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

4.4 Δημοσιονομική πολιτική

4.4.1. Προϋπολογισμός γενικής και κεντρικής κυβέρνησης

Από το 2007, τα δημοσιονομικά προβλήματα εμφανίστηκαν στην Ελλάδα και το έλλειμμα διαμορφώθηκε σε 5,6% και 7,7% του ΑΕΠ το 2007 και το 2008 αντίστοιχα. Οι επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης έγιναν αισθητές από τα τέλη του 2008 και η Ελλάδα υπήχθη τον Απρίλιο του 2009 στη Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος. Το 2009, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε περίπου σε 15,7% του ΑΕΠ, αφού τα μέτρα που εφαρμόστηκαν δεν ήταν αρκετά. Αντίστοιχα το πρωτογενές έλλειμμα αυξήθηκε σε 10,6% του ΑΕΠ, από 3,2% το προηγούμενο έτος. Το έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης (15,4%) ήταν ο κύριος παράγοντας και λιγότερο αυτό των ασφαλιστικών οργανισμών, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ (0,3%). (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ. 111)

Για το 2010, τα δημοσιονομικά μέτρα έγιναν πιο αυστηρά με την υιοθέτηση του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής, ενώ εγκρίθηκε χρηματοδοτική βοήθεια 110 δισεκατομμυρίων ευρώ από την ζώνη του ευρώ και το ΔΝΤ. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε στο 10,7% του ΑΕΠ. Αυτό επετεύχθη με την μείωση των δαπανών και την (μικρότερη από το στόχο) αύξηση των εσόδων. Το έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης μειώθηκε σε 11,8% του ΑΕΠ, ενώ οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ παρουσίασαν πλεόνασμα (1,1% του ΑΕΠ). Σημαντικό ήταν πως το πρωτογενές έλλειμμα μειώθηκε ποσοστιαία σχεδόν στο μισό από ότι το 2009. (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2010, σελ. 121)

Το 2011, το έλλειμμα σημείωσε μικρή μείωση και διαμορφώθηκε σε 9,5% του ΑΕΠ. Οι λόγοι που δεν επέτρεψαν μεγαλύτερη μείωση (ως προς τους στόχους που είχαν τεθεί για αυτό το έτος) ήταν η μη υιοθέτηση των απαραίτητων δημοσιονομικών μέτρων και η μειωμένη οικονομική δραστηριότητα. Η μεταβολή του ελλείμματος εντοπίζεται κυρίως στη μείωση του ελλείματος της κεντρικής κυβέρνησης, ενώ οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ εμφάνισαν έλλειμμα 0,5%. Μεγαλύτερη βελτίωση εμφάνισε το πρωτογενές έλλειμμα και έφτασε το 2,7% του ΑΕΠ. Πρέπει να σημειωθεί ότι το ΑΕΠ ήταν μικρότερο από το 2010 και αυτό είχε αρνητικές επιπτώσεις στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού (μείωση 0,1% από το 2010). Αντίθετα, οι δαπάνες μειώθηκαν κατά ποσοστό 4,1% σε σχέση με το 2010. (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2011, σελ. 112-113)

Πίνακας VI.1 Αποτελέσματα γενικής κυβέρνησης και κρατικού προϋπολογισμού

(ως % του ΑΕΠ)

	2009	2010	2011	2012	2013
Αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης¹ (στοιχεία εθνικών λογαριασμών – κριτήριο σύγκλισης)	-15,7	-10,7	-9,5	-9,0	-12,6*
– Κεντρική κυβέρνηση	-15,4	-11,8	-9,0	-8,2	-
– Ασφαλιστικοί οργανισμοί, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και ΝΠΔΔ	-0,3	1,1	-0,5	-0,8	-
Αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης διορθωμένο ως προς την καθαρή κρατική υποστήριξη προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα¹	-15,8	-11,1	-9,8	-6,2	-2,2*
Πρωτογενές αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης διορθωμένο ως προς την καθαρή κρατική υποστήριξη προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα¹	-10,6	-5,3	-2,7	-1,2	2,1*
Πρωτογενές αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης (Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής)²				-1,5	0,4*
Αποτέλεσμα κρατικού προϋπολογισμού					
Δημοσιονομικά στοιχεία ²	-14,6	-10,0	-10,9	-8,1	-3,0
Ταμειακά στοιχεία ³	-14,1	-10,5	-11,1	-5,5 ⁴	-7,0 ⁵

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, Υπουργείο Οικονομικών και ΕΛΣΤΑΤ.

* Προσωρινά στοιχεία (ΓΑΚ, Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού του 2014).

1 Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ, όπως γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος). Το άθροισμα των επιμέρους στοιχείων ενδέχεται να μη συμφωνεί με το σύνολο λόγω στρογγυλοποίησης.

2 Στοιχεία Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Δελτία Εκτέλεσης ΚΠ και Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού του 2014).

3 Στοιχεία Τράπεζας της Ελλάδος. Τα στοιχεία αυτά αφορούν μόνο το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού σε ταμειακή βάση χωρίς την κίνηση του λογαριασμού του ΟΠΕΚΕΠΕ.

4 Δεν περιλαμβάνονται δεδουλευμένοι τόκοι ύψους 4.751 εκατ. ευρώ για τα ομόλογα που συμμετείχαν στο PSI, καθώς και τόκοι ύψους 519 εκατ. ευρώ λόγω της επαναγοράς χρέους, που καταβλήθηκαν με τη μορφή βραχυχρόνιων τίτλων του EFSF.

5 Δεν περιλαμβάνονται έσοδα ύψους 2,0 δισεκ. ευρώ από τη μεταφορά των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων από τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος (Securities Markets Programme – SMP). Περιλαμβάνονται δαπάνες ύψους περίπου 6.155 εκατ. ευρώ που αφορούν την αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών.

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 104)

Το 2012, οι πρωτογενείς δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού και οι δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων μειώθηκαν. Ακόμη, τα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού αυξήθηκαν, κατά κύριο λόγο μέσω της υψηλότερης φορολογίας. Έτσι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε σε 9% του ΑΕΠ. Τη μείωση συγκράτησαν οι αυξημένοι τόκοι (από την επαναγορά χρέους αξίας 31,9 δισεκατομμυρίων ευρώ) και οι μειωμένες εισροές από τα Κοινοτικά Ταμεία. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 146-147)

Το 2013, με βάση τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής, το πρωτογενές πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης ξεπέρασε το 0,4% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου, βελτιώθηκε σε σχέση με το 2012 (-0,2% το 2013, έναντι -0,4% το 2012), όμως παρέμεινε αρνητικό. Ακόμη, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης

μειώθηκε σε 3,9% του ΑΕΠ, από 7% το 2012 (σύμφωνα με τα στοιχεία του ΓΛΚ). Τα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού είχαν θετικό ρυθμό μεταβολής (0,1%), ενώ και οι δαπάνες μειώθηκαν κατά 15,8%. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 103-112)

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

4.4.2 Δανειακές Ανάγκες

Το 2009, το ταμειακό έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης έφτασε το 14,1% του ΑΕΠ, από 7,2% το προηγούμενο έτος. Αυτό οφειλόταν στη μεγάλη αύξηση του ελλείμματος του τακτικού προϋπολογισμού (σχεδόν διπλασιάστηκε από το 2008) και του προϋπολογισμού επενδύσεων (περίπου 50% αύξηση σε σχέση με το 2008). Μόνη εξαίρεση το πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ στο λογαριασμό εισοδηματικής ενίσχυσης των αγροτών. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ. 113)

Πίνακας VI.5 Έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού σε ταμειακή βάση^{1,2}

(εκατ. ευρώ)

	Ετήσια στοιχεία				
	2009	2010	2011	2012	2013*
Κρατικός προϋπολογισμός	32.622	23.396	23.144	10.697	12.794
% του ΑΕΠ	14,1	10,5	11,1	5,5	7,0
– Τακτικός προϋπολογισμός ³	25.318 ⁴	18.333 ⁵	20.462 ⁶	8.503 ⁷	10.785 ⁸
– Προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων	7.304	5.063	2.682	2.194	2.009

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 113)

Το 2010, το έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού μειώθηκε σημαντικά και παράλληλα μειώθηκε το έλλειμμα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων. Αυτό συνέβη επειδή αυξήθηκαν τα έσοδα και μειώθηκαν οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού. Με αυτόν τον τρόπο, το ταμειακό έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης υποχώρησε σε 10,5% του ΑΕΠ. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι μετά τους τρεις πρώτους μήνες του 2010, ο δανεισμός της κεντρικής κυβέρνησης γινόταν κυρίως από το Μηχανισμό Χρηματοδοτικής Στήριξης, εξαιτίας των υψηλών επιτοκίων στις διεθνείς αγορές. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2010, σελ. 134-135)

Το 2011, το ταμειακό έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού παρέμεινε σχετικά σταθερό, στα 23.144 εκατομμύρια ευρώ (23.396 εκατομμύρια ευρώ το 2010). Παρόλα αυτά, εξαιτίας της μείωσης του ΑΕΠ, το έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ αυξήθηκε σε 11,1%. Επίσης, το έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού αυξήθηκε σε 20.462 εκατομμύρια ευρώ, λόγω της μείωσης των εσόδων και των αυξημένων τόκων. Αντίθετα, μειώθηκε το έλλειμμα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων σε 2.682 εκατομμύρια ευρώ, με τις επενδύσεις

να μειώνονται και να απορροφώνται ταχύτερα πόροι από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2011, σελ. 124-125)

Το 2012, το έλλειμμα του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων μειώθηκε ακόμη περισσότερο σε 2.194 εκατομμύρια ευρώ. Μεγάλη βελτίωση εμφάνισε το έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού, το οποίο διαμορφώθηκε σε 8.503 εκατομμύρια ευρώ, μέσω σημαντικής μείωσης σε δαπάνες πρωτογενείς, λειτουργικές και για τόκους. Το ταμειακό έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού πλέον αντιστοιχούσε σε 5,5% του ΑΕΠ. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 158-160)

Οι δανειακές ανάγκες για το 2013 αυξήθηκαν σε 7% του ΑΕΠ. Αυτό οφειλόταν στην αύξηση του ελλείμματος του τακτικού προϋπολογισμού σε 10.785 εκατομμύρια ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί πως σημαντικό ρόλο έπαιξε η εξόφληση μέσα στο 2013 ληξιπρόθεσμων οφειλών ύψους 6 δισεκατομμυρίων ευρώ (στα πλαίσια των στόχων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής), έτσι ώστε να μην δημιουργηθούν νέες. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 112-114)

4.4.3 Δημόσιο χρέος

Το 2009, το ενοποιημένο χρέος της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε σε 129,7% του ΑΕΠ, από 112,9% το 2008. Αυτό έγινε λόγω της ανόδου του μέσου επιτοκίου νέου δανεισμού του Δημοσίου, αλλά και την ύφεση στην οικονομία, με το ρυθμό ανάπτυξης να γίνεται αρνητικός (-2%, έναντι 2% το 2008 και 4% το 2007). Σημαντικό στοιχείο για το χρέος ήταν και το αυξημένο πρωτογενές έλλειμμα. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ. 130-131)

Το 2010, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε ακόμη περισσότερο και έφτασε το 148,3% του ΑΕΠ. Οι παράγοντες που οδήγησαν στην αύξηση του χρέους ήταν το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης, το ταμειακό έλλειμμα, η μείωση του ονομαστικού ΑΕΠ, η χρηματοδότηση του Ταμείου Χρηματοπιστωτική Σταθερότητας και η ανάληψη των χρεών των νοσοκομείων. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2010, σελ. 131-133)

Πίνακας VI.8 Ανάλυση των μεταβολών του λόγου του χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ¹

(εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Λόγος χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ	97,4	98,9	110,0	107,8	107,3	112,9	129,7	148,3	170,3	156,9	175,5
Μεταβολές λόγου χρέους γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ	-4,2	1,4	11,2	-2,2	-0,5	5,6	16,8	18,6	22,0	-13,4	18,6
- Επίδραση του πρωτογενούς αποτελέσματος	0,7	2,6	1,0	1,3	2,0	4,8	10,5	4,9	2,4	4,0	8,3
- Επίδραση από τη μεταβολή του ΑΕΠ και τη μεταβολή των επιτοκίων	-4,3	-1,9	0,7	-3,5	-2,2	0,5	6,2	11,2	16,9	18,0	13,6
- Προσαρμογή ελλείμματος-χρέους ²	-0,6	0,8	9,5	-0,1	-0,2	0,3	0,1	2,6	2,7	-35,5	-3,3

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής "Hellas: Macroeconomic Aggregates".

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 116)

Το ενοποιημένο χρέος της γενικής κυβέρνησης συνέχισε και το 2011 να αυξάνεται ως ποσοστό του ΑΕΠ και διαμορφώθηκε σε 170,3%. Αυτό οφειλόταν στην μείωση του ΑΕΠ και της οικονομικής δραστηριότητας γενικότερα, αλλά και στην εξέλιξη του επιτοκίου δανεισμού. Μικρότερη επίδραση είχε και το πρωτογενές έλλειμμα. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2011, σελ. 120)

Πίνακας VI.7 Ενοποιημένο χρέος γενικής κυβέρνησης¹

(εκατ. ευρώ)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.478	2.180	5.791	12.335	11.886	14.464	18.723
– τίτλοι	943	1.625	5.496	10.820	9.121	11.844	16.516
– δάνεια	1.536	555	295	1.515	2.765	2.620	2.207
Μεσομακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	221.409	236.617	256.768	285.878	316.623	339.857	284.431
– τίτλοι	178.600	192.712	211.515	242.802	244.312	240.154	77.098
– δάνεια	42.809	43.905	45.253	43.076	72.311	99.703	207.333
Κέρματα και καταθέσεις	988	693	728	1.477	1005	820	774
Σύνολο	224.876	239.490	263.287	299.690	329.514	355.141	303.928
% του ΑΕΠ	107,8	107,3	112,9	129,7	148,3	170,3	156,9
– χρέος σε ευρώ	222.820	237.574	261.655	298.430	329.514	355.141	303.928
<i>εκ του οποίου:</i>							
– προς την Τράπεζα της Ελλάδος	(7.991)	(7.521)	(7.051)	(6.581)	(6.111)	(5.684)	(5.212)
– προς το Μηχανισμό Στήριξης					(27.121)	(65.379)	(174.558)
– χρέος σε νομίσματα εκτός ευρώ	2.056	1.916	1.632	1.260	6.013	9.185	9.987 ²
<i>εκ του οποίου: προς το Μηχανισμό Στήριξης</i>					(4.704)	(7.831)	(8.541)

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

¹ Σύμφωνα με τον ορισμό της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

² Αποτίμηση με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στις 31.12 εκάστου έτους.

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 115)

Το 2012, το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώθηκε σε 156,9%. Αυτό επετεύχθη με την συμφωνία ανταλλαγής ομολόγων (PSI) και την επαναγορά δημόσιου χρέους τον τελευταίο μήνα του συγκεκριμένου έτους. Οι παράγοντες που επηρέασαν αρνητικά το ενοποιημένο χρέος της γενικής κυβέρνησης ήταν, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, η μειωμένη οικονομική δραστηριότητα και το ΑΕΠ και η αδυναμία πλήρους εφαρμογής του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής. Θετικό στοιχείο ήταν η συνεχής από το 2010 μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 154)

Το 2013, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε σε 321 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή σε 175,5% του ΑΕΠ (με βάση τα στοιχεία της Εισηγητικής Έκθεσης Προϋπολογισμού για το 2014). Αυτό συνέβη λόγω του δανεισμού για την πληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών και της χρηματοδότησης της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Ο ρυθμός της οικονομικής ανάπτυξης ήταν χαμηλότερος από τα επιτόκια δανεισμού, ακόμη κι αν αυτά ήταν σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2011, σελ. 115)

4.5 Νομισματική πολιτική

4.5.1 Νομισματικά Μεγέθη

Το 2009, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ελληνικού M3 (νομισματικό μέγεθος που εκφράζει την συμβολή της ελληνικής οικονομίας στο M3 της ζώνης του ευρώ) μειώθηκε και διαμορφώθηκε σε 4,8% για το τελευταίο τρίμηνο, έναντι 14,4% το αντίστοιχο διάστημα του 2008. Έτσι, παρέμεινε υψηλότερος από τον αντίστοιχο της ζώνης του ευρώ. Οι κυριότεροι παράγοντες που οδήγησαν σε αυτό ήταν η μειωμένη οικονομική δραστηριότητα και η επιβράδυνση της συνολικής πιστωτικής επέκτασης, ενώ μικρότερο ρόλο έπαιξε η μείωση των επιτοκίων των καταθέσεων. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ. 171)

Το 2010, το ελληνικό M3 συνέχισε να μειώνεται και το τελευταίο τρίμηνο ο ρυθμός μεταβολής έφτασε το -11,8%, ενώ κατά μέσο όρο για όλο το έτος ήταν στο -7,5%. Αυτό έγινε λόγω της μείωσης του εισοδήματος και στη συνέχεια των καταθέσεων των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Ακόμη, η αβεβαιότητα οδήγησε πολλούς στην μετατόπιση κεφαλαίων προς πιο ασφαλείς λύσεις (καταθέσεις και επενδύσεις στο εξωτερικό, κ). Στη ζώνη του ευρώ, το M3 είχε θετικό ρυθμό μεταβολής τους τελευταίους έξι μήνες. Η διαφορετική συμπεριφορά των δύο ρυθμών οφείλεται στη διαφορά φάσης στους οικονομικούς κύκλους. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ.153)

Το 2011, το ελληνικό M3 εμφάνισε μεγαλύτερο ρυθμό μείωσης και έφτασε το -15,8%. Η οικονομική ύφεση και η αβεβαιότητα ήταν και πάλι οι παράγοντες που το επηρέασαν περισσότερο. Το μειωμένο εισόδημα και η μεγαλύτερη φορολογία επιδείνωσαν την κατάσταση (μέσω της μείωσης των καταθέσεων), ενώ συνεχίστηκε η εκροή κεφαλαίων προς το εξωτερικό. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2011, σελ. 143)

Το 2012 μέχρι και τον Αύγουστο, ο ρυθμός μείωσης του M3 συνέχισε να αυξάνεται και τον Αύγουστο έφτασε το -18,9%. Στη συνέχεια υποχώρησε και το τέταρτο τρίμηνο του έτους διαμορφώθηκε σε -10,8%. Οι λόγοι μείωσης του M3 ήταν ίδιοι με τα προηγούμενα χρόνια, ενώ η βελτίωση τους τελευταίους μήνες οφειλόταν στην επιστροφή κάποιων καταθέσεων στις ελληνικές τράπεζες. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 179)

Πίνακας Χ.1 Βασικά νομοματικά μεγέθη στην Ελλάδα

(μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

	Υπόλοιπα 31.12.2012 (εκατ. ευρώ)	Ετήσιες ελαστωσιαιές μεταβολές ¹											
		2008		2009		2010		2011		2012			
		δ' τριμ. ²	δ' τριμ. ²	δ' τριμ. ²	δ' τριμ. ²	δ' τριμ. ²	δ' τριμ. ²	Δεκ. ³	δ' τριμ. ²	β' τριμ. ²	γ' τριμ. ²	δ' τριμ. ²	Οκτ. ³
1. Καταθέσεις μίας ημέρας	65.355	-7,0	11,4	-8,0	-17,3	-18,0	-20,2	-20,8	-21,5	-17,0	-18,0	-17,2	-12,3
1.1 Όφειλος και τρεχούμενοι λογαριασμοί	22.699	-3,6	15,7	-7,6	-12,8	-12,2	-17,1	-18,9	-19,5	-13,6	-15,3	-14,9	-4,2
1.2 Απλού ταμειτηρίου	42.656	-7,9	9,5	-8,1	-19,3	-20,3	-21,4	-21,2	-22,0	-18,4	-19,0	-18,1	-16,2
2. Καταθέσεις προθεσμίας έως 2 ετών	97.489	39,1	2,7	-13,8	-14,6	-15,3	-15,9	-15,5	-16,0	-6,5	-7,5	-4,5	-2,2
3. Καταθέσεις υπό προειδοποίηση έως 3 μηνών ⁴	2.250	-24,1	64,2	-7,0	-14,9	-13,6	-13,3	-15,9	-15,6	-14,7	-15,4	-14,8	-14,7
4. Σύνολο καταθέσεων (1+2+3)	165.094	15,3	6,6	-11,3	-15,7	-16,4	-17,7	-17,7	-18,3	-11,0	-12,0	-10,0	-6,6
5. Μ3 χωρίς το νόμισμα σε κυκλοφορία ⁵	166.519	14,4	4,8	-11,8	-15,8	-16,5	-17,7	-17,8	-18,3	-10,8	-11,8	-9,9	-6,2

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος και ΕΚΤ.

1 Ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής του αντίστοιχου δείκτη. Κάθε δείκτης καταρτίζεται με βάση το υπόλοιπο του σχετικού νομισματικού μεγέθους το Δεκέμβριο του 2001 και τις διορθωμένες μηνιαίες ροές, διορθωμένες για διασχιματικές συναλλαγματικών ισοτιμιών, σφάλματα ταξινόμησης κ.ά.

2 Μέσοι όροι τριμήνου, οι οποίοι προκύπτουν από τους "μέσους ετήσιους ρυθμούς" για κάθε μήνα και όχι από τους ρυθμούς στο τέλος του μηνός. Ο "μέσος ετήσιος ρυθμός" για κάθε μήνα υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του ρυθμού στο τέλος του μηνός αναφοράς και στο τέλος του μηνός προηγούμενου (βλ. τις "Τεχνικές σημειώσεις" στο τμήμα "Στατιστικά στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ" του Μηνιαίου Δελτίου της ΕΚΤ). Κατόπιν λαμβάνεται ο μέσος όρος ανά ημερολογιακό τρίμηνο των "μέσων ετήσιων ρυθμών" για τους μήνες που απαρτίζονται το δεδομένο τρίμηνο.

3 Ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής με βάση το σχετικό δείκτη στο τέλος του μηνός.

4 Περιλαμβάνονται και καταθέσεις ταμειτηρίου σε λοιπά νομίσματα (εκτός ευρώ).

5 Εκτός των καταθέσεων περιλαμβάνονται και οι συμφωνίες επαναφοράς, τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματογοράς και τα χρεόγραφα διάρκειας έως 2 ετών, τα οποία έχουν εκδώσει τα εγχώρια ΝΧΙ (μέσον το υπόλοιπο των χρεογράφων ανάλογης διάρκειας που έχουν εκδώσει ΝΧΙ στα λοιπά κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ και διαχωριστούν τα εγχώρια ΝΧΙ στο χωροφύλακί τους). Το μέγεθος αυτό αποτελεί την ελληνική συμβολή στο Μ3 της ζώνης του ευρώ.

Το 2013, εξακολούθησε η επιστροφή κεφαλαίων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Επιπλέον, οι εκροές καταθέσεων ήταν μικρότερες σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Οι τράπεζες προσπάθησαν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της εκροής καταθέσεων αυξάνοντας το επιτόκιο των καταθέσεων προθεσμίας, αλλά δεν είχαν σημαντικό αποτέλεσμα. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 139-143)

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

4.5.2 Τραπεζικά Επιτόκια

Τα ονομαστικά επιτόκια καταθέσεων των ελληνικών τραπεζών το 2009 υποχώρησαν αισθητά. Στις καταθέσεις μίας ημέρας το επιτόκιο διαμορφώθηκε το τελευταίο μήνα σε 0,43%, από 1,24% το Δεκέμβριο του 2008. Σε αυτές με συμφωνημένη διάρκεια σε 2,10%, έναντι 5,36% πριν από ένα έτος. Τα μέσα πραγματικά επιτόκια όμως αυξήθηκαν. Των καταθέσεων ημερών διαμορφώθηκαν σε -0,59% (-2,90% το 2008) και των προθεσμιακών σε 1,52% (0,71% το 2008). Το Δεκέμβριο του 2009, τα δανειακά επιτόκια διαμορφώθηκαν σε 3,41% για τα στεγαστικά (5,21% το 2008), 15,17% για τις πιστωτικές κάρτες (από 15,72% το 2008), 8,94% για τα καταναλωτικά και 12,06% για τα ανοικτά καταναλωτικά. Το επιτόκιο των επιχειρηματικών δανείων (με συγκεκριμένο ποσό και διάρκεια) έφτασε το 4,70% για ποσά μέχρι 1 εκατομμύριο ευρώ και 3,24% για μεγαλύτερα ποσά. (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ. 171-186)

Το 2010, τα ονομαστικά επιτόκια των καταθέσεων μίας ημέρας παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητα, ενώ αυτών με συμφωνημένη διάρκεια μέχρι ένα έτος αυξήθηκαν με σκοπό την προσέλκυση κεφαλαίων. Το πραγματικό επιτόκιο για τις καταθέσεις μίας ημέρας μειώθηκε σε -4,27% και των προθεσμιακών μέχρι ένα έτος σε -1,44%. Όσον αφορά τα δάνεια, τα επιτόκια αυξήθηκαν λόγω του προβλήματος ρευστότητας των ελληνικών τραπεζών. Ένας ακόμα λόγος ήταν ο μεγάλος πιστωτικός κίνδυνος και ως αποτέλεσμα τα καταναλωτικά και τα επιχειρηματικά δάνεια εμφάνισαν τις μεγαλύτερες αυξήσεις επιτοκίων. (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2010, σελ. 155-166)

Το 2011, τα ονομαστικά επιτόκια των τραπεζικών καταθέσεων αυξήθηκαν, κυρίως στις προθεσμιακές καταθέσεις, ώστε οι τράπεζες να βελτιώσουν την ρευστότητά τους. Αύξηση σημείωσαν και τα μέσα πραγματικά επιτόκια τόσο των προθεσμιακών καταθέσεων, όσο και των καταθέσεων διάρκειας μίας ημέρας, εξαιτίας της υποχώρησης του πληθωρισμού. Για τα δάνεια, το μέσο επιτόκιο για το Δεκέμβριο του 2011 έφτασε το 7,03%, έναντι 5,75% για το Δεκέμβριο του 2010. Για τα στεγαστικά δάνεια διαμορφώθηκε σε 4,14% από 3,79% το 2010 και για τα καταναλωτικά καθορισμένης διάρκειας σε 8,92% από 9,68%. Το πραγματικό επιτόκιο των επιχειρηματικών δανείων αυξήθηκε αισθητά (4,62% το Δεκέμβριο του 2011, από 0,58% τον ίδιο μήνα του 2010), όπως και των καταναλωτικών και στεγαστικών. (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2011, σελ. 145-151)

Το πρώτο εξάμηνο του 2012, τα επιτόκια των καταθέσεων συνέχισαν την αυξητική τους πορεία. Κατά το δεύτερο όμως εξάμηνο και επειδή πλέον ξεκίνησαν να επιστρέφονται

κεφάλαια στις ελληνικές τράπεζες, τα επιτόκια υποχώρησαν. Το επιτόκιο προθεσμιακών καταθέσεων διάρκειας μέχρι ένα έτος υποχώρησε σε 4,70%. Τα πραγματικά επιτόκια αυξήθηκαν σημαντικά (λόγω των μεταβολών του πληθωρισμού) το Δεκέμβριο του 2012, στις προθεσμιακές καταθέσεις για νοικοκυριά και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις σε 4,37% και 3,82% αντίστοιχα. Τα επιτόκια των δανείων μειώθηκαν εξαιτίας της μείωσης των επιτοκίων του Ευρωσυστήματος και του Euribor, της αναδιάρθρωσης των δανείων από τις τράπεζες, της πολιτικής αύξησης των απαιτούμενων εγγυήσεων για χορήγηση δανείων και της μειωμένης ζήτησης για δάνεια λόγω της ανασφάλειας για τις μελλοντικές εξελίξεις και τη δυνατότητα αποπληρωμής. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 182-186)

Το 2013, τα επιτόκια των καταθέσεων συνέχισαν να υποχωρούν. Από τα μέσα του 2012 που ξεκίνησε η μείωση τους, το επιτόκιο των καταθέσεων προθεσμίας για νοικοκυριά μειώθηκε κατά 2% και για μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις κατά 1,5%. Τα επιτόκια δανεισμού μειώθηκαν και υπολογίζεται πως από το Δεκέμβριο του 2011 μέχρι το Δεκέμβριο του 2013 το επιτόκιο επιχειρηματικών πιστώσεων υποχώρησε κατά 1,75%. Στα στεγαστικά δάνεια, το επιτόκιο είχε πτωτική πορεία από τον Αύγουστο του 2011 μέχρι και τον Νοέμβριο του 2013 και η συνολική μείωση έφτασε το 1,75%. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 142-143)

4.5.3 Πιστωτικές Εξελίξεις

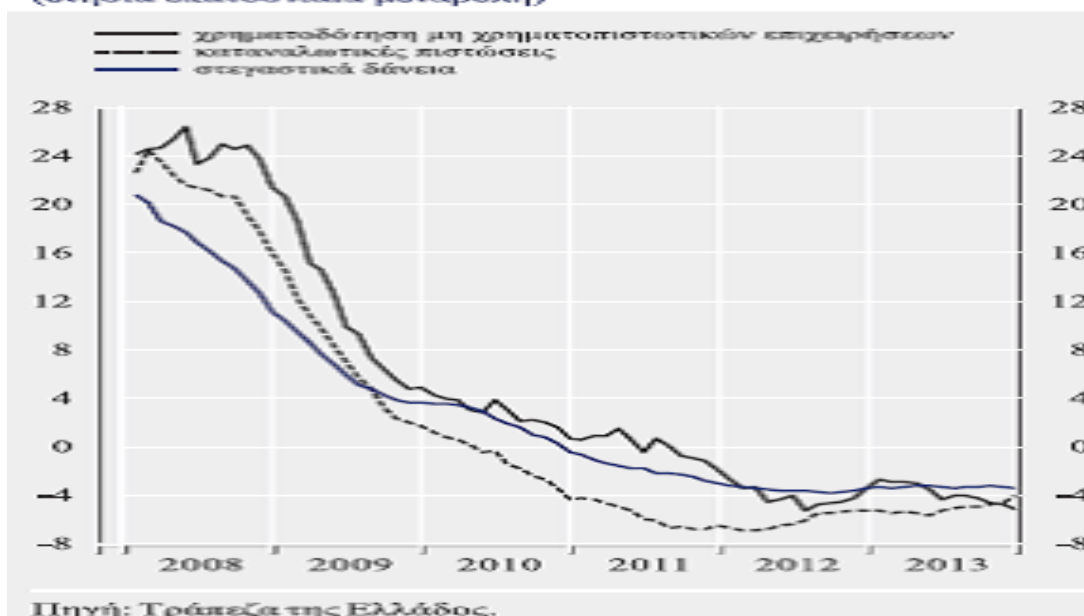
Το τελευταίο τρίμηνο του 2009, ο ρυθμός ανόδου του υπολοίπου της συνολικής χρηματοδότησης της οικονομίας από τα ΝΧΙ (Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα) διαμορφώθηκε σε 6,5%, έναντι 16,3% για το αντίστοιχο διάστημα του 2008. Ο ρυθμός χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα μειώθηκε από 18,3% σε 4,4%. Αυτό ήταν αποτέλεσμα της αβεβαιότητας και επιφυλακτικότητας των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων για την ανάληψη νέων δανείων. Παράλληλα, οι προϋποθέσεις και οι όροι για την χορήγηση δανείου έγιναν αυστηρότεροι από τις τράπεζες. Αντίθετα, ο ρυθμός πιστωτικής επέκτασης της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε από 7,3% σε 17,2%, λόγω των μεγαλύτερων τοποθετήσεων κεφαλαίων από πιστωτικά ιδρύματα σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου. Χαρακτηριστικό είναι πως η μείωση της ζήτησης για δάνεια είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των τοποθετήσεων σε τίτλους από τις τράπεζες. (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2009, σελ. 175-176)

Το 2010, ο ρυθμός ανόδου του υπολοίπου της συνολικής χρηματοδότησης της οικονομίας από τα ΝΧΙ το τελευταίο τρίμηνο παρέμεινε σχετικά σταθερός σε σχέση με το τελευταίο τρίμηνο του 2009. Παρόλα αυτά, ο ρυθμός αυτός για το Δεκέμβριο του 2010 (5,7%) ήταν μειωμένος σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2010 (6,6%). Για τον ιδιωτικό τομέα, ο ρυθμός αύξησης έπεσε σε 0,8% για το τελευταίο τρίμηνο και τον τελευταίο μήνα ήταν σχεδόν μηδενικός. Από την άλλη, ο ρυθμός πιστωτικής επέκτασης της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε σε 32,7% το τελευταίο τρίμηνο. (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2010, σελ. 158)

Το 2011, η αποπληρωμή δανειακών αναγκών από τον μηχανισμό στήριξης είχε ως αποτέλεσμα την κατακόρυφη πτώση του ρυθμού ανόδου της χρηματοδότησης της γενικής κυβέρνησης από τα ΝΧΙ σε 2,3% το τελευταίο τρίμηνο. Ο ρυθμός αυτός για τον ιδιωτικό τομέα έγινε αρνητικός και διαμορφώθηκε σε -2,4% το τελευταίο τρίμηνο του 2011, εξαιτίας της ανόδου του ρυθμού μείωσης των δανείων. Έτσι, το τελευταίο τρίμηνο ο ρυθμός μεταβολής του υπολοίπου της συνολικής χρηματοδότησης της οικονομίας από τα ΝΧΙ μειώθηκε σε -1,3%. (Εκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2011, σελ. 153-156)

Διάγραμμα VII.1 Χρηματοδότηση¹ από τα ΝΧΙ της Ελλάδος προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά (Ιανουάριος 2008-Δεκέμβριος 2013)

(ετήσια εκατοστιαία μεταβολή)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος.

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 140)

Το δ' τρίμηνο του 2012, ο ρυθμός μείωσης του υπολοίπου της συνολικής χρηματοδότησης της οικονομίας από τα ΝΧΙ έφτασε το -3,7%. Ο ρυθμός χρηματοδότησης προς τη γενική κυβέρνηση διαμορφώθηκε σε -1% το τελευταίο τρίμηνο, όμως παρουσίασε μεγάλη μεταβλητότητα ανά μήνα. Ο αντίστοιχος ρυθμός που αφορά τον ιδιωτικό τομέα διαμορφώθηκε σε -4,6%, με τη ζήτηση για δάνεια να μειώνεται συνεχώς και την πολιτική των τραπεζών σχετικά με τους όρους και προϋποθέσεις για την χορήγηση δανείων να είναι πιο αυστηρή. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2012, σελ. 187-191)

Το 2013, ο ετήσιος ρυθμός μείωσης του υπολοίπου της χρηματοδότησης της γενικής κυβέρνησης από τα ΝΧΙ έφτασε σε πολύ υψηλά επίπεδα, λόγω της χρηματοδοτικής στήριξης από την ΕΕ και το ΔΝΤ. Ο ρυθμός χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα παρέμεινε σχετικά σταθερός σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Από το 2012 είχε αρχίσει να επιβραδύνεται ο ρυθμός μείωσης της ζήτησης για δάνεια, ενώ και η προσφορά τραπεζικών δανείων είχε βελτιωθεί μετά την ανακεφαλαιοποίηση και αναδιάρθρωση του τραπεζικού συστήματος. (Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 144-145)

Πίνακας X.5 Χρηματοδότηση της οικονομίας από τα ΝΧΙ στην Ελλάδα

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές, μη εποχιακώς διορθωμένα στοιχεία)

	2008		2009		2010		2011		2012							
	δ' τριμ.²	16,3	δ' τριμ.²	6,5	δ' τριμ.²	6,7	δ' τριμ.²	-1,3	Δεκ.³	α' τριμ.²	β' τριμ.²	γ' τριμ.²	δ' τριμ.²	Οκτ.³	Νοέμ.³	Δεκ.³
1. Συνολική χρηματοδότηση της οικονομίας από τα ΝΧΙ		16,3		6,5		6,7		-1,3	-1,9	-1,9	-3,4	-3,9	-3,7	-3,4	-3,6	-4,9
2. Χρηματοδότηση της γενικής κυβέρνησης		7,3		17,2		32,7		2,3	2,0	3,6	0,3	-1,3	-1,0	1,3	-0,2	-8,0
3. Χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα		18,3		4,4		0,8		-2,4	-3,1	-3,5	-4,5	-4,7	-4,6	-4,8	-4,6	-4,0
3.1 Χρηματοδότηση των επιχειρήσεων ⁴		21,8		5,5		1,9		-0,8	-2,0	-2,4	-4,3	-5,0	-5,2	-5,6	-5,4	-4,4
<i>εκ της οποίας:</i>																
3.1.1 Χρηματοδότηση των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων		23,8		5,4		1,8		-1,0	-1,8	-2,8	-4,1	-4,7	-4,2	-4,4	-4,1	-3,3
3.1.2 Χρηματοδότηση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των λοιπών (εκτός ΝΧΙ) χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων		-2,4		7,4		4,2		4,2	-5,2	4,3	-8,2	-11,2	-21,1	-23,5	-24,2	-20,9
3.2 Χρηματοδότηση των ελεύθερων επαγγελματιών, αγροτών και ατομικών επιχειρήσεων ⁴		-		-		1,3		-6,0	-6,6	-7,3	-6,2	-4,9	-3,3	-3,6	-2,8	-3,0
3.3 Χρηματοδότηση των ιδιωτών και ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων		14,6		3,2		-0,3		-3,6	-3,9	-4,2	-4,4	-4,3	-4,0	-4,1	-3,9	-3,8
<i>εκ της οποίας:</i>																
3.3.1 Σταγαστικά δάνεια		13,1		3,9		0,5		-2,5	-2,9	-3,1	-3,4	-3,6	-3,6	-3,7	-3,5	-3,4
3.3.2 Καταναλωτικά δάνεια		18,4		2,4		-3,0		-6,6	-6,4	-6,7	-6,5	-5,7	-5,2	-5,2	-5,1	-5,1

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος.

1 Περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των τραπεζικών δανείων, των εταιρειών ομολόγων και των χρεογράφων του Δημοσίου που διακρατούν στα χαρτοφυλάκια τους τα ΝΧΙ. Επίσης περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των δανείων και των εταιρειών ομολόγων που έχουν τιλοποιηθεί. Για τον υπολογισμό των ετήσιων ρυθμών μεταβολής εξουδετερώνεται η επίδραση τυχόν διεργαζόμενων δανείων, ασφαλιστικών ταξινόμησις δανείων και συναλλαγματικών διαφορών που προκύπτουν από την αποτίμηση σε ευρώ των δανείων σε ξένο νόμισμα και η απομείωση της αξίας των χρεογράφων του Δημοσίου στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του δημόσιου χρέους το Μάρτιο-Απρίλιο του 2012.

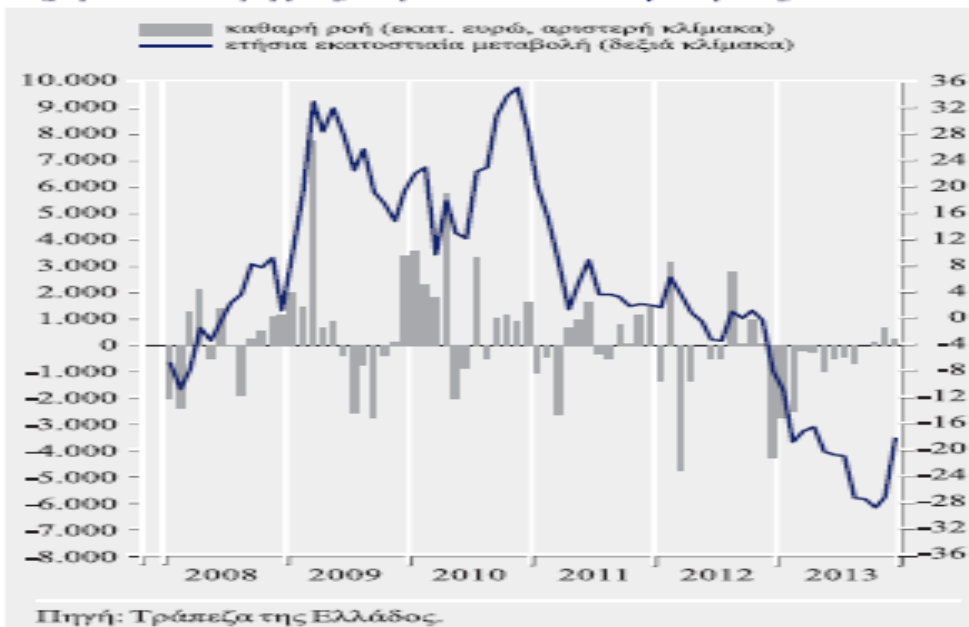
2 Μέσοι όροι τμήματος, οι οποίοι προκύπτουν από τους "μέσους ετήσιους ρυθμούς" για κάθε μήνα και όχι από τους ρυθμούς στο τέλος του μηνός. Ο "μέσος ετήσιος ρυθμός" για κάθε μήνα υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του ρυθμού στο τέλος του μηνός αναφοράς και στο τέλος του μηνός που προηγείται του μηνός αναφοράς (βλ. τις "Τεχνικές σημειώσεις" στο τμήμα "Στατιστικά στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ" του Μηναίου Δελτίου της ΕΚΤ). Κατόπιν λαμβάνεται ο μέσος όρος ανά ημερολογιακό τρίμηνο των "μέσων ετήσιων ρυθμών" για τους μήνες που απαρτίζουν το δεδομένο τρίμηνο.

3 Επίσης ρυθμός μεταβολής στο τέλος του μηνός.

4 Από τον Ιούνιο του 2010 τα δάνεια προς ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και ατομικές επιχειρήσεις αποτελούν χωριστή κατηγορία και δεν συμπεριλαμβάνονται πλέον στα δάνεια προς επιχειρήσεις.

Διάγραμμα VII.2 Χρηματοδότηση¹ από τα ΝΧΙ της Ελλάδος προς τη γενική κυβέρνηση (Ιανουάριος 2008-Δεκέμβριος 2013)

(μηνιαία καθαρή ροή, ετήσια εκατοστιαία μεταβολή)

(Πηγή: Έκθεση Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος 2013, σελ. 140)

Πανεπιστήμιο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2009
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2010
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2011
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2012
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2013

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΛΑΔΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

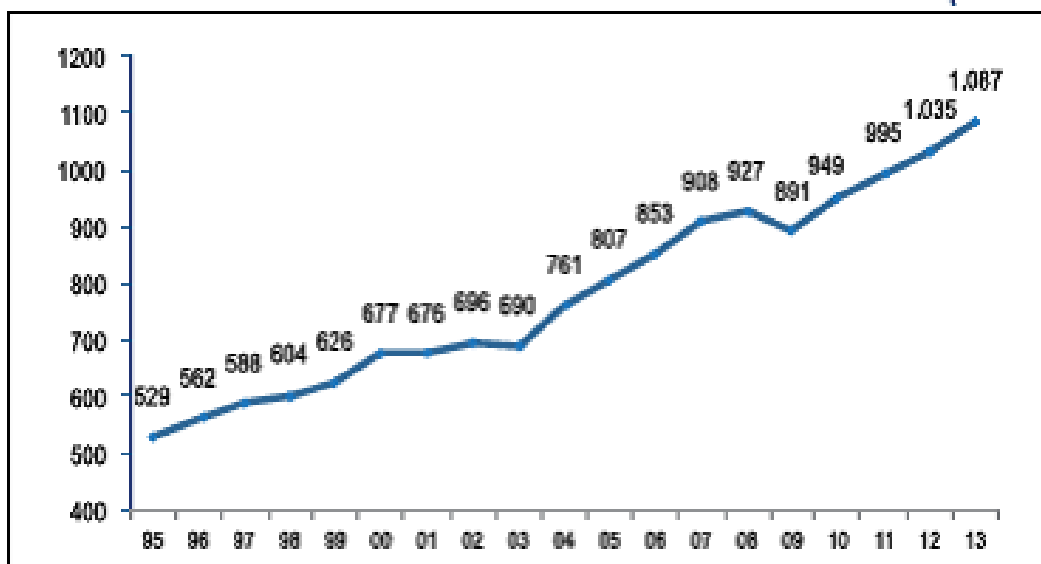
5.1 Γενικά στοιχεία

Η αυξανόμενη χρήση του Ίντερνετ στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια είχε ως αποτέλεσμα την ακμή του ηλεκτρονικού εμπορίου προϊόντων και υπηρεσιών. Το 2013, οι ελληνικές εταιρείες με κύρια δραστηριότητα το ηλεκτρονικό εμπόριο ήταν πάνω από 3.000, ενώ σχεδόν 2,5 εκατομμύρια Έλληνες έκαναν αγορές μέσω του Ίντερνετ. Το ποσοστό των χρηστών του διαδικτύου που πραγματοποιούν αγορές στην Ελλάδα (36% το 2012) είναι μικρότερο από το αντίστοιχο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (59% το 2012), ωστόσο ο ρυθμός αύξησης είναι αρκετά μεγάλος και το 2012 οι συνολικές αγορές αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 50% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. (ΕΣΕΕ, Ετήσια έκθεση ελληνικού εμπορίου 2013, σελ 207-208)

World: Inbound Tourism

International Tourist Arrivals

(million)

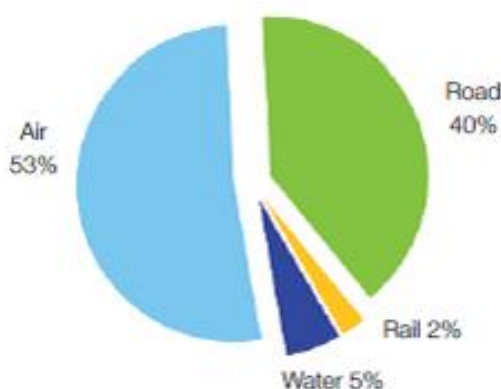

(Πηγή: World tourism Organization (UNWTO), annual report 2013, σελ 10)

Οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες είναι από τις σημαντικότερες κατηγορίες ειδών που αγοράζονται μέσω Ίντερνετ τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αυτό

μεγάλο ρόλο έπαιξε η συνεχής αύξηση των ταξιδιών, κυρίως για τουριστικούς σκοπούς. Οι συνολικές αφίξεις τουριστών αυξάνονταν σχεδόν κάθε χρόνο μέχρι και το 2013 και το προτιμώμενο μέσο μεταφοράς ήταν το αεροπλάνο (53% των συνολικών ταξιδιών). Έτσι οι χιλιομετρικοί αεροπορικοί επιβάτες το 2013 ξεπέρασαν τα 5.500 δισεκατομμύρια, ενώ το 2009 ήταν κάτω από 4.500 δισεκατομμύρια. Σημαντικός παράγοντας ήταν και η μείωση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων, κυρίως μέσω των αεροπορικών εταιρειών χαμηλού κόστους, αφού αύξησαν σε σημαντικό βαθμό τον αριθμό των ετήσιων επιβατών.

Inbound tourism by mode of transport, 2013* (share)

(Πηγή: World tourism Organization-UNWTO, 2013)

Ένας ακόμη σημαντικός παράγοντας που επηρέασε θετικά τις διαδικτυακές πωλήσεις εισιτηρίων και των υπόλοιπων τουριστικών υπηρεσιών, ήταν η αυξανόμενη χρήση του Ίντερνετ για συγκέντρωση πληροφοριών πριν τα ταξίδια. Λόγω του μεγάλου όγκου πληροφοριών που μπορεί να συγκεντρώσει κάποιος πριν επιλέξει τον προορισμό του, είναι πιο εύκολο για τον πελάτη να βρει το προϊόν ή την υπηρεσία που του ταιριάζει από την άποψη της ποιότητας και της τιμής, ενώ παράλληλα εξοικονομεί χρόνο. Αντίστοιχα, το Ίντερνετ αποτελεί μεγάλη ευκαιρία για τις επιχειρήσεις, ως προς το μάρκετινγκ και την διαφήμιση, αλλά και για την πώληση των υπηρεσιών τους άμεσα στους δυνητικούς πελάτες.

Φυσικά, στην αγορά αεροπορικών εισιτηρίων, μεγάλο ρόλο έπαιξε και η τάση των τουριστών να πραγματοποιούν μη οργανωμένα ταξίδια, δηλαδή να κλείνουν μόνοι τους τα

αεροπορικά εισιτήρια, τη διαμονή και τις λοιπές υπηρεσίες που χρειάζονται. Στην Ελλάδα, το 2012, οι οργανωμένοι τουρίστες αποτελούσαν μόλις το 34,19% του συνόλου των επισκεπτών (ΣΕΤΕ, Στοιχεία και αριθμοί για το 2013). Το μεγαλύτερο δηλαδή κομμάτι των εισερχόμενων τουριστών επιλέγει να οργανώνει μόνο του το ταξίδι, είτε γιατί το κόστος είναι μικρότερο, είτε γιατί τα οργανωμένα ταξίδια που προσφέρονται δεν τον ικανοποιούν. Για αυτό το λόγο, οι εταιρείες του κλάδου διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων προσφέρουν τη δυνατότητα στους πελάτες τους να επιλέγουν μόνοι τους τις ημερομηνίες και την πτήση για τον προορισμό που επιθυμούν να ταξιδέψουν. Επίσης, οι περισσότερες έχουν εμπλουτίσει το προϊόν τους με επιπλέον ταξιδιωτικές υπηρεσίες, όπως διαμονή, ενοικιάσεις αυτοκινήτων κα. Με αυτόν τον τρόπο, ο πελάτης μπορεί να συγκρίνει τις διάφορες επιλογές και να οργανώσει μόνος του το ταξίδι του.

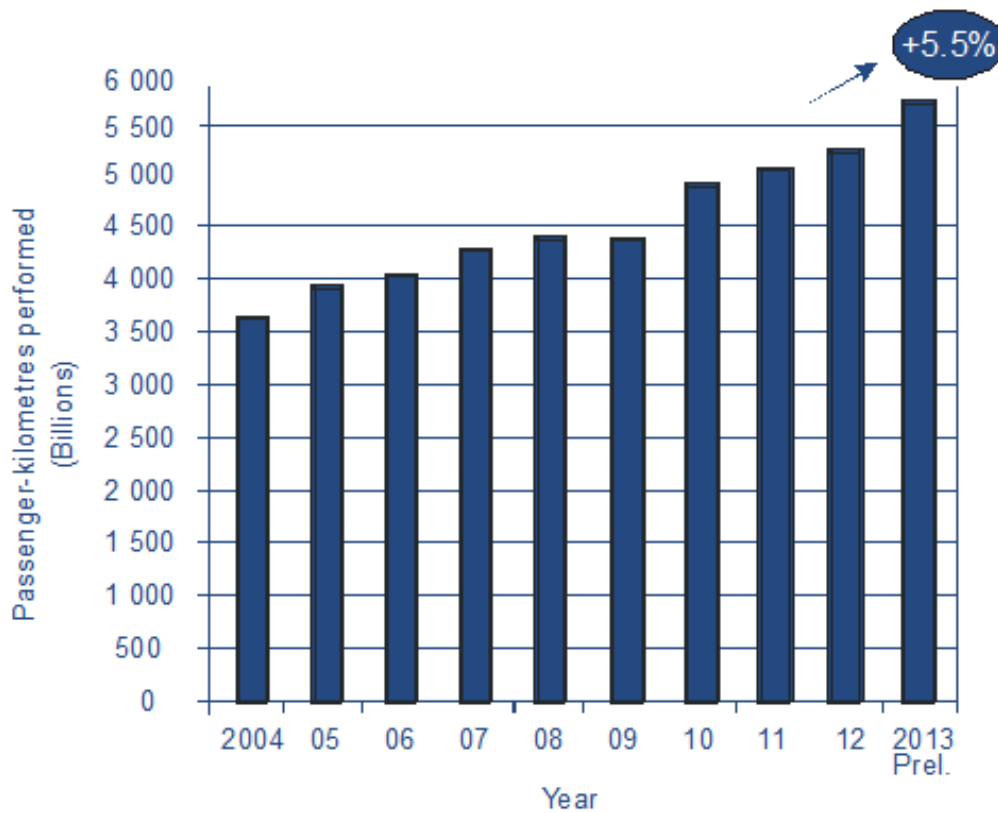

Figure 1. Total scheduled traffic, passenger-kilometres performed, 2004-2013

(Πηγή: International Civil Aviation Organization (ICAO), 2013)

5.2 Πωλήσεις και Κέρδη Παρελθουσών Χρήσεων

Οι πωλήσεις των εταιρειών του κλάδου αυξάνονταν συνεχώς τα τελευταία χρόνια. Ο παγκόσμιος τουρισμός αναπτύσσεται και το αεροπλάνο είναι το κύριο μέσο μεταφοράς, επειδή είναι το πιο γρήγορο και ορισμένες φορές η μόνη επιλογή. Μάλιστα, η είσοδος των αεροπορικών εταιρειών χαμηλού κόστους την έχει μετατρέψει σε φθηνότερη λύση για ορισμένα ταξίδια, ενώ παράλληλα έχει επιτρέψει σε άτομα να ταξιδέψουν για πρώτη φορά εκτός της χώρας τους. Ακόμη, στην άνοδο των πωλήσεων ρόλο έπαιξαν η εξοικείωση με τις αγορές μέσω Ίντερνετ και η τάση για έρευνα και σύγκριση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων από τους ταξιδιώτες. Με βάση τις προβλέψεις, ο τουρισμός αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω τα επόμενα χρόνια και επομένως το ίδιο θα ισχύσει και για τις πωλήσεις αεροπορικών εισιτηρίων. Ακόμη, οι αγορές μέσω του διαδικτύου αναμένεται πως στο μέλλον θα αποτελούν μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου των αγορών, ενώ σημαντικό ποσοστό θα αποτελούν και οι αγορές μέσω φορητών συσκευών (κινητά τηλέφωνα, κλπ).

Ωστόσο, είναι σημαντικό να αναφερθεί ο τρόπος λειτουργίας αυτών των εταιρειών. Τα αεροπορικά εισιτήρια πωλούνται στους πελάτες μέσω του διαδικτύου και οι εταιρείες εισπράττουν το αντίτιμο του εισιτηρίου μαζί με μια προμήθεια. Στη συνέχεια, σε χρονικό διάστημα 15-30 ημερών είναι υποχρεωμένες να καταβάλλουν τα έσοδα από τα εισιτήρια στις αεροπορικές εταιρείες, ενώ μετά από μεγαλύτερο χρονικό διάστημα παίρνουν μια μικρή προμήθεια από αυτές (συνήθως συγκεντρωτικά μια φορά το χρόνο). Το χρονικό διάστημα καταβολής των εσόδων από τα αεροπορικά εισιτήρια είναι αυστηρά καθορισμένο από την Διεθνή Ένωση Αερομεταφορών (IATA) και οι κυρώσεις από την αθέτησή του είναι πολύ αυστηρές. Ακόμη, το κόστος κεφαλαίου που δημιουργείται για τις εταιρείες του κλάδου είναι αρκετά υψηλό (σχεδόν 20%, σύμφωνα με στοιχεία της Travelplanet24 ΑΕ). Παράλληλα, οι ανάγκες για ανάπτυξη της τεχνολογίας είναι μόνιμες και επενδύσεις πρέπει να γίνονται προς αυτήν την κατεύθυνση. Για αυτούς τους λόγους, το περιθώριο κέρδους είναι ιδιαίτερα χαμηλό.

Μέχρι το 2013, παρά τα χαμηλά περιθώρια κέρδους, οι υψηλές πωλήσεις κράτησαν τα μικτά κέρδη σε ικανοποιητικά επίπεδα για τις περισσότερες εταιρείες του κλάδου. Τα έξοδα της λειτουργίας διάθεσης και της λειτουργίας διοίκησης είναι υψηλά και επηρεάζουν σημαντικά το οργανικό αποτέλεσμα, το οποίο ήταν αρνητικό σε ορισμένες επιχειρήσεις του κλάδου κυρίως την τριετία από το 2010 έως και το 2012, αλλά για τις περισσότερες

παρέμεινε σε θετικά επίπεδα. Τέλος, σημαντικό στοιχείο για τη βιωσιμότητα και την κερδοφορία των επιχειρήσεων του κλάδου είναι το γεγονός ότι για την πλειοψηφία τους, οι δανειακές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ήταν μηδενικές το διάστημα 2009-2013.

5.3 Μονιμότητα κλάδου

Η επιθυμία των ανθρώπων να επισκέπτονται προορισμούς διαφορετικούς από την πόλη που διαμένουν είναι αέναη και οι εταιρείες του κλάδου τους παρέχουν τη δυνατότητα ευελιξίας ως προς την τιμή και τους υπόλοιπους παράγοντες του ταξιδιού. Ο κλάδος βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης και οι αγορές αεροπορικών εισιτηρίων μέσω του Ίντερνετ αναμένεται να αυξηθούν ακόμη περισσότερο με την πλήρη εξοικείωση των ανθρώπων με το διαδίκτυο και κυρίως με τις αγορές μέσω αυτού. Μέχρι τώρα το ποσοστό των ανθρώπων που χρησιμοποιούν το Ίντερνετ στην Ελλάδα είναι χαμηλό σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αντίστοιχα ισχύει και για το ποσοστό των χρηστών που αγοράζουν από το διαδίκτυο. Η μεγαλύτερη εξοικείωση των μικρότερων ηλικιακά ομάδων φανερώνει πως στο μέλλον αυτά τα ποσοστά θα αυξηθούν. Εξάλλου, τα πλεονεκτήματα του ηλεκτρονικού εμπορίου έναντι του παραδοσιακού εμπορίου (χρόνος, κόστος, πληροφόρηση κλπ) γίνονται όλο και πιο γνωστά στο καταναλωτικό κοινό.

Ακόμη, η σύγχρονη τάση για μη οργανωμένα (ανεξάρτητα) ταξίδια σε συνδυασμό με τις προβλέψεις για συνεχή αύξηση των διεθνών τουριστών, ισχυροποιούν τη μονιμότητα και την ανάπτυξη του κλάδου. Ο σύγχρονος ταξιδιώτης μπορεί να οργανώσει μόνος του το πρόγραμμά του, σύμφωνα με τις επιθυμίες του και το χρηματικό ποσό που μπορεί να διαθέσει. Έτσι, η αγορά αεροπορικών εισιτηρίων μεμονωμένα αναμένεται πως θα διατηρήσει στο μέλλον αυξητικούς ρυθμούς.

Τέλος, οι μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου έχουν δημιουργήσει ιστοσελίδες σε μεγάλες αγορές του εξωτερικού και σχεδόν όλες έχουν εμπλουτίσει το προϊόν τους με επιπλέον ταξιδιωτικές υπηρεσίες. Με αυτόν τον τρόπο, βελτιώνουν τα αποτελέσματά τους και μειώνουν τον κίνδυνο.

5.4 Συνθήκες Ανταγωνισμού

Τα εμπόδια εισόδου στον κλάδο είναι χαμηλά (κυρίως από την άποψη των κεφαλαίων που χρειάζονται για τη δημιουργία μιας νέας επιχείρησης διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών

εισιτηρίων) και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του ανταγωνισμού. Επιπλέον, το προϊόν είναι δύσκολο να διαφοροποιηθεί και το μάρκετινγκ και η διαφήμιση είναι κατά βάση αυτά που ξεχωρίζουν τις εταιρείες του κλάδου. Αυτό σημαίνει ότι οι εταιρείες πρέπει να καταβάλλουν σημαντικά χρηματικά ποσά για προβολή και προώθηση, έτσι ώστε να διατηρήσουν το μερίδιο της αγοράς που επιθυμούν. Συχνό είναι το φαινόμενο να κάνουν προσφορές και να παρέχουν εκπτώσεις στους πελάτες τους για τις επόμενες αγορές τους.

Επίσης, για τους πελάτες, οι τιμές των εισιτηρίων είναι ίσως το σημαντικότερο κριτήριο επιλογής, οπότε οι εταιρείες του κλάδου προσπαθούν να τις διατηρούν στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα. Για αυτό το λόγο, τα περιθώρια κέρδους παραμένουν χαμηλά. Έτσι, οι εταιρείες είναι δύσκολο να διαφοροποιηθούν μέσω των τιμών και προσπαθούν να βελτιώσουν την ποιότητα των υπηρεσιών τους, αναβαθμίζοντας για παράδειγμα το λογισμικό τους ώστε να είναι πιο γρήγορο κατά την αναζήτηση πτήσεων ή προσφέροντας νέους και περισσότερους τρόπους πληρωμής. Ακόμη, οι περισσότερες προσαρμόζουν τις ιστοσελίδες τους σύμφωνα με τις ανάγκες της τεχνολογίας των νέων συσκευών, λόγω της αναμενόμενης αύξησης των αγορών μέσω αυτών.

Μία τακτική που έχουν ακολουθήσει σχεδόν όλες οι εταιρείες του κλάδου, είναι η προσφορά επιπλέον ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Αυτές μπορεί να είναι ενοικίαση ξενοδοχείου ή αυτοκινήτου, ακτοπλοϊκά εισιτήρια, ολοκληρωμένα πακέτα διακοπών, υπηρεσίες ενημέρωσης σχετικά με προσφορές και με τις χαμηλότερες τιμές πτήσεων προς ορισμένους προορισμούς για τους επόμενους μήνες κλπ. Κάποιες από αυτές παρέχονται δωρεάν, ενώ για αυτές που χρεώνονται μπορεί να υπάρχει κάποια έκπτωση αν συνδυαστούν.

Συνολικά, ο ανταγωνισμός είναι έντονος και οι εταιρείες του κλάδου είναι δύσκολο να ξεχωρίσουν χωρίς αποτελεσματικό μάρκετινγκ. Ακόμη, είναι σχετικά εύκολο για μια νέα εταιρεία να μπει στον κλάδο, ενώ αντίστοιχα ο ανταγωνισμός εντείνεται από τα υποκατάστατα (παραδοσιακό εμπόριο) και από την δυνατότητα των αεροπορικών εταιρειών να παρέχουν εισιτήρια άμεσα από τη δική τους ηλεκτρονική σελίδα.

5.5 Εργασιακές Συνθήκες

Η οικονομική κρίση των τελευταίων ετών στην Ελλάδα έχει οδηγήσει σε υψηλά ποσοστά ανεργίας. Ακόμη, το επίπεδο του μέσου εισοδήματος και του βασικού μισθού έχει μειωθεί.

Επομένως, είναι ευκολότερο για μια επιχείρηση του κλάδου να προσελκύσει το εργατικό δυναμικό που χρειάζεται σε σχέση με πριν την οικονομική κρίση.

Αντίθετη επίδραση για τον κλάδο έχει το γεγονός ότι στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις απαιτούνται εξειδικευμένοι εργαζόμενοι, κυρίως στον τομέα της πληροφορικής και του μάρκετινγκ. Επίσης, ο υψηλός ανταγωνισμός οδηγεί στην ανάγκη για ικανά και επομένως υψηλόμισθα διοικητικά στελέχη.

5.6 Απειλές

Τα προβλήματα από την οικονομική κρίση αποτελούν σημαντική απειλή για τον κλάδο, επειδή έχει μειωθεί το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών και τα τουριστικά αεροπορικά ταξίδια είναι αγαθό πολυτελείας. Παρότι μέχρι τώρα οι πωλήσεις αυξάνονται, είναι πιθανό στο μέλλον ο ρυθμός ανόδου να μειωθεί. Θετικό στοιχείο είναι ότι το κόστος των αεροπορικών εισιτηρίων έχει μειωθεί σε σχέση με τις προηγούμενες δεκαετίες, ενώ και τα υπόλοιπα ταξιδιωτικά έξοδα έχουν μειωθεί λόγω του ανταγωνισμού μεταξύ των προορισμών. Πολλές από τις εταιρείες βέβαια έχουν επεκταθεί και σε χώρες του εξωτερικού και δεν στηρίζονται μόνο στην ελληνική αγορά.

Σημαντικό ρόλο θα παίξει και η μελλοντική εξοικείωση των Ελλήνων με το Ίντερνετ και τις αγορές μέσω του Διαδικτύου. Μέχρι και σήμερα, ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού δεν γνωρίζει ή δεν εμπιστεύεται τις διαδικτυακές εταιρείες, όχι μόνο του συγκεκριμένου κλάδου, και προτιμά να κάνει αγορές αεροπορικών εισιτηρίων μέσω ταξιδιωτικών γραφείων.

Τέλος, απειλή για τον κλάδο είναι οι ηλεκτρονικές σελίδες των αεροπορικών εταιρειών, οι οποίες παρέχουν στους πελάτες τους τη δυνατότητα απευθείας αγοράς εισιτηρίων για τις πτήσεις τους. Για τις αεροπορικές εταιρείες αυτό αποτελεί ευκαιρία για διαφήμιση, παροχή επιπλέον προσφορών και μεγαλύτερες πωλήσεις. Αντίστοιχα, οι πελάτες γλιτώνουν τα έξοδα των μεσαζόντων και ενημερώνονται άμεσα σχετικά με τις πτήσεις που τους ενδιαφέρουν. Το πλεονέκτημα των εταιρειών του κλάδου είναι πως παρέχουν πληροφόρηση για σχεδόν όλες τις εναλλακτικές επιλογές πτήσεων για κάθε προορισμό και ημερομηνία, με αποτέλεσμα ο πελάτης να έχει τη δυνατότητα να συγκρίνει και να επιλέγει αυτό που τον συμφέρει περισσότερο, μέσα από ένα πλήθος αεροπορικών εταιρειών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ❖ Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), Ετήσια έκθεση ελληνικού εμπορίου 2013
- ❖ Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), Στοιχεία και αριθμοί για το 2013
- ❖ World tourism Organization (UNWTO), Ετήσια Έκθεση 2013

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΝΑΛΥΟΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΛΑΔΟΥ

6.1 Γενικά

Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση των εταιρειών του κλάδου, οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν στην ανάλυση. Η επιλογή έγινε με βάση το μέγεθος και τη διαθεσιμότητα των οικονομικών στοιχείων προς εξωτερικούς αναλυτές, ενώ η σειρά με την οποία εμφανίζονται είναι τυχαία.

6.2 E-Travel A.E.

Αναζήτηση Πτήσεων

Από: Αθήνα, Ελευθέριος Βενιζέλος (ATH) | Προς: Μαδρίτη, Μπαράχας (MAD) | Αναχώρηση - Επιστροφή: Δευ 24/11 - Τετ 26/11 | Επιβάτες: 1 Ενήλικας

Φθηνότερες πτήσεις για τις επόμενες εβδομάδες από Αθήνα

Κατεύθυνση	Προβλεπόμενη Ημερομηνία	Από
Λήμνος	Τετ 21 Ιαν. για 14 ημέρες	Από 61,64 €
Θήρα	Τετ 21 Ιαν. για 6 ημέρες	Από 61,64 €
Κωνσταντινούπολη	Δευ 16 Φεβ. για 7 ημέρες	Από 85,14 €
Βουδαπέστη	Τρι 28 Απρ. για 18 ημέρες	Από 94,85 €

(Πηγή: www.pamediakopes.gr)

6.2.1 Γενικά Στοιχεία

Η E-Travel A.E. είναι μια από τις τρεις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου και διαχειρίζεται μια σειρά από διαδικτυακούς τόπους, με το pamediakopes.gr να είναι αυτό που εστιάζει

περισσότερο και είναι πιο γνωστό στην ελληνική αγορά. Οι υπόλοιποι εστιάζουν κυρίως σε αγορές του εξωτερικού και είναι οι εξής:

- FantasticGreece.com
- airtickets24.com
- Trip.ru
- Trip.bg
- Avion.ro

Ξεκίνησε τη λειτουργία της στις αρχές του 2005 και μέχρι το 2013 πολλαπλασίασε τις πωλήσεις στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό. Σε αυτό συνέβαλε η ευκολία χρήσης της ιστοσελίδας προκειμένου να κάνει κάποιος μια κράτηση αεροπορικών εισιτηρίων και η αξιοπιστία της. Ακόμη, ρόλο έπαιξαν και οι χαμηλές τιμές των παρεχόμενων αεροπορικών εισιτηρίων καθώς, λόγω του μεγάλου όγκου πωλήσεων, η εταιρεία κατόρθωσε να συνάπτει άμεσες και καλύτερες συμφωνίες με τις συνεργαζόμενες αεροπορικές εταιρείες.

Για το 2013, οι πελάτες της E-Travel A.E. ξεπέρασαν τους 1,15 εκ. και η εταιρεία βραβεύθηκε με το βραβείο "e-volution award" για την καλύτερη Διεθνοποιημένη ηλεκτρονική επιχείρηση για το ίδιο έτος.

Το 2014, το προσωπικό είχε ξεπεράσει τα 140 άτομα. Χαρακτηριστικό στοιχείο της κουλτούρας της επιχείρησης είναι το γεγονός ότι στο εργατικό δυναμικό υπάρχουν άνθρωποι από περισσότερες από δέκα εθνικότητες, στηρίζοντας με αυτόν τον τρόπο τη διαφορετικότητα.

6.2.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Στην ιστοσελίδα ramediakorpes.gr εκτός από αεροπορικά εισιτήρια, ο επισκέπτης μπορεί να κλείσει σχεδόν όλα όσα χρειάζεται για ένα ολοκληρωμένο ταξίδι. Μέσω συνεργασιών με ξενοδοχεία και εταιρείες ηλεκτρονικών κρατήσεων ξενοδοχείων, δίνεται η δυνατότητα αναζήτησης και κράτησης δωματίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Αντίστοιχα, ο πελάτης μπορεί αν επιθυμεί να νοικιάσει αυτοκίνητο στον προορισμό του. Επίσης, διαθέτει σύστημα κράτησης ακτοπλοϊκών εισιτηρίων για λιμάνια εντός της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Τουρκίας.

Επιπλέον, στην ιστοσελίδα υπάρχουν διαθέσιμοι ταξιδιωτικοί οδηγοί με πληροφορίες για τους δημοφιλέστερους προορισμούς, για αεροπορικές και ακτοπλοϊκές εταιρείες και για διάφορα αεροδρόμια και λιμάνια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ακόμη, έχει δημιουργηθεί

μια ταξιδιωτική κοινότητα (community) μέσω της οποίας γίνεται ανταλλαγή εμπειριών, πληροφοριών και συμβουλών μεταξύ των χρηστών, για προορισμούς σε όλο τον κόσμο.

Παράλληλα, από το 2013 δίνεται σε ταξιδιωτικούς πράκτορες η δυνατότητα συνεργασίας, με την μορφή πωλήσεων με προμήθεια μέσω της ιστοσελίδας και την παροχή εκπτώσεων και διάφορων υποστηρικτικών υπηρεσιών προς αυτούς.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

6.3 Travelplanet24 A.E.

Let's travel
travelplanet24

Εξυπηρέτηση Πιλατών **14824**
Σταθερό τηλέφωνο: 0,37/λεπτό (με ΦΠΑ), κινητό τηλέφωνο: 0,49/λεπτό (με ΦΠΑ)
Δευτέρα - Παρασκευή 09:00 έως 17:00 | Σάββατο 10:00 έως 15:00

Αεροπορικά Προσφορές πτήσεων Price Radar Ακτοπλοικά Ο λογαριασμός μου

Αεροπορικά Ακτοπλοικά

Από:

Προς:

Με Επιστροφή Απλή Μεταβαση

Αναχώρηση: 10/11/2014 Επιστροφή: 13/11/2014

Χαμηλότεροι ναύλοι +/- 3 ημερών

Ενήλικες: 1 Παιδιά: 0 Βρέφη: 0

+ Περισσότερες επιλογές

Αναζήτηση

Ανακοινώσεις

→ Παρασκευή, 7 Νοεμβρίου 2014
Προσφορά της Alitalia για πτήσεις προς Αμερική από 494€

→ Πέμπτη, 23 Οκτωβρίου 2014
Super προσφορά για πτήσεις εσωτερικού από Aegean & Olympic!

Τοξάδεμε με την Alitalia προς **Νέα Υόρκη, Βοστώνη, Τορόντο και Μαϊάμι** από **494€**

Κάνε κράτηση τώρα!

Πτήσεις εσωτερικού

Κως → Αθήνα Aegean Airlines	60,00 €
Αθήνα → Θεσσαλονίκη Aegean Airlines	60,99 €
Αθήνα → Ηράκλειο Aegean Airlines	78,63 €
Αθήνα → Κεφαλονιά Aegean Airlines	108,99 €

Πτήσεις εξωτερικού

Αθήνα → Ρώμη Aegean Airlines	139,99 €
Αθήνα → Ζυρίχη Swiss International Airlines	143,99 €
Αθήνα → Μιλάνο Aegean Airlines	166,99 €
Θεσσαλονίκη → Φρανκφούρτη Aegean Airlines	185,99 €

Γιατί να κλείσετε με εμάς;

97,1% των πελατών μας βρίσκουν τη διαδικασία κράτησης εύκολη και γρήγορη

(Πηγή: www.travelplanet24.gr)

6.3.1 Γενικά Στοιχεία

Η διαδικτυακή εταιρεία πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων Travelplanet24 A.E. (ηλεκτρονική σελίδα: www.travelplanet24.com) είναι από τις πρώτες και τις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου.

Ιδρύθηκε από τον Philipp Brinkmann και τον Kristof Keim στις 8 Απριλίου του 2005. Και οι δύο ήταν νεοεισερχόμενοι στην ελληνική αγορά επιχειρηματίες. Στις 26 Σεπτεμβρίου του 2005, η εταιρεία ξεκίνησε επίσημα να λειτουργεί στην Ελλάδα, ενώ η επίσημη ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο εμφανίστηκε στις 28 Απριλίου του 2006.

Στις 21 Ιουνίου του 2007, η Travelplanet24 A.E. εισήγαγε μια καινοτόμο τεχνολογικά μηχανή κρατήσεων αεροπορικών εισιτηρίων, η οποία συνδυάζει αεροπορικές εταιρείες που συνεργάζονται και παράλληλα όλες τις αεροπορικές εταιρείες (κλασσικές ή προγραμματισμένες πτήσεις, χαμηλού κόστους και τσάρτερ). Τέλος, υπολογίζει τον

καλύτερο συνδυασμό με βάση την τιμή (best price mix) από τις εταιρείες αυτές και τις αντίστοιχες πτήσεις. Αυτή η τεχνολογική υπεροχή είναι και το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της εταιρείας. Τον Ιούλιο του 2009, η Travelplanet24 ανανέωσε την ιστοσελίδα της. Ο σχεδιασμός βελτιώθηκε και προστέθηκαν περισσότερα και πιο σύγχρονα τεχνολογικά χαρακτηριστικά.

Από το 2010, η εταιρεία ξεκίνησε να επεκτείνεται σε χώρες του εξωτερικού με νέες ιστοσελίδες, υπό το όνομα "Tripsta". Μέχρι τα μέσα του 2014, ξεπέρασε σε παρουσία τις 30 χώρες σε όλο τον κόσμο, ενώ εκτός από την Ελλάδα διέθετε γραφεία στο Σάο Πάολο και στο Βουκουρέστι. Παράλληλα, το εργαζόμενο προσωπικό αυξήθηκε σε πάνω από 160 άτομα συνολικά και για τα τρία γραφεία. Σημαντικό στοιχείο είναι πως διαθέτει εξειδικευμένο προσωπικό με γνώσεις πληροφορικής, με στόχο την εσωτερική ανάπτυξη εφαρμογών και συστημάτων, ώστε να βελτιώνει συνεχώς την τεχνολογία και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι το 2014 η Travelplanet24 ΑΕ εξασφάλισε χρηματοδότηση ύψους 3,5 εκατομμυρίων ευρώ από τα επενδυτικά σχήματα Elikonos Jeremie & Odyssey Jeremie Partners.

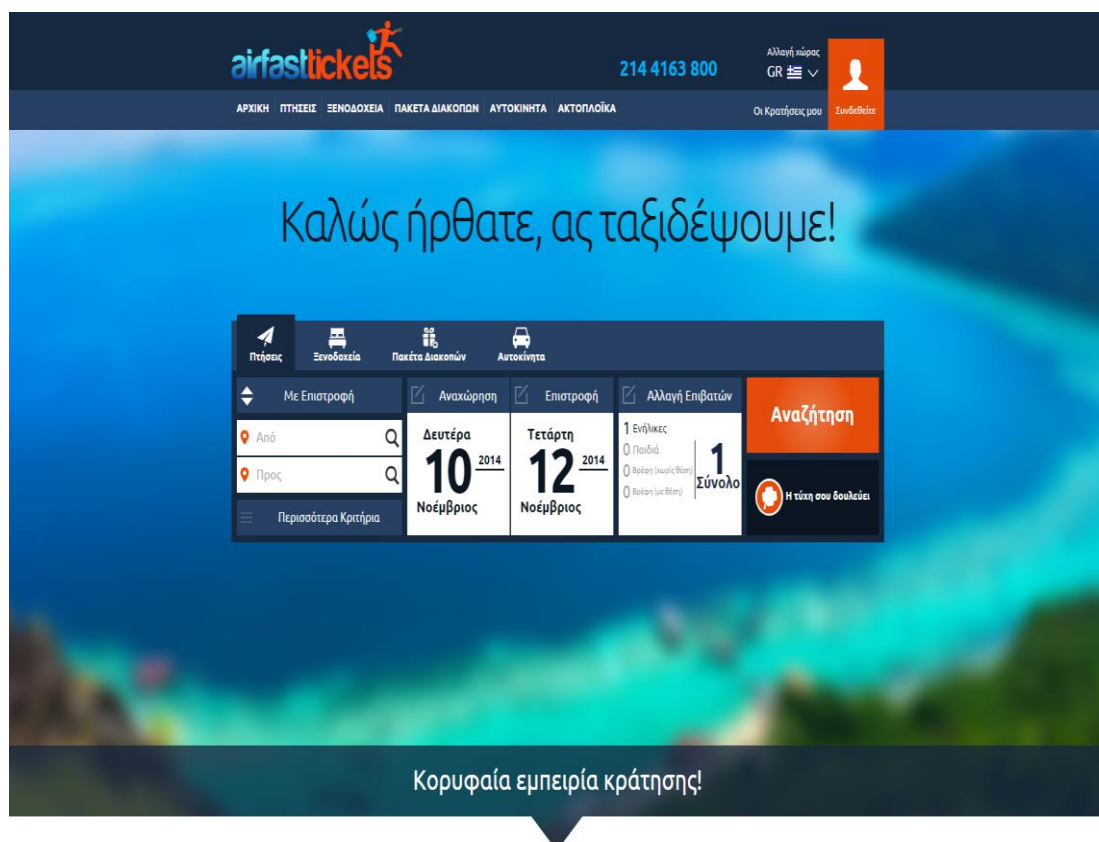
6.3.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Εκτός από αεροπορικά εισιτήρια, η εταιρεία διαθέτει σύστημα κρατήσεων ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, για όλα τα δρομολόγια εντός της Ελλάδας και για προορισμούς στην Ιταλία, όπως πχ Μπάρι, Ανκόνα, Βενετία και Πρίντεζι.

Από το Φεβρουάριο του 2012, στην ιστοσελίδα της εταιρείας λειτουργεί και ταξιδιωτικό blog. Σε αυτό εμφανίζονται πληροφορίες και άρθρα σχετικά με προορισμούς και για τον τουρισμό γενικότερα. Ακόμη, διεξάγονται διαγωνισμοί και παρέχονται προσφορές στους χρήστες.

Τέλος, με το πρόγραμμα συνεργατών (Affiliates), η Travelplanet24 ΑΕ δίνει τη δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να ενσωματώσει διαφημιστικό υλικό της εταιρείας στην ιστοσελίδα του. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να αποκομίσει έσοδα με βάση την αποδοτικότητα των διαφημίσεων, ενώ η εταιρεία να αυξήσει την διαφήμισή και την αναγνωρισιμότητά της στο διαδίκτυο.

6.4 Fast Group A.E.

(Πηγή: www.airfasttickets.gr)

6.4.1 Γενικά Στοιχεία

Η Fast Group A.E. διαχειρίζεται τον διαδικτυακό ιστότοπο airfastticket.gr. Ξεκίνησε τη λειτουργία της στον Πειραιά το 2009, με ιδρυτή τον Νικόλαο Κοκλώνη και αρχικό κεφάλαιο μόλις 60.000 ευρώ.

Μέσω του πολύ χαμηλού κόστους της λειτουργίας του μάρκετινγκ, κατάφερε να διατηρήσει σε χαμηλά επίπεδα τις τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων στην ιστοσελίδα της και να αυξήσει τις πωλήσεις της από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας. Από το 2012 αύξησε τη διαφήμιση της μέσω ανάλογης καμπάνιας στην τηλεόραση και με διάφορες χορηγίες (π.χ. Olympiakos Partnership Program 2013-2014). Σημαντικό κομμάτι στην προσπάθεια προώθησης της εταιρείας αποτέλεσε και η αυξανόμενη παρουσία της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Το 2011, η εταιρεία ξεκίνησε να επεκτείνεται στο εξωτερικό με τη δημιουργία γραφείων στην Γερμανία (Φρανκφούρτη) και το Ηνωμένο Βασίλειο (Λονδίνο). Από το 2012 διαθέτει γραφείο και στις ΗΠΑ (Νέα Υόρκη). Με αυτόν τον τρόπο, ενισχύει την φιλοσοφία της για ενεργή συμμετοχή στις τοπικές αγορές. Ακόμη, έχει παρουσία με ιστοσελίδες και σε άλλες χώρες του εξωτερικού, όπως η Ρωσία.

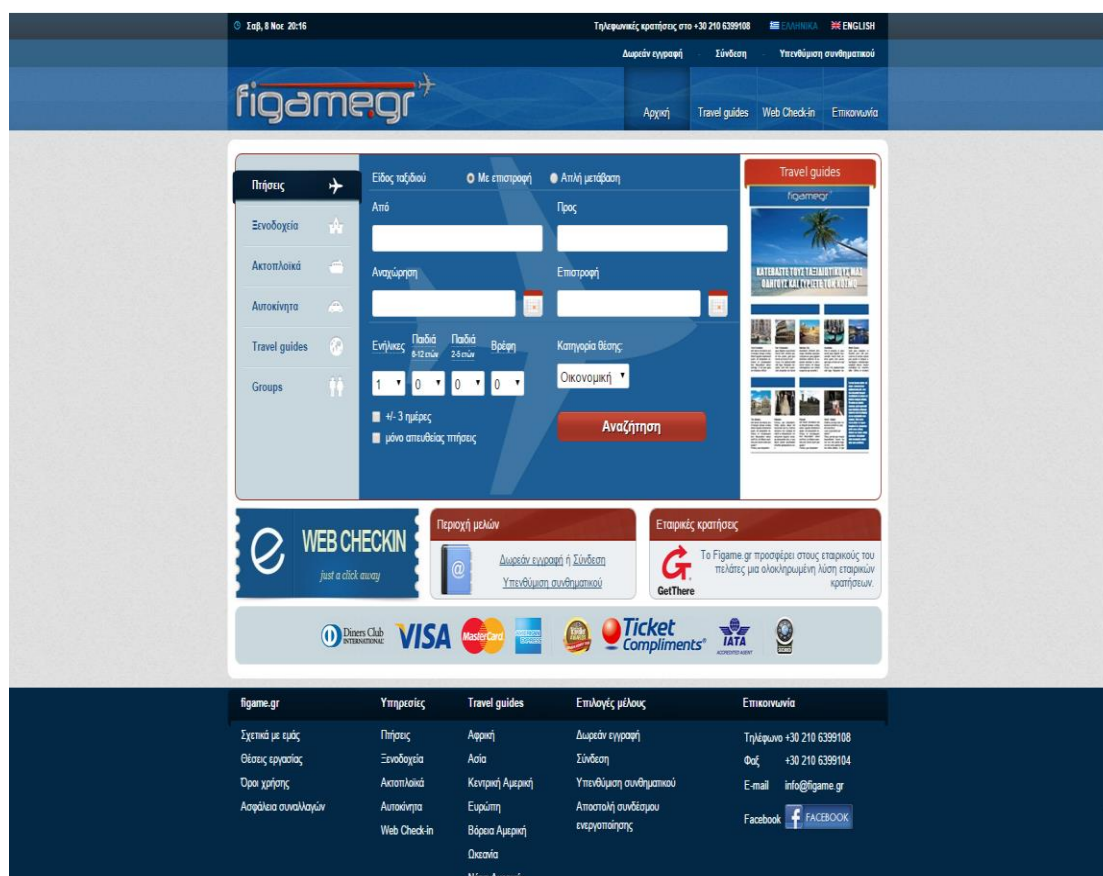
6.4.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας, ο επισκέπτης μπορεί να αναζητήσει και να κάνει άμεσα κράτηση σε ξενοδοχεία όλου του κόσμου, καθώς και να διαβάσει κριτικές για αυτά. Επιπρόσθετα, μπορεί άμεσα να ενοικιάσει αυτοκίνητο για τις ημέρες που θα βρίσκεται σε κάποιον προορισμό. Υπάρχει όμως και η δυνατότητα αναζήτησης ολοκληρωμένου πακέτου διακοπών, στην οποία γίνεται σύγκριση των διαθέσιμων πτήσεων και δωματίων και στη συνέχεια η επιλογή από τον πελάτη ανάμεσα στις διάφορες εναλλακτικές λύσεις, ανάλογα με τις ανάγκες και επιθυμίες του.

Μία ακόμη επιλογή που δίνεται στους πελάτες είναι η καθοδήγηση για να κάνουν "online check-in" και να εκτυπώσουν την κάρτα επιβίβασης έως 24 ώρες πριν την πτήση τους, μέσω των ιστοσελίδων των αντίστοιχων αεροπορικών εταιρειών.

Τέλος, όπως ισχύει και για τις περισσότερες εταιρείες του κλάδου, η Fast Group AE διαθέτει στην ιστοσελίδα της μηχανή αναζήτησης και κράτησης ακτοπλοϊκών εισιτηρίων για προορισμούς της Ελλάδας και της Ιταλίας.

6.5 FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

(Πηγή: www.figame.gr)

6.5.1 Γενικά Στοιχεία

Η FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε. ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2007. Παρά τον ισχυρό ανταγωνισμό από τις ήδη υπάρχουσες εταιρείες στον κλάδο, κατάφερε να αυξήσει σταδιακά την αναγνωρισιμότητα και τις πωλήσεις της. Για να το πετύχει αυτό, έδωσε μεγάλη σημασία στην χρησιμοποιούμενη τεχνολογία και στην συνεχή ανανέωση, αναβάθμιση και εμπλουτισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ως αποτέλεσμα, το 2009 και το 2010 ψηφίστηκε ως το πιο δημοφιλές διαδικτυακό ταξιδιωτικό γραφείο στην Ελλάδα, σύμφωνα με έρευνα του περιοδικού Conde Nast Traveller.

6.5.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Στην ιστοσελίδα της εταιρείας, εκτός από αγορά αεροπορικών εισιτηρίων, ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να κάνει "web check-in", μέσω της ιστοσελίδας της κάθε αεροπορικής εταιρείας. Επίσης, μπορεί να αναζητήσει και να κάνει κράτηση για δωμάτια ξενοδοχείων,

αφού υπάρχει συνεργασία με μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες ηλεκτρονικών κρατήσεων ξενοδοχείων. Αντίστοιχη συνεργασία υπάρχει και με μία από τις μεγαλύτερες διαδικτυακές εταιρείες ενοικιάσεων αυτοκινήτων, την "CarTrawler". Και για τις δύο παραπάνω παρεχόμενες υπηρεσίες, υπάρχει δυνατότητα κράτησης και τηλεφωνικά. Ακόμη, υπάρχουν διαθέσιμοι ταξιδιωτικοί οδηγοί για επιλεγμένες χώρες και πόλεις σε όλο τον κόσμο.

Τέλος, ο επισκέπτης μπορεί να κάνει κράτηση για ακτοπλοϊκά εισιτήρια που αφορούν δρομολόγια σε λιμάνια-προορισμούς της Ελλάδας και της Ιταλίας.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

6.6 ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.

The screenshot displays the petas.gr website interface. At the top, the logo 'petas.gr' is visible with the tagline 'μήγκες κι έφυγες'. Contact information for Athens (+357 25 025030) and Cyprus (+357 11 36200 / 210 94 69299) is provided. A navigation menu includes 'Αρχική', 'Ποιο είμαστε', 'Επικοινωνία', 'Συχνές ερωτήσεις', 'Blog', and 'SiteMap'. Below this, a secondary menu lists 'Αρχική', 'Αεροπορικά', 'Ξενοδοχεία', 'Αυτοκίνητα', 'Ακτοπλοϊκά', and 'Προσφορές'. The main content area features a flight search form with fields for 'Από', 'Προς', 'Αναχώρηση' (10/11/2014), and 'Επιστροφή' (12/11/2014). It also includes options for 'Ενήλικες', 'Παιδιά', and 'Βρέφη', and a 'Δείξε μου τη χαμηλότερη τιμή' section. A promotional banner for the iPhone app is present. Below the search form, a 'Οι Top Προορισμοί' carousel highlights four destinations: Paris (Παρίσι), Vienna (Βιέννη), Constantinople (Κωνσταντινούπολη), and Rome (Ρώμη), each with a representative image and a brief description.

(Πηγή: www.petas.gr)

6.6.1 Γενικά Στοιχεία

Η ανώνυμη εταιρεία ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ξεκίνησε τη λειτουργία της ως κλασικό ταξιδιωτικό γραφείο. Στη συνέχεια, αναγνωρίζοντας τις σύγχρονες τάσεις του κλάδου και την ανάγκη παρουσίας στο Ίντερνετ, δημιούργησε το διαδικτυακό ιστότοπο με την ονομασία www.petas.gr.

Με την εμπειρία από την πολυετή παρουσία στο χώρο, η εταιρεία είχε τις απαραίτητες γνώσεις για την αγορά των αεροπορικών εισιτηρίων και των λοιπών παρεχόμενων ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Ακόμη, για τον ίδιο λόγο, μπόρεσε να κρατήσει τις τιμές σε χαμηλά επίπεδα, αντιμετωπίζοντας έτσι τον μεγάλο ανταγωνισμό.

6.6.2 Επιπλέον Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Στην ιστοσελίδα της εταιρείας, ο πελάτης μπορεί να κάνει αναζήτηση και κράτηση αεροπορικών εισιτηρίων, αλλά και δωματίων ξενοδοχείων, σε επιλεγμένους προορισμούς

στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Μία ακόμη δυνατότητα είναι η μετάβαση στις ιστοσελίδες των αεροπορικών εταιρειών που διαθέτουν λειτουργία "web check-in". Επίσης, μπορεί να κάνει κράτηση για ενοικιαζόμενο αυτοκίνητο στο αεροδρόμιο ή σε μία πόλη, με συγκεκριμένη ώρα παραλαβής και παράδοσης.

Παράλληλα, στην ιστοσελίδα λειτουργεί μηχανή αναζήτησης και κράτησης ακτοπλοϊκών εισιτηρίων. Τα δρομολόγια που περιλαμβάνει είναι αυτά εντός της Ελλάδας και από και προς λιμάνια της Ιταλίας και της Τουρκίας.

Τέλος, στο blog της ιστοσελίδας www.petas.gr υπάρχει διαθέσιμο υλικό και πληροφορίες σχετικά με διάφορους προορισμούς σε όλο τον κόσμο, καθώς και νέα της εταιρείας και του τουρισμού γενικότερα. Έτσι, ο επισκέπτης μπορεί να ενημερώνεται, να διαβάζει συμβουλές για την οργάνωση του επόμενου ταξιδιού που θα πραγματοποιήσει και να παραθέτει τα δικά του σχόλια και εμπειρίες.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- ❖ <http://blog.petas.gr/>
- ❖ <http://blog.travelplanet24.com/about/>
- ❖ <http://community.pamediakopes.gr>
- ❖ <http://www.airfasttickets.gr/>
- ❖ <http://www.e-travel.gr>
- ❖ <http://www.pamediakopes.gr>
- ❖ <http://www.petas.gr>
- ❖ <http://www.tovima.gr/finance/finance-business/article/?aid=598717>
- ❖ <http://www.travelplanet24.com>
- ❖ <http://www.figame.gr>

Πανεπιστήμιο Περραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ

7.1 Γενικά

Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των ελληνικών εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων με βάση τους αριθμοδείκτες. Στο παράρτημα παραθέτονται πίνακες με τους αριθμοδείκτες για κάθε εταιρεία ξεχωριστά και για τον μέσο όρο των πέντε εταιρειών του κλάδου. Σημαντικό να αναφερθεί είναι πως τα στοιχεία προέρχονται από τις καταστάσεις που είναι αναρτημένες στο διαδίκτυο και η ακρίβεια τους δεν μπορεί να εξακριβωθεί από τον παρόντα αναλυτή.

Αξιοσημείωτο είναι και το γεγονός ότι οι πωλήσεις που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις των συγκεκριμένων εταιρειών αναφέρονται ουσιαστικά στην προμήθεια που λαμβάνουν για την πώληση των εισιτηρίων, ενώ αγνοούνται τα έσοδα που αφορούν την τιμή του εισιτηρίου επειδή αυτά αποδίδονται στη συνέχεια στις αεροπορικές εταιρείες. Αυτό δυσκολεύει την ανάλυση καθώς δείκτες όπως η μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων και η μέση διάρκεια αποπληρωμής υποχρεώσεων δεν μπορούν να υπολογιστούν σωστά.

7.2 E-Travel AE

Η συνολική αποδοτικότητα της E-Travel AE μειώθηκε σταδιακά από το 2010 έως το 2013. Μέχρι και το 2012, αιτία ήταν η μεγαλύτερη αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού (κυρίως του κυκλοφορούντος) σε σχέση με την αύξηση των οργανικών κερδών. Το 2013, ο μέσος όρος του ενεργητικού ήταν μεγαλύτερος από το προηγούμενο έτος, όμως και τα οργανικά κέρδη μειώθηκαν αισθητά. Συγκριτικά με τις υπόλοιπες εταιρείες του κλάδου, η συνολική αποδοτικότητα ήταν και τα τέσσερα έτη σε υψηλότερα επίπεδα από το μέσο όρο.

Η συνεχής αύξηση των πωλήσεων συνοδεύτηκε από μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση του κόστους πωλήσεων και το μικτό περιθώριο κέρδους εμφάνισε συνεχή μείωση από το 2009 έως το 2013. Το οργανικό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε για το 2010, όμως στη συνέχεια μειώθηκε (ιδιαίτερα το έτος 2013) εξαιτίας της αύξησης των εξόδων των λειτουργιών διοίκησης και διάθεσης. Το καθαρό περιθώριο κέρδους εμφάνισε πτώση, με εξαίρεση τη

χρήση 2011. Σε σχέση με τον μέσο όρο των πέντε αναλυόμενων εταιρειών, τα περιθώρια κέρδους της E-Travel AE παρέμειναν σε υψηλότερα επίπεδα, εκτός από τον δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους για τις χρήσεις 2012 και 2013.

Ο δείκτης συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητας εμφάνισε μείωση από το 2010 έως το 2013. Μάλιστα, από το 2011 και μετά ήταν μικρότερος από το μέσο όρο του κλάδου, αλλά παρέμεινε μεγαλύτερος της μονάδας. Σε αυτό οδήγησε η μεγάλη αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα του πάγιου ενεργητικού παρότι μειώθηκε σημαντικά μέσα στην τετραετία, παρέμεινε σε υψηλότερα επίπεδα από τον κλάδο. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα του κυκλοφορούντος ενεργητικού ήταν μεγαλύτερη από τον μέσο όρο των αναλυόμενων εταιρειών, με εξαίρεση το 2011 και το 2012.

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων αυξήθηκε το 2010, παρέμεινε σχετικά σταθερή μέχρι και το 2012 και στη συνέχεια εμφάνισε σημαντική αύξηση το 2013. Παρά την συνεχή αύξηση των πωλήσεων, η εταιρεία κατάφερε να περιορίσει τον κίνδυνο από επισφαλείς πελάτες, μειώνοντας τη μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων. Παράλληλα, μειώθηκε και η μέση διάρκεια πληρωμής των υποχρεώσεων (με εξαίρεση το 2012), αλλά παρέμεινε αρκετά μεγαλύτερη από αυτή της είσπραξης των απαιτήσεων. Όμως και οι δύο αυτοί δείκτες είναι αρκετά μικρότεροι αν στις πωλήσεις προστεθούν και οι τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων. Για αυτό το λόγο, από αυτούς τους δείκτες δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα.

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα σε σχέση με τον κλάδο μέχρι και το 2012. Η μείωση του δείκτη οφείλεται στη συνεχή αύξηση των ιδίων κεφαλαίων, μέσω της επανεπένδυσης κεφαλαίων από τα κέρδη. Αντίθετα, το 2013, λόγω της μείωσης των κερδών, ο δείκτης μειώθηκε σημαντικά και για πρώτη φορά ήταν μικρότερος από τον μέσο όρο του κλάδου.

Όπως και οι περισσότερες εταιρείες του κλάδου, η δανειακή επιβάρυνση (βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη) της εταιρείας ήταν μηδενική κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Η χρηματοδότηση γινόταν μόνο με ίδια κεφάλαια και καθόλου ξένα.

Οι δείκτες ρευστότητας, με εξαίρεση το 2009, παρέμειναν μεγαλύτεροι από τη μονάδα, δείχνοντας έτσι την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Παρά την αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, το κυκλοφορούν ενεργητικό διατηρήθηκε σε υψηλότερα επίπεδα, αντανakλώντας έτσι και την

σύνθεση του συνόλου του ενεργητικού. Σε σχέση με τον κλάδο, οι δείκτες ρευστότητας της E-Travel ΑΕ ήταν μικρότεροι μέχρι και το 2012.

Όσον αφορά την ικανότητα της επιχείρησης να καλύπτει τα χρηματοπιστωτικά της έξοδα, ο δείκτης μειώθηκε από το 2009 έως το 2012 αλλά παρέμεινε υψηλός, ενώ για το 2013 εμφάνισε εντυπωσιακή αύξηση παρά τη μείωση των οργανικών εσόδων. Ακόμη, για το 2012 και το 2013, η εταιρεία πλήρωσε μέρος στους μετόχους της, αυξημένο μάλιστα το τελευταίο έτος και παρά την μείωση των κερδών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την μείωση του δείκτη κάλυψης μερισμάτων, ο οποίος ήταν πολύ υψηλός για το 2012 (περίπου 20 φορές).

Όπως και οι υπόλοιπες εταιρείες του κλάδου, οι δείκτες παγιοποίησης περιουσίας ήταν αρκετά χαμηλοί και μειώνονταν σταδιακά. Με άλλα λόγια, η εταιρεία είναι κυκλοφοριακής εντάσεως. Αυτό είναι λογικό, δεδομένης της φύσης των επιχειρήσεων του κλάδου.

Τέλος, για την E-Travel ΑΕ οι δείκτες χρηματοδότησης πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας και με ίδια κεφάλαια ήταν σε υψηλά επίπεδα (υψηλότερα και από τον κλάδο), αν και μειώθηκαν από το 2010 και μετά. Αντίθετα, η χρηματοδότηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας ήταν κοντά στο μηδέν και τα πέντε έτη, πρόβλημα το οποίο παρουσιάζουν όλες οι εξεταζόμενες εταιρείες. Αυτό συμβαίνει επειδή οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους αποτελούν το μεγαλύτερο κομμάτι του παθητικού.

7.3 Travelplanet24 AE

Η συνολική αποδοτικότητα της Travelplanet24 AE κινήθηκε σε αρνητικά επίπεδα, εξαιτίας των οργανικών ζημιών που εμφάνισε την τριετία 2011-2013. Το 2012, ο δείκτης αυξήθηκε λόγω μείωσης της οργανικής ζημίας και αύξησης των στοιχείων του ενεργητικού, ενώ το 2013 εμφάνισε μείωση λόγω μεγαλύτερης οργανικής ζημίας και παρά την αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού. Σε σχέση με τον κλάδο, η συνολική αποδοτικότητα της εταιρείας ήταν χαμηλότερη και τα τρία έτη, παρότι για το 2013 ο μέσος όρος του κλάδου ήταν πολύ χαμηλός.

Το μικτό περιθώριο κέρδους της εταιρείας για το 2010 ήταν αρκετά υψηλό, αλλά το 2011 υποχώρησε αισθητά και σε επίπεδο χαμηλότερο από τον μέσο όρο του κλάδου. Από το 2012 επιτεύχθηκε μείωση του κόστους παροχής των υπηρεσιών και το 2013 αυτό αντιστοιχούσε σχεδόν στο 5% των συνολικών πωλήσεων της εταιρείας. Αντίθετα, τα έξοδα των λειτουργιών διοίκησης και διάθεσης (κυρίως τα δεύτερα) αυξήθηκαν σημαντικά κατά την διάρκεια της τετραετίας και αυτό οδήγησε σε αρνητικά οργανικά αποτελέσματα. Αντίστοιχα, το καθαρό περιθώριο κέρδους κινήθηκε σε αρνητικά επίπεδα και χαμηλότερα από τον μέσο όρο του κλάδου.

Η συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα της Travelplanet24 AE μειώθηκε σταδιακά από το 2011 έως το 2013, σε αντίθεση με την αυξητική τάση του ίδιου δείκτη για τον κλάδο. Παρόμοια κινήθηκαν η κυκλοφοριακή ταχύτητα του πάγιου ενεργητικού και του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Επίσης, σε σχέση με τον μέσο όρο του κλάδου η κυκλοφοριακή ταχύτητα του πάγιου ενεργητικού ήταν χαμηλότερη την τριετία 2011-2013 και η κυκλοφοριακή ταχύτητα του κυκλοφορούντος ενεργητικού υψηλότερη.

Μεγάλη αύξηση εμφάνισε η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων το 2011, αλλά στη συνέχεια ο δείκτης ακολούθησε πτωτική πορεία και το 2013 ήταν μικρότερος από τον μέσο όρο του κλάδου. Αυτό συνέβη λόγω της αύξησης των απαιτήσεων και των εισπρακτέων εσόδων κάθε χρήσης. Βέβαια, αυτός ο δείκτης όπως και η μέση διάρκεια πληρωμής των υποχρεώσεων, θα είχαν σημασία μόνο αν στις συνολικές πωλήσεις περιλαμβάνονταν και οι τιμές των πωλούμενων εισιτηρίων.

Τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας ήταν αρνητικά την τετραετία 2010-2013, μετά και τα αρνητικά αποτελέσματα των χρήσεων. Για αυτό το λόγο, η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων εμφάνισε θετικές τιμές, ενώ τα καθαρά αποτελέσματα προ και μετά φόρων

ήταν αρνητικά. Η μείωση του δείκτη το 2012 οφείλεται στην μείωση των ζημιών και την συνεχή μείωση των ιδίων κεφαλαίων. Για το 2013, η μεγαλύτερη ζημία στο τέλος της χρήσης και τα μειωμένα ίδια κεφάλαια συγκράτησαν τον δείκτη στα ίδια επίπεδα.

Η δανειακή επιβάρυνση της εταιρείας ήταν αρκετά χαμηλή για τα έτη 2010 έως 2012, ενώ το 2013 ήταν μηδενική. Ο δανεισμός αφορούσε μόνο βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και καθόλου μακροπρόθεσμες.

Οι δείκτες ρευστότητας της επιχείρησης ήταν αρκετά χαμηλοί, ιδιαίτερα για τα έτη 2010 και 2011. Το ότι βρίσκονταν χαμηλότερα της μονάδας δείχνει πως οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας ήταν υψηλότερες από το κυκλοφορούν ενεργητικό και αυτό σημαίνει πως υπήρχε μεγάλος κίνδυνος αδυναμίας ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις της. Βέβαια, εδώ πρέπει να σημειωθεί πως οι δείκτες ρευστότητας υπολογίζονται για μια δεδομένη χρονικά στιγμή (τελευταία ημέρα χρήσεως) και όχι για το σύνολο της χρήσεως. Αυτό σημαίνει ότι μέσα στη χρήση μπορεί να μεταβάλλονται συνεχώς.

Τα αρνητικά οργανικά αποτελέσματα οδήγησαν σε αρνητικές τιμές τον δείκτη κάλυψης τόκων. Οι χρεωστικοί τόκοι και τα συναφή έξοδα αυξήθηκαν σταδιακά και οι οργανικές ζημιές υποχώρησαν μόνο το 2012, οδηγώντας έτσι τον δείκτη σε χαμηλότερες τιμές από τον κλάδο.

Οι δείκτες παγιοποίησης περιουσίας της Travelplanet24 ΑΕ εμφανίστηκαν υψηλότεροι από τον κλάδο. Αυτό συνέβη διότι τα πάγια (ασώματα και ενσώματα) αυξήθηκαν σταδιακά, όπως και οι συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Ακόμη, η εταιρεία αναπτύσσει εσωτερικά τα προγράμματα και συστήματα που χρησιμοποιεί (μεγάλο κομμάτι του προσωπικού που απασχολεί είναι εξειδικευμένο στον τομέα της πληροφορικής) και έχει την δυνατότητα να παγιοποιεί την τεχνολογία της.

Τέλος, οι δείκτες χρηματοδότησης του ενεργητικού ήταν αρνητικοί και για τις τέσσερις χρήσεις. Για τους δείκτες χρηματοδότησης του πάγιου ενεργητικού, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας εμφάνιζαν αρνητικές τιμές και για τον αντίστοιχο του κυκλοφορούντος ενεργητικού στις μεγαλύτερες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από το κυκλοφορούν ενεργητικό. Γίνεται λοιπόν φανερό πως υπάρχει έλλειψη μακροπρόθεσμων κεφαλαίων.

7.4 Fast Group AE

Οι οικονομικές καταστάσεις της Fast Group AE εμφανίζουν τη διετία 2010-2011 ενιαία, επομένως για τους σκοπούς της ανάλυσης θα χρησιμοποιηθεί ένας μέσος δείκτης για αυτά τα έτη.

Τα οργανικά κέρδη ήταν υψηλά τα έτη 2010 έως 2012, ενώ τα στοιχεία του ενεργητικού αυξήθηκαν με μικρότερο ρυθμό. Με αυτόν τον τρόπο, η συνολική αποδοτικότητα εμφανίστηκε μεγαλύτερη από τον μέσο όρο του κλάδου για το 2011 και το 2012. Αντίθετα, η οργανική ζημία το 2013, παρά την σημαντική αύξηση του ενεργητικού, οδήγησε τον δείκτη σε αρνητικά επίπεδα, χαμηλότερα από την μέση τιμή του κλάδου.

Η εντυπωσιακή άνοδος των συνολικών πωλήσεων, ακολουθήθηκε από μικρότερη ποσοστιαία αύξηση του κόστους πωλήσεων το 2012 και μεγαλύτερη το 2013. Για αυτό το λόγο, το μικτό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε το 2012 και στη συνέχεια μειώθηκε αρκετά και σε επίπεδο χαμηλότερο από τον κλάδο. Την ίδια πορεία ακολούθησαν το οργανικό και το καθαρό περιθώριο κέρδους, με την διαφορά ότι το 2013 οι δύο δείκτες πήραν αρνητικές τιμές, επειδή το αποτέλεσμα της χρήσης ήταν αρνητικό (ζημία).

Η συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα αυξήθηκε σταδιακά και το 2013 ο δείκτης ξεπέρασε οριακά τη μονάδα. Το ίδιο συνέβη με την κυκλοφοριακή ταχύτητα του κυκλοφορούντος ενεργητικού, παρά την αύξηση των στοιχείων που το απαρτίζουν. Αντίθετα, τα στοιχεία του πάγιου ενεργητικού αυξήθηκαν σημαντικά μέχρι το 2013 και η κυκλοφοριακή ταχύτητα τους μειώθηκε. Παρόλα αυτά ήταν ο μοναδικός δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας που ήταν υψηλότερος από τον μέσο όρο του κλάδου.

Οι απαιτήσεις εμφανίστηκαν ιδιαίτερα αυξημένες για το 2012. Για αυτό το λόγο, η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων εμφανίστηκε κάτω από την μονάδα και η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων αρκετά μεγαλύτερη από τα άλλα έτη. Αντίστοιχα, ο λογαριασμός των προμηθευτών εμφανίστηκε αρκετά μεγαλύτερος το 2013. Η μεγάλη αύξηση όμως του κόστους πωληθέντων οδήγησε τον δείκτη μέσης διάρκειας πληρωμής υποχρεώσεων σε περαιτέρω μείωση. Βέβαια, όπως έχει προαναφερθεί, δεν μπορούν να εξαχθούν σωστά συμπεράσματα από τους συγκεκριμένους δείκτες στην παρούσα ανάλυση.

Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων ήταν αρκετά υψηλή για τα έτη 2010-2012 και αρκετά μεγαλύτερη από τον μέσο όρο του κλάδου. Αντίθετα, για το 2013 ήταν αρνητική εξαιτίας των οργανικών ζημιών. Η εξαιρετικά χαμηλή τιμή του δείκτη οφείλεται και στα μειωμένα ίδια κεφάλαια (χρησιμοποιείται ο μέσος όρος της χρήσης).

Όσον αφορά τον δείκτη δανειακής επιβάρυνσης, αυτός παρέμεινε μηδενικός κατά την τετραετία 2010-2013.

Οι δείκτες ρευστότητας ήταν μεγαλύτεροι της μονάδας τη διετία 2010-2011 και αυξήθηκαν περισσότερο το 2012, πάνω και από τον μέσο όρο του κλάδου. Το 2013, οι αυξημένες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις οδήγησαν τους δείκτες σε πτώση κάτω από την μονάδα και τον μέσο όρο του κλάδου. Αυτό σημαίνει ότι αυξήθηκε ο κίνδυνος της εταιρείας ως προς την δυνατότητα κάλυψης των άμεσων υποχρεώσεών της.

Οι χρεωστικοί τόκοι και τα συναφή έξοδα της εταιρείας αυξήθηκαν το 2012, αλλά παρέμειναν αρκετά χαμηλά σε σχέση με τα οργανικά κέρδη. Ο δείκτης κάλυψης τόκων μέχρι το 2012 ήταν πολύ μεγαλύτερος από τον μέσο όρο του κλάδου. Το 2013, ενώ οι χρεωστικοί τόκοι μειώθηκαν κατά περισσότερο από 50%, οι υψηλές οργανικές ζημιές είχαν ως αποτέλεσμα την πτώση του δείκτη σε αρνητικά επίπεδα.

Οι δείκτες παγιοποίησης περιουσίας εμφανίστηκαν πολύ χαμηλότεροι της μονάδας και του μέσου όρου του κλάδου. Αυτό συνέβη διότι το πάγιο ενεργητικό αποτελούσε μικρό κομμάτι του συνόλου του ενεργητικού.

Τέλος, οι δείκτες χρηματοδότησης του πάγιου ενεργητικού ήταν ιδιαίτερα υψηλοί μέχρι και το 2012. Αντίθετα, τα αρνητικά ίδια και απασχοληθέντα κεφάλαια το 2013 οδήγησαν τους δείκτες σε αρνητικά επίπεδα και κάτω από τον μέσο όρο του κλάδου. Ανάλογη πορεία είχε και ο δείκτης χρηματοδότησης του κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας, ο οποίος ήταν θετικός αλλά μικρότερος από την μονάδα μέχρι το 2012 και στη συνέχεια έγινε αρνητικός.

7.5 FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

Η συνεχής αύξηση των οργανικών κερδών της FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε., σε συνδυασμό με τον μικρότερο ρυθμό αύξησης των στοιχείων του ενεργητικού, είχαν ως αποτέλεσμα υψηλές τιμές στο δείκτη συνολικής αποδοτικότητας για την τριετία 2011-2013. Σε σχέση με τον μέσο όρο του κλάδου, ο δείκτης για την συγκεκριμένη εταιρεία ήταν υψηλότερος και στις τρεις χρήσεις.

Το μικτό περιθώριο κέρδους το 2010 βρισκόταν λίγο πάνω από το 30%, χαμηλότερα όμως από τον μέσο όρο του κλάδου. Το 2011, ο δείκτης παρέμεινε σχετικά σταθερός και στη συνέχεια μειώθηκε σημαντικά. Το οργανικό περιθώριο κέρδους ήταν αρνητικό μόνο το 2010, ενώ σε σχέση με τον κλάδο ήταν χαμηλότερο μέχρι και το 2012. Το καθαρό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε σταδιακά και ήταν θετικό για το 2012 και το 2013.

Καθώς ο μέσος όρος του συνόλου του ενεργητικού παρέμεινε σταθερός, η συνεχής αύξηση του κύκλου εργασιών της εταιρείας είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση της συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητα. Την ίδια πορεία ακολούθησαν οι αντίστοιχοι δείκτες του πάγιου και του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Σε σχέση με τον κλάδο, οι δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας της FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε. ήταν αρκετά μεγαλύτεροι, λόγω του μεγέθους του ενεργητικού της.

Παρά την μεγάλη αύξηση των πωλήσεων και του κόστους πωληθέντων, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις δεν εμφάνισαν αντίστοιχη αύξηση. Έτσι η μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων και πληρωμής υποχρεώσεων μειώθηκαν σταδιακά. Όπως όμως και στις άλλες εταιρείες, δεν είναι δυνατό να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα από τους συγκεκριμένους δείκτες και από την σύγκριση μεταξύ τους.

Ο δείκτης αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων είχε αντίθετο πρόσημο από τα καθαρά αποτελέσματα για το 2011 και το 2012, εξαιτίας των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων. Για το 2013, ο δείκτης αυξήθηκε σημαντικά λόγω της αύξησης των καθαρών κερδών προ και μετά φόρων. Σε σχέση με τον μέσο όρο του κλάδου, η εταιρεία εμφάνισε μεγαλύτερη αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων το 2012 και το 2013.

Όσον αφορά τη δανειακή επιβάρυνση, οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις ήταν μηδενικές και τα τέσσερα έτη. Οι βραχυπρόθεσμες ήταν μηδενικές όλα τα έτη εκτός από το

2011, κατά το οποίο τα βραχυπρόθεσμα δάνεια ήταν σε απόλυτες τιμές σχεδόν ίσα με τα ίδια κεφάλαια.

Οι δείκτες ρευστότητας τα τρία πρώτα έτη ήταν σε χαμηλά επίπεδα (μικρότερα της μονάδας), με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις να είναι μεγαλύτερες από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Παρόλα αυτά ο δείκτης σταδιακά εμφάνισε βελτίωση και το 2013 ξεπέρασε την μονάδα, αντανakλώντας με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα της εταιρείας να ανταποκρίνεται καλύτερα στις υποχρεώσεις της. Επίσης, ο δείκτης για το 2013 ξεπέρασε και το μέσο όρο του κλάδου.

Ο δείκτης κάλυψης τόκων ήταν αρνητικός το 2010 εξαιτίας των οργανικών ζημιών, όμως οι χρεωστικοί τόκοι και τα συναφή έξοδα ήταν πολύ χαμηλοί. Αντίθετα, σημαντικά αυξημένοι εμφανίσθηκαν το 2011, αλλά μειώθηκαν εκ νέου τα δύο επόμενα έτη. Με αυτόν τον τρόπο αυξήθηκε ο δείκτης και ξεπέρασε τον μέσο όρο του κλάδου το 2012 και το 2013.

Οι δείκτες παγιοποίησης περιουσίας εμφανίζονταν ιδιαίτερα χαμηλοί, κάτω και από τον μέσο όρο του κλάδου, και για τα τέσσερα έτη. Αυτό συμβαίνει διότι τα πάγια στοιχεία ήταν πολύ χαμηλά σε σχέση με τα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού και μάλιστα παρέμειναν σχετικά σταθερά από το 2010 και μετά, ενώ τα υπόλοιπα στοιχεία αυξήθηκαν.

Τέλος, οι δείκτες χρηματοδότησης του ενεργητικού εμφανίζονταν αρνητικοί την τριετία 2010-2012 εξαιτίας των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων. Η περαιτέρω μείωση για το 2011 οφείλεται στη μείωση του παγίου ενεργητικού και η αύξηση για το 2012 στην αύξηση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων. Το 2013, η μεγαλύτερη αύξηση των ιδίων κεφαλαίων οδήγησε το δείκτη σε τιμή μεγαλύτερη του μέσου όρου του κλάδου. Ο δείκτης χρηματοδότησης του κυκλοφορούντος ενεργητικού ήταν αρνητικός μέχρι και το 2012 και το 2013 έγινε οριακά θετικός, διότι το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν μεγαλύτερο από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

7.6 ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως στις οικονομικές καταστάσεις της ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε. συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία από τη λειτουργία της εταιρείας ως φυσικό ταξιδιωτικό πρακτορείο. Έτσι, ιδιαίτερα στις πρώτες δύο χρήσεις (2009-2010), τα στοιχεία αυτά αντιστοιχούν σε σημαντικό ποσοστό των οικονομικών καταστάσεων και δυσκολεύουν την ανάλυση για την λειτουργία της διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων.

Η συνολική αποδοτικότητα της εταιρείας εμφανίστηκε σημαντικά μειωμένη το 2011, λόγω των οργανικών ζημιών της συγκεκριμένης χρήσης. Στα επόμενα δύο έτη βελτιώθηκε και το 2013 έγινε θετική, αλλά συγκρατήθηκε χαμηλά λόγω της αύξησης των στοιχείων του ενεργητικού. Σε σχέση με τον μέσο όρο του κλάδου, ο δείκτης για την εταιρεία μέχρι και το 2012 ήταν χαμηλότερος. Για το 2013, ήταν υψηλότερος αφού ο κλάδος εμφάνισε κατά μέσο όρο αρνητική συνολική αποδοτικότητα για το 2013.

Το μικτό περιθώριο κέρδους ήταν χαμηλότερο από τον μέσο όρο του κλάδου μέχρι και το 2012. Εμφάνισε όμως βελτίωση το 2012 και το 2013, σε συνδυασμό με αύξηση των συνολικών πωλήσεων και το τελευταίο έτος έφτασε στα ίδια επίπεδα με τον κλάδο. Το οργανικό περιθώριο κέρδους μειώθηκε το 2010 και το 2011 έγινε αρνητικό, ως αποτέλεσμα της συνεχούς αύξησης των εξόδων των λειτουργιών διοίκησης και διάθεσης. Το 2012, με την αύξηση των πωλήσεων και των λοιπών εσόδων της χρήσης, ο δείκτης βελτιώθηκε αλλά παρέμεινε σε αρνητικά επίπεδα λόγω των μεγάλων εξόδων διάθεσης. Το 2013, η αύξηση στα έξοδα διάθεσης και διοίκησης υπερκαλύφθηκε από την αύξηση των πωλήσεων και των μικτών κερδών και ο δείκτης έγινε θετικός και μεγαλύτερος από τον μέσο όρο του κλάδου. Ανάλογη πορεία ακολούθησε και ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους, με την διαφορά ότι το 2010 αυξήθηκε σε σχέση με το 2009, κυρίως λόγω των έκτακτων κερδών της χρήσεως.

Η συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα ήταν μικρότερη της μονάδας και για τα πέντε έτη, δηλαδή η εταιρεία δεν κατάφερε να επιτύχει υψηλές πωλήσεις με βάση τα στοιχεία που διαθέτει στο ενεργητικό της. Ο δείκτης βελτιώθηκε για το 2012 και το 2013 (παρά την μεγάλη αύξηση του ενεργητικού), αλλά παρέμεινε αρκετά χαμηλότερος από τον μέσο όρο του κλάδου. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα του πάγιου ενεργητικού αυξήθηκε και διατηρήθηκε πάνω από τη μονάδα, ενώ του κυκλοφορούντος ενεργητικού το 2011 μειώθηκε και το

2012 αυξήθηκε και έφτασε κοντά στη μονάδα. Το 2013, διατηρήθηκε στο ίδιο επίπεδο, επειδή η αύξηση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού ήταν ανάλογη με την αύξηση των συνολικών πωλήσεων.

Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων μειώθηκε το 2010 και το 2011 και η μέση διάρκεια είσπραξης των απαιτήσεων αυξήθηκε. Τα επόμενα δύο χρόνια, η εικόνα βελτιώθηκε σημαντικά και οι απαιτήσεις αυξήθηκαν με μικρότερο ρυθμό από τις πωλήσεις. Η μέση διάρκεια πληρωμής των υποχρεώσεων σημείωσε μεγάλη αύξηση και τα 5 αναλύόμενα έτη. Όπως και για τις υπόλοιπες εταιρείες, οι συγκεκριμένοι δείκτες θα είχαν σημασία μόνο αν στις συνολικές πωλήσεις συμπεριλαμβάνονταν και οι τιμές των πωλούμενων εισιτηρίων.

Παρότι τα ίδια κεφάλαια της εταιρείας μειώθηκαν σταδιακά, η αποδοτικότητά τους ήταν μικρότερη σε σχέση με τον μέσο όρο του κλάδου την τετραετία 2010-2013. Μάλιστα, τη διετία 2011-2012 έγινε αρνητική εξαιτίας των αποτελεσμάτων (ζημία) αυτών των χρήσεων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες) την πενταετία 2009-2013 της ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε. παρέμειναν μηδενικές.

Οι δείκτες ρευστότητας εμφανίστηκαν μεγαλύτεροι από τον μέσο όρο του κλάδου για το ίδιο διάστημα. Το 2010, ο δείκτης αυξήθηκε περαιτέρω, αλλά στη συνέχεια μειώθηκε σημαντικά, με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις να αυξάνονται με μεγαλύτερο ρυθμό από ότι το κυκλοφορούν ενεργητικό, αλλά παρέμεινε μεγαλύτερος από τη μονάδα. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία ήταν ικανή να ανταποκρίνεται άμεσα στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, ενώ αξίζει να σημειωθεί πως ο δείκτης αυξάνεται περισσότερο αν στις απαιτήσεις συνυπολογισθούν και οι μεταβατικοί λογαριασμοί (τα έσοδα χρήσεως εισπρακτέα).

Οι οργανικές ζημίες το 2011 και το 2012 είναι ο λόγος που ο δείκτης κάλυψης τόκων ήταν αρνητικός για αυτά τα έτη. Για τα υπόλοιπα τρία έτη, εμφανίστηκε θετικός και μεγαλύτερος από τον μέσο όρο του κλάδου. Η μείωση του οφείλεται τόσο στην πώση των οργανικών κερδών, όσο και στην αύξηση των χρεωστικών τόκων και συναφών εξόδων το 2013. Επίσης, η εταιρεία μοίρασε μέρισμα το έτος 2013 και ο δείκτης κάλυψης μερισμάτων ήταν αρκετά μικρότερος της μονάδας.

Το πάγιο ενεργητικό μειώθηκε σταδιακά (με εξαίρεση το 2013) και παράλληλα το σύνολο του ενεργητικού αυξήθηκε, μειώνοντας έτσι τον δείκτη παγιοποίησης περιουσίας. Σε σχέση με τον μέσο όρο του κλάδου, παρέμεινε μεγαλύτερος μέχρι και το 2012, αλλά το 2013 έφτασε στα ίδια περίπου επίπεδα με αυτόν.

Τέλος, οι δείκτες χρηματοδότησης του παγίου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας και ίδια κεφάλαια παρέμειναν μεγαλύτεροι του 2 και τα πέντε έτη. Σε σχέση με τον κλάδο, οι δείκτες ήταν μικρότεροι του μέσου όρου, με εξαίρεση το 2010 και το 2011. Ο δείκτης χρηματοδότησης του κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας ήταν χαμηλότερος της μονάδας όλη την πενταετία, ενώ μειώθηκε περαιτέρω από το 2011 και μετά. Παρόλα αυτά, ήταν μεγαλύτερος από τον μέσο όρο του κλάδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

8.1 Γενικά

Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται ανάλυση των πινάκων κίνησης κεφαλαίων των αναλυόμενων εταιρειών. Οι σχετικοί πίνακες για κάθε μία από τις πέντε εταιρείες παραθέτονται στο παράρτημα. Σκοπός είναι να προσδιοριστούν οι πηγές χρηματοδότησης και οι τρόποι χρήσης των κεφαλαίων κάθε εταιρείας, για την πενταετία 2009-2013.

8.2 E-Travel AE

Η E-Travel AE μέχρι και το 2012 άντλησε κεφάλαια κατά κύριο λόγο μέσω αύξησης των βραχυπρόθεσμων λογαριασμών της και κυρίως αυτό των προμηθευτών. Επίσης, σημαντική πηγή κεφαλαίων αποτέλεσαν τα επανεπενδυθέντα κέρδη των χρήσεων, ενώ σε πολύ μικρό ποσοστό στοιχεία του ενεργητικού. Αντίθετα με τα προηγούμενα έτη, για το 2013, η εταιρεία άντλησε τα περισσότερα κεφάλαια μέσω μείωσης των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού και ειδικότερα των απαιτήσεων και των διαθέσιμων. Συνολικά όμως η μείωση των στοιχείων του ενεργητικού ήταν μικρότερη από την αύξηση του παθητικού. Μεγάλο ποσοστό των αντληθέντων κεφαλαίων προήλθε από την αύξηση των εκτάκτων αποθεματικών (32,77%) και των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Όπως γίνεται αντιληπτό, δεν έγινε σε κανένα έτος χρηματοδότηση μέσω τραπεζικού δανεισμού είτε βραχυπρόθεσμου, είτε μακροπρόθεσμου. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται στην πολιτική της εταιρείας ή πιθανότερα στην δυσκολία δανεισμού, λόγω του γενικότερου οικονομικού περιβάλλοντος (υψηλά κριτήρια για την έγκριση δανείων από τις τράπεζες) και της φύσης των επιχειρήσεων του κλάδου, με την έννοια ότι δεν διαθέτουν πολλά πάγια στοιχεία ώστε να τα διαθέτουν για εγγυήσεις.

Όσον αφορά τη χρήση των κεφαλαίων, η E-Travel AE ακολούθησε παρόμοια πολιτική τα έτη 2009-2012. Στο μεγαλύτερο ποσοστό τους τα αντληθέντα κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν για αύξηση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Από αυτά, το μεγαλύτερο ποσοστό αφορούσε τα διαθέσιμα και ένα μικρότερο αλλά σημαντικό ποσοστό τις

απαιτήσεις. Το τελευταίο ποσοστό αυξάνεται, αν συνυπολογισθούν και οι αυξήσεις των απαιτήσεων που εμφανίζονται στους μεταβατικούς λογαριασμούς του ενεργητικού, με την μορφή "εσόδων χρήσεως εισπρακτέων". Τέλος, κάθε έτος ένα μικρό ποσοστό είχε κατεύθυνση προς την αύξηση του παγίου ενεργητικού, ενώ το 2011 αποπληρώθηκε μέρος πληρωτέων επιταγών. Το 2013, σημαντικό ποσοστό των κεφαλαίων χρησιμοποιήθηκε για μείωση των υποχρεώσεων και κυρίως αυτών προς τους προμηθευτές. Από τα στοιχεία του παθητικού, μεγάλη μείωση εμφανίστηκε και στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων εις νέο, με τα κεφάλαια να μεταφέρονται στους λογαριασμούς των αποθεματικών. Σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, το ποσοστό των κεφαλαίων που χρησιμοποιήθηκε για αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού ήταν μικρότερο και αφορούσε αποκλειστικά τις απαιτήσεις. Επίσης, μικρό ποσοστό των διαθέσιμων κεφαλαίων χρησιμοποιήθηκε για αύξηση του παγίου ενεργητικού και για έξοδα εγκαταστάσεως.

8.3 Travelplanet24 AE

Η Travelplanet24 AE άντλησε κεφάλαια κυρίως μέσω αύξησης των στοιχείων του παθητικού. Συγκεκριμένα, το 2011, αυξήθηκε ο λογαριασμός των προμηθευτών κατά ένα μεγάλο ποσό σε σχέση με το προηγούμενο έτος και παράλληλα μειώθηκαν οι μεταβατικοί λογαριασμοί του ενεργητικού. Το 2012, κυριότερη πηγή κεφαλαίων αποτέλεσαν και πάλι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, μέσω της αύξησης των λογαριασμών των προμηθευτών, των επιταγών πληρωτέων μεταχρονολογημένων και των προκαταβολών από τους πελάτες. Το 2013, η εταιρεία ακολούθησε την ίδια στρατηγική, με μοναδική διαφορά ότι αντλήθηκε και ένα σημαντικό ποσοστό του συνόλου των κεφαλαίων (11,21%) μέσω μείωσης των διαθεσίμων (ταμείου και καταθέσεων όψεως). Βέβαια, μία ακόμη πηγή κεφαλαίων για αυτά τα έτη αποτέλεσαν και οι αποσβέσεις των εξόδων εγκαταστάσεως και των παγίων.

Όπως οι υπόλοιπες εταιρείες του κλάδου, η άντληση κεφαλαίων μέσω βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού είναι ελάχιστη και μακροπρόθεσμου μηδενική.

Η εταιρεία χρησιμοποίησε κεφάλαια το 2011 για να αυξήσει κάποια από τα στοιχεία του ενεργητικού, δηλαδή το πάγιο ενεργητικό, για έξοδα εγκαταστάσεως, για τα διαθέσιμα και τις απαιτήσεις (κατά φθίνουσα σειρά, με βάση τα κεφάλαια που απαιτήθηκαν). Επίσης, σημαντικό ποσοστό των κεφαλαίων χρησιμοποιήθηκε για μείωση των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και κατά κύριο λόγο την αποπληρωμή επιταγών, ενώ τα αποτελέσματα εις νέο εμφάνισαν σημαντική μείωση. Αυτά μειώθηκαν περαιτέρω το 2012 και τα υπόλοιπα αντληθέντα κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά στην αύξηση στοιχείων του ενεργητικού. Ειδικότερα, τα περισσότερα κεφάλαια απαιτήθηκαν για την αύξηση των απαιτήσεων και κατά δεύτερον των διαθεσίμων. Επιπλέον, αυξήθηκε το πάγιο ενεργητικό και οι μεταβατικοί λογαριασμοί του ενεργητικού. Το ίδιο συνέβη και το 2013, αλλά η αύξηση του παγίου ενεργητικού και των μεταβατικών λογαριασμών του ενεργητικού ήταν μεγαλύτερη από ότι το προηγούμενο έτος. Από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, μεγαλύτερη αύξηση εμφανίστηκε στους λογαριασμούς απαιτήσεων κατά οργάνων της διοίκησης και των διαφόρων χρεωστών. Ακόμη, ποσοστό των κεφαλαίων δαπανήθηκε για μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

8.4 Fast Group AE

Η ανάλυση των πινάκων κίνησης κεφαλαίων της Fast Group AE μπορεί να γίνει μόνο για τα διαστήματα 2011-2012 και 2012-2013 (λόγω των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων τα έτη 2010 και 2011) και δεν μπορούν να εξαχθούν αρκετά συμπεράσματα για την στρατηγική της εταιρείας σε σχέση με τις πηγές και τις χρήσεις των κεφαλαίων.

Για το 2012, η μεγαλύτερη πηγή κεφαλαίων (79,19% των συνολικών κεφαλαίων) ήταν τα κέρδη της χρήσης, ενώ σημαντική αύξηση εμφάνισε και ο λογαριασμός των προβλέψεων και λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (μη δανειακών). Το επόμενο έτος, τα αποτελέσματα της χρήσης ήταν αρνητικά. Η αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αντιστοιχούσε στο 87,44% του συνόλου των κεφαλαίων που απαιτήθηκαν. Το υπόλοιπο ποσοστό αφορούσε μείωση των απαιτήσεων (12,53% του συνόλου των κεφαλαίων) και αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (0,04% του συνόλου των κεφαλαίων).

Για την Fast Group AE, όπως και για τις άλλες εταιρείες του κλάδου, είναι φανερό πως ο τραπεζικός δανεισμός δεν αποτέλεσε πηγή χρηματοδότησης σε αυτά τα έτη, για λόγους που έχουν προαναφερθεί.

Τα κεφάλαια που απαιτήθηκαν το 2012 εστιάζονταν κυρίως στην αύξηση των απαιτήσεων. Επίσης, μεγάλο ποσό χρησιμοποιήθηκε για μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και μικρότερα ποσά για αύξηση των παγίων και άλλων στοιχείων του ενεργητικού. Το 2013, το γενικό σύνολο των κεφαλαίων που απαιτήθηκαν υπερτετραπλασιάστηκε (15.110.386 ευρώ, έναντι 3.541.878 ευρώ το 2012). Τα λοιπά στοιχεία καθαρής θέσης εμφάνισαν μεγάλη πτώση (46,61% του συνόλου των κεφαλαίων), λόγω της ζημίας της χρήσης. Επίσης, από το παθητικό, μείωση εμφάνισε ο λογαριασμός των προβλέψεων και λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά 896.173 ευρώ. Από το ενεργητικό, σημαντικά κεφάλαια προστέθηκαν στο κυκλοφορούν ενεργητικό πλην απαιτήσεων (41,27% του συνόλου των κεφαλαίων) και παράλληλα αυξήθηκε το πάγιο ενεργητικό.

8.5 FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

Για την FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε. βασική πηγή κεφαλαίων αποτέλεσε το παθητικό, αλλά σε καμία περίπτωση ο μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός και οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις γενικότερα.

Ειδικότερα, για το 2011, οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και κυρίως οι λογαριασμοί προμηθευτών αυξήθηκαν. Επίσης, πηγή χρηματοδότησης αποτέλεσε ο βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός. Για το 2012, τα συνολικά κεφάλαια που αντλήθηκαν αυξήθηκαν κατά σχεδόν 50%. Από αυτά το μεγαλύτερο ποσοστό αφορούσε αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ενώ αυξήθηκαν και τα επανεπενδυθέντα κέρδη. Μέσω του ενεργητικού, σημαντικά κεφάλαια αντλήθηκαν από την μείωση απαιτήσεων. Το 2013, τα επανεπενδυθέντα κέρδη αυξήθηκαν, όπως και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και κυρίως ο λογαριασμός των προμηθευτών. Επιπλέον, κεφάλαια αντλήθηκαν από το κυκλοφορούν ενεργητικό, μέσω μείωσης των διαθεσίμων.

Αυτά τα κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν το 2011 κυρίως για αύξηση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού, με τη μεγαλύτερη αύξηση να εμφανίζεται στους διάφορους χρεώστες και στη συνέχεια στις λοιπές απαιτήσεις και στα διαθέσιμα. Ένα σημαντικό ποσό δαπανήθηκε και για έξοδα εγκαταστάσεως και μικρότερο για αποπληρωμή υποχρεώσεων από φόρους-τέλη. Το επόμενο έτος, χρησιμοποιήθηκαν περισσότερα από τα μισά κεφάλαια για αποπληρωμή υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές. Ακόμη, έγινε πλήρης αποπληρωμή του λογαριασμού των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τράπεζες. Όσον αφορά το ενεργητικό, κεφάλαια απαιτήθηκαν για αύξηση των απαιτήσεων από πελάτες, καθώς και των διαθεσίμων. Το 2013, το μεγαλύτερο ποσοστό της χρήσης κεφαλαίων αφορούσε αύξηση των απαιτήσεων. Ειδικότερα, την μεγαλύτερη αύξηση εμφάνισε ο λογαριασμός των πελατών και εν συνεχεία των εισπρακτέων επιταγών και των λογαριασμών διαχείρισεως προκαταβολών και πιστώσεων. Τέλος, μεγάλο ποσοστό (38,52%) του συνόλου της χρήσης κεφαλαίου αυτού του έτους είχε κατεύθυνση προς την μείωση υποχρεώσεων σε διάφορους πιστωτές, λογαριασμός που είχε αυξηθεί σημαντικά το 2012.

8.6 ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.

Η ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε. άντλησε τα απαιτούμενα κεφάλαια για το 2010 και το 2011 μέσω στοιχείων τόσο του ενεργητικού, όσο και του παθητικού. Αναλυτικά, για το 2010, σημαντικότερη πηγή αποτέλεσαν τα επανεπενδυθέντα κέρδη. Επόμενη κατά σειρά μεγέθους πηγή κεφαλαίων αποτέλεσαν οι αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Παράλληλα, μειώθηκαν οι απαιτήσεις και αυξήθηκαν οι υποχρεώσεις από φόρους-τέλη. Το επόμενο έτος, η αύξηση του λογαριασμού των υποχρεώσεων σε προμηθευτές αντιστοιχούσε σε περισσότερο από το 50% του συνόλου των αντληθέντων κεφαλαίων. Επίσης, σημαντικό ποσό προήλθε από τα διαθέσιμα και μικρότερο σε σχέση με το 2010 από τις αποσβέσεις των ενσωμάτων παγίων. Τα επόμενα δύο έτη, το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό των αντληθέντων κεφαλαίων προήλθε από το παθητικό και ειδικότερα από την αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Το 2012, η αύξηση του λογαριασμού των προμηθευτών αντιστοιχούσε στο 87,72% του συνόλου των κεφαλαίων και από το ενεργητικό, πηγή κεφαλαίων αποτέλεσαν μόνο οι αποσβέσεις του πάγιου ενεργητικού. Το 2013, παρά την μεγάλη αύξηση του συνόλου των απαιτούμενων κεφαλαίων (σχεδόν τριπλασιάστηκε σε σχέση με το 2012), οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις αποτέλεσαν και πάλι την μεγαλύτερη πηγή κεφαλαίων και μάλιστα σε μεγαλύτερο ποσοστό από ότι το προηγούμενο έτος (97,12% έναντι 92,47% το 2012). Από το ενεργητικό, κεφάλαια προήλθαν από την μείωση των απαιτήσεων από τους πελάτες και από τις αποσβέσεις.

Όπως γίνεται αντιληπτό, σε καμία από τις παραπάνω χρήσεις δεν έγινε χρηματοδότηση της εταιρείας μέσω βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού.

Η εταιρεία χρησιμοποίησε το μεγαλύτερο ποσοστό των κεφαλαίων της για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού, με μόνη εξαίρεση το έτος 2011. Αναλυτικά, για το 2010, το 85,10% του συνόλου των κεφαλαίων που απαιτήθηκαν αφορούσαν αύξηση στοιχείων του ενεργητικού και συγκεκριμένα, περισσότερα από τα μισά χρησιμοποιήθηκαν για αύξηση των διαθέσιμων και τα υπόλοιπα για αύξηση των απαιτήσεων από τους πελάτες. Στο παθητικό, κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν για μείωση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και κυρίως αυτών προς τους προμηθευτές. Το επόμενο έτος, εξαιτίας και της ζημίας στα αποτελέσματα της χρήσης, τα κεφάλαια που χρησιμοποιήθηκαν για το ενεργητικό μειώθηκαν. Την μεγαλύτερη αύξηση εμφάνισαν οι απαιτήσεις και μικρότερη τα ενσώματα πάγια και οι μεταβατικοί λογαριασμοί του ενεργητικού. Επίσης, ένα ποσό διατέθηκε για

μείωση των υποχρεώσεων από φόρους-τέλη. Το 2012, η συνολική ζημία ήταν αρκετά μικρότερη και τα περισσότερα κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν για αύξηση του ενεργητικού και ειδικότερα των διαθεσίμων και των απαιτήσεων, όπως και αυτών που εμφανίζονται στους μεταβατικούς λογαριασμούς του ενεργητικού. Παράλληλα, μειώθηκαν οι προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα και οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές. Το 2013, το υπόλοιπο των αποτελεσμάτων χρήσης εις νέο μειώθηκε λιγότερο από ότι τα προηγούμενα έτη και τα κεφάλαια που χρησιμοποιήθηκαν αφορούσαν σχεδόν αποκλειστικά (σε ποσοστό 97,89%) στοιχεία του ενεργητικού. Τα διαθέσιμα εμφάνισαν πολύ μεγάλη αύξηση (παράλληλα με την μεγάλη αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων) και μικρότερη αλλά σημαντική τα ενσώματα πάγια και οι απαιτήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

9.1 Γενικά

Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται εξαγωγή συμπερασμάτων από την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων των ελληνικών εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων. Σε πρώτη φάση, αναλύεται η κατάσταση του διεθνούς και εγχώριου οικονομικού περιβάλλοντος, καθώς οι εξελίξεις επηρεάζουν την πορεία όλων των επιχειρήσεων. Επίσης, παραθέτονται τα συμπεράσματα από την ανάλυση του συγκεκριμένου κλάδου. Στη συνέχεια, με βάση τους αριθμοδείκτες και τους πίνακες κίνησης κεφαλαίων, εξάγονται συμπεράσματα σχετικά με τη χρηματοοικονομική κατάσταση των αναλυόμενων εταιρειών. Στο τέλος του κεφαλαίου παρουσιάζονται προτάσεις για περαιτέρω έρευνα σχετικά με τον κλάδο.

9.2 Συμπεράσματα

9.2.1 Διεθνείς Οικονομικές Εξελίξεις

Το 2009, η παγκόσμια ύφεση είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του παγκοσμίου ΑΕΠ κατά 0,6%, με το δείκτη στη ζώνη του ευρώ να σημειώνει σημαντική πτώση κατά -4,1%. Παρόλα αυτά, από το δεύτερο εξάμηνο εμφανίστηκαν σημάδια ανάκαμψης και για το 2010, το παγκόσμιο ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5% και της ζώνης του ευρώ κατά 1,7%. Τα επόμενα τρία έτη, ο ρυθμός αύξησης του παγκοσμίου ΑΕΠ επιβραδύνθηκε σε 3,9%, 3,2% και 3% αντίστοιχα. Παρόμοια πορεία ακολούθησαν οι δείκτες των προηγμένων οικονομιών. Το ΑΕΠ της ζώνης του ευρώ αυξήθηκε με μικρό ρυθμό το 2010 και το 2011, ενώ το 2012 παρουσίασε πτώση κατά -0,5% και το 2013 κατά -0,4%. Αντίθετα, για τη συγκεκριμένη πενταετία, το ΑΕΠ των αναπτυσσόμενων και αναδυόμενων οικονομιών αυξήθηκε κατά μεγάλο ποσοστό, αλλά με συνεχή επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης.

Ο παγκόσμιος πληθωρισμός μειώθηκε το 2009 σε 0,1% από 3,4% το προηγούμενο έτος και για τη ζώνη του ευρώ σε 0,3% από 3,3%. Το 2010, η εκ νέου αύξηση της τιμής των βασικών αγαθών οδήγησε σε αύξηση του πληθωρισμού. Ο δείκτης για τη ζώνη του ευρώ

αυξήθηκε σε 1,6% και για τις προηγμένες οικονομίες σε 1,5%. Η αυξητική τάση του πληθωρισμού συνεχίστηκε και το 2011. Στη ζώνη του ευρώ έφτασε το 2,7%, στις ανεπτυγμένες οικονομίες το 2,7% και στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες το 7,3%. Το επόμενο έτος, οι τιμές των βασικών αγαθών μειώθηκαν, με εξαίρεση το πετρέλαιο που αυξήθηκε με χαμηλό ρυθμό. Ως αποτέλεσμα, ο πληθωρισμός υποχώρησε στη ζώνη του ευρώ σε 2,5%, στις προηγμένες οικονομίες σε 2% και στις αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες σε 6%. Το 2013, η υποχώρηση ήταν μεγαλύτερη, με τον πληθωρισμό να διαμορφώνεται σε 1,3% για τη ζώνη του ευρώ και σε 1,4% για τις ανεπτυγμένες χώρες.

Η οικονομική ύφεση και η μείωση των θέσεων εργασίας είχαν αρνητικές επιπτώσεις για την απασχόληση. Η ανεργία αυξήθηκε σταδιακά στις χώρες του ευρώ από το 2009 (9,4%), ξεπέρασε το 11% για το 2012 και διαμορφώθηκε σε 12,2% για το 2013. Το πρόβλημα εμφανίστηκε μεγαλύτερο για τους ανειδίκευτους και τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας. Επίσης, σε ορισμένες χώρες (πχ Ελλάδα, Ισπανία) τα ποσοστά ανεργίας ξεπέρασαν το 25%. Αντίθετα, άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα (κάτω από 6%), ενώ και οι ΗΠΑ κατάφεραν σταδιακή μείωση από το 2010, με το δείκτη να διαμορφώνεται σε 7,5% για το 2013.

Λόγω του υψηλού δημοσιονομικού ελλείμματος στις ανεπτυγμένες χώρες και στη ζώνη του ευρώ το 2009, η δημοσιονομική πολιτική ήταν αρκετά αυστηρή, ενώ η νομισματική πολιτική ήταν χαλαρή και τα βασικά επιτόκια των κεντρικών τραπεζών παρέμειναν σταθερά. Το 2010, τα δημοσιονομικά μέτρα στις προηγμένες οικονομίες οδήγησαν σε μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης, αλλά στη ζώνη του ευρώ παρέμεινε σταθερό. Παράλληλα, τα επιτόκια παρέμειναν σχετικά αμετάβλητα. Το επόμενο έτος, η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ελλείμματος τόσο στις προηγμένες οικονομίες, όσο και στη ζώνη του ευρώ. Ταυτόχρονα όμως, το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ συνέχισε την αυξητική του πορεία. Τα επιτόκια των κεντρικών τραπεζών παρέμειναν σταθερά σε χαμηλά επίπεδα και η ΕΚΤ μείωσε το επιτόκιο δύο φορές μέσα στο έτος. Το 2012, μάλιστα, το μείωσε περαιτέρω σε 0,75% και τα επιτόκια των κεντρικών τραπεζών παρέμειναν χαμηλά, ώστε η δημοσιονομική προσαρμογή να έχει το καλύτερο δυνατό αναπτυξιακό κόστος. Το δημοσιονομικό έλλειμμα μειώθηκε εκ νέου, αλλά το ακαθάριστο δημόσιο χρέος αυξήθηκε, η ανάπτυξη επιβραδύνθηκε και μειώθηκε η ιδιωτική δαπάνη. Το 2013, οι προηγμένες οικονομίες (πλην της Ιαπωνίας) και η ζώνη του ευρώ συνέχισαν να εφαρμόζουν περιοριστική δημοσιονομική πολιτική. Η ΕΚΤ μείωσε το βασικό επιτόκιο σε 0,25% και η ΕΕ εφάρμοσε μέτρα με στόχο την πλήρη τραπεζική ένωση

και την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων. Επίσης, οι προηγμένες οικονομίες συνέχισαν τη χαλαρή νομισματική πολιτική.

9.2.2 Εξελίξεις στην ελληνική οικονομία

Η οικονομική ύφεση στην παγκόσμια οικονομία, είχε φανερές επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία. Το 2009, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ της Ελλάδας ήταν αρνητικός (-2%). Η δημόσια κατανάλωση και το πραγματικό εξωτερικό ισοζύγιο βελτιώθηκαν, ενώ μειώθηκαν η ιδιωτική κατανάλωση και οι επενδύσεις. Το 2010, η ποσοστιαία μείωση του ΑΕΠ ήταν ίση με -4,5%. Τα δημοσιονομικά μέτρα είχαν ως αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση της ιδιωτικής δαπάνης και των επενδύσεων. Ακόμη, μειώθηκε η δημόσια κατανάλωση και οι εισαγωγές και αυξήθηκαν οι εξαγωγές. Το επόμενο έτος, η ποσοστιαία μείωση του ΑΕΠ ήταν ακόμα μεγαλύτερη. Λόγω της μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος και της αύξησης των φόρων και των τιμών των αγαθών, η ιδιωτική δαπάνη και οι επενδύσεις μειώθηκαν. Θετικό στοιχείο αποτέλεσε η συνεχής βελτίωση του πραγματικού εξωτερικού ισοζυγίου. Το 2012, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 6,4%, ως αποτέλεσμα της μειωμένης ζήτησης και των εξελίξεων στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον. Όπως και τα προηγούμενα έτη, η ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση, οι επενδύσεις και οι εισαγωγές μειώθηκαν και αυξήθηκαν οι εξαγωγές. Το 2013, η ποσοστιαία μείωση του ΑΕΠ ήταν μικρότερη (-4%). Το πρωτογενές αποτέλεσμα ήταν για πρώτη φορά θετικό και τα έσοδα από εξαγωγές κάλυπταν σχεδόν όλες τις δαπάνες για εισαγωγές. Αντίθετα, η ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση και οι επενδύσεις μειώθηκαν περισσότερο.

Με βάση τον ΕνΔΤΚ, ο πληθωρισμός στην Ελλάδα επιβραδύνθηκε το 2009 σε 1,3% από 4,2% το 2008. Αυτό συνέβη λόγω της μείωσης της τιμής του πετρελαίου και της επίδρασης που είχε στην προσφορά η μείωση της ζήτησης. Το 2010, η τιμή του πετρελαίου αυξήθηκε και η έμμεση φορολογία υπερκάλυψε τη μείωση της ζήτησης. Για αυτό το λόγο ο πληθωρισμός αυξήθηκε κατά 4,7%. Το επόμενο έτος, παρότι η έμμεση φορολόγηση αυξήθηκε, η επίδραση της μείωσης της ζήτησης ήταν μεγαλύτερη και ο πληθωρισμός επιβραδύνθηκε. Το ίδιο ίσχυσε και για το 2012 και ο δείκτης πληθωρισμού της Ελλάδας έγινε για πρώτη φορά μικρότερος από τον αντίστοιχο της ζώνης του ευρώ. Το 2013, η πτώση της ζήτησης (κυρίως λόγω της μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος) και η μείωση του κόστους εργασίας και του ΦΠΑ στην εστίαση είχαν ως αποτέλεσμα ο ρυθμός πληθωρισμού με βάση τον ΕνΔΤΚ να γίνει αρνητικός και ίσος με -0,9%.

Όσον αφορά την ανεργία, αυτή αυξήθηκε σημαντικά το διάστημα 2009-2013. Το 2009, εμφανίστηκε αυξημένη σε σχέση με το προηγούμενο έτος (9,5% έναντι 7,6% το 2008), λόγω των περισσότερων απολύσεων από τις νέες θέσεις εργασίας. Το πρόβλημα επιδεινώθηκε το 2010 και το ποσοστό ανεργίας έφτασε σε 12,5%. Ένας επιπλέον παράγοντας αύξησης του ποσοστού ήταν και η είσοδος για πρώτη φορά στην αγορά εργασίας ανθρώπων που ήθελαν να ενισχύσουν το οικογενειακό τους εισόδημα. Το 2011, το μέσο ποσοστό ανεργίας έφτασε σε 17,7%, με τους μακροχρόνια ανέργους να αποτελούν το 51,6% του συνόλου των ανέργων. Η αύξηση ήταν ακόμη μεγαλύτερη το 2012 και το ποσοστό ανεργίας ξεπέρασε το 26% τους τελευταίους μήνες. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι από το σύνολο των ανέργων, το 34,1% αναζητούσε εργασία για περισσότερο από δύο χρόνια. Το 2013, ο δείκτης ανεργίας παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το 2012. Σε σχέση με το 2012, αύξηση κατά 5% παρουσίασαν οι εργαζόμενοι με τη μορφή της μερικής απασχόλησης, ενώ μειώθηκε το ποσοστό των συμβάσεων ορισμένου χρόνου.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση οδήγησε το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2009 σε 15,7% του ΑΕΠ. Τα δημοσιονομικά μέτρα και η χρηματοδοτική βοήθεια από την ΕΕ και το ΔΝΤ μείωσαν το δείκτη σε 10,7% το 2010, σε 9,5% το 2011 και σε 9% το 2012. Το 2013 το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε περαιτέρω σε 7% του ΑΕΠ (στοιχεία του ΓΛΚ) και το πρωτογενές πλεόνασμα ξεπέρασε το 0,4% του ΑΕΠ. Το ταμειακό έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης το 2009 έφτασε το 14,1% του ΑΕΠ και το 2010 μειώθηκε σε 10,5% του ΑΕΠ. Το 2011, ο δείκτης αυξήθηκε λόγω της μείωσης του ΑΕΠ και το 2012 εμφάνισε σημαντική μείωση σε 5,5%. Το 2013, ο δείκτης αυξήθηκε εκ νέου σε 7%, κυρίως εξαιτίας της εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών (στα πλαίσια του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής). Για την ίδια πενταετία, ο λόγος ενοποιημένου χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αυξήθηκε μέχρι και το 2011, μειώθηκε το 2012 (λόγω της συμφωνίας ανταλλαγής ομολόγων και της επαναγοράς δημοσίου χρέους το Δεκέμβριο του 2012) και αυξήθηκε εκ νέου το 2013.

Από τα στοιχεία της νομισματικής πολιτικής, το ελληνικό Μ3 (νομισματικό μέγεθος που εκφράζει τη συμβολή της ελληνικής οικονομίας στο Μ3 της ζώνης του ευρώ) είχε πτωτική πορεία από το 2009 έως τον Αύγουστο του 2012 και τους επόμενους μήνες άρχισε να ανακάμπτει. Τα ονομαστικά επιτόκια των ελληνικών τραπεζών μειώθηκαν σημαντικά το 2009, αυξήθηκαν σε μικρότερο ποσοστό το 2011 και από το πρώτο εξάμηνο του 2012 και στη συνέχεια μειώθηκαν εκ νέου. Τέλος, ο ρυθμός ανόδου του υπολοίπου της συνολικής

οικονομίας από τα NXI (Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα) είχε πτωτική πορεία και από το 2011 και μετά ήταν αρνητικός.

9.2.3 Κλάδος εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων

Ο κλάδος γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη, ως συνέπεια της αύξησης της χρήσης του Ίντερνετ και του ηλεκτρονικού εμπορίου. Παρότι στην Ελλάδα το ποσοστό των αγορών μέσω του διαδικτύου ήταν μικρότερος από το αντίστοιχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι πωλήσεις του κλάδου αυξήθηκαν την πενταετία 2009-2013 με υψηλούς ρυθμούς. Σε αυτό συνέβαλε και η αύξηση των αεροπορικών επιβατών και της αύξησης των πτήσεων χαμηλού κόστους, όπως και η αυξανόμενη τάση των τουριστών να κλείνουν μη οργανωμένα ταξίδια.

Το περιθώριο κέρδους αυτών των εταιρειών είναι χαμηλό και επιβαρύνεται από υψηλά έξοδα μάρκετινγκ, επειδή είναι δύσκολο να διαφοροποιηθούν με διαφορετικό τρόπο. Επίσης, κεφάλαια απαιτούνται για τη συνεχή ανάπτυξη της τεχνολογίας και των συστημάτων που χρησιμοποιούν και για τη μισθοδοσία εξειδικευμένου προσωπικού. Σημαντικό είναι και το υψηλό κόστος κεφαλαίου για τη διαχείριση των χρημάτων που λαμβάνουν για λογαριασμό των αεροπορικών εταιρειών, ενώ ο τραπεζικός δανεισμός μέχρι και το 2013 ήταν μηδενικός. Για αυτούς τους λόγους, οι υψηλές πωλήσεις ήταν αναγκαίες για την επιβίωση και την κερδοφορία τους.

Οι συνολικές πωλήσεις του κλάδου αναμένεται να αυξηθούν τα επόμενα χρόνια, επειδή τόσο ο αριθμός ετήσιων αεροπορικών επιβατών προβλέπεται πως θα συνεχίσει να έχει αυξητική πορεία, όσο και οι χρήστες του διαδικτύου και το ποσοστό των ανθρώπων που το εμπιστεύονται για τις αγορές τους θα αυξηθούν. Επιπλέον, κάποιες από τις εταιρείες έχουν επεκταθεί ήδη στο εξωτερικό και η ελληνική αγορά αποτελεί μικρό ποσοστό των συνολικών πωλήσεων. Ωστόσο, ο ανταγωνισμός μεταξύ των εταιρειών του κλάδου είναι έντονος, λόγω της δυσκολίας διαφοροποίησης και των χαμηλών εμποδίων εισόδου. Το πρόβλημα εντείνεται από την υψηλή ελαστικότητα των πελατών ως προς την τιμή των αεροπορικών εισιτηρίων και του χαμηλού περιθωρίου κέρδους. Φυσικά, δεν μπορούν να αγνοηθούν τα υποκατάστατα, δηλαδή τα παραδοσιακά γραφεία πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων και οργανωμένων ταξιδιών.

Η παρατεταμένη οικονομική ύφεση αποτελεί σημαντική απειλή για τον κλάδο, διότι τα ταξίδια αναψυχής είναι αγαθό πολυτελείας. Βέβαια, η μείωση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων και των λοιπών ταξιδιωτικών εξόδων έχει αντίθετη επίδραση. Μία ακόμη απειλή

για τον κλάδο προέρχεται από τη δυνατότητα των αεροπορικών εταιρειών να πωλούν αυτόνομα τα εισιτήρια τους μέσω των δικών τους ιστοσελίδων, χωρίς όμως να παρέχουν στους επισκέπτες την πληθώρα επιλογών που παρέχουν οι εταιρείες διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων.

9.2.4 Κριτική διερεύνηση αριθμοδεικτών

Η συνολική αποδοτικότητα της E-Travel AE μειώθηκε σταδιακά εξαιτίας της αύξησης του συνόλου του ενεργητικού. Για την Travelplanet24 AE, ο δείκτης κινήθηκε σε αρνητικά επίπεδα, λόγω των οργανικών ζημιών στο τέλος των χρήσεων. Το ίδιο συνέβη το 2013 και με τη Fast Group AE, ενώ τα προηγούμενα έτη η συνολική αποδοτικότητα ήταν αρκετά υψηλή. Η FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε. αύξησε με μεγαλύτερο ρυθμό τα οργανικά κέρδη από ότι το σύνολο του ενεργητικού και ο δείκτης κινήθηκε ανοδικά. Ακόμη, ο δείκτης για την ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες AE έγινε θετικός το 2013, μετά από τις αρνητικές τιμές για το 2011 και το 2012.

Οι δείκτες περιθωρίων κέρδους κινήθηκαν πτωτικά για την E-Travel AE, αλλά παρέμειναν θετικοί. Για την Travelplanet24 AE, ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους εμφανίστηκε ιδιαίτερα υψηλός, ενώ αρνητική εικόνα είχαν οι δείκτες οργανικού και καθαρού περιθωρίου κέρδους. Η Fast Group AE κράτησε τους δείκτες της σε υψηλά επίπεδα μέχρι και το 2012, αλλά το 2013 μόνο το μικτό περιθώριο κέρδους διατηρήθηκε θετικό. Η FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε. βελτίωσε το οργανικό και το καθαρό περιθώριο κέρδους μετά την αρνητική εικόνα το 2010, παρά τη σταδιακή μείωση του μικτού περιθωρίου κέρδους μετά το 2011. Οι δείκτες περιθωρίων κέρδους της ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες AE είχαν πτωτική πορεία μέχρι το 2011. Το οργανικό και το καθαρό περιθώριο κέρδους για το 2011 ήταν αρνητικά, αλλά στη συνέχεια βελτιώθηκαν και έγιναν θετικά για το 2013.

Ο δείκτης συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητας, όπως και οι αντίστοιχοι για το πάγιο και το κυκλοφορούν ενεργητικό, της E-travel AE είχαν πτωτική πορεία, αλλά παρέμειναν μεγαλύτεροι της μονάδας. Αντίστοιχη εικόνα παρουσίασε και η Travelplanet24 AE. Η Fast Group AE βελτίωσε τους δείκτες συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητας και κυκλοφορούντος ενεργητικού και το 2013 ξεπέρασαν τη μονάδα, ενώ ο δείκτης παγίου ενεργητικού, παρά την πτωτική πορεία, ήταν υψηλός. Η FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε

κατάφερε να αυξήσει τις συνολικές πωλήσεις, διατηρώντας σχετικά σταθερό το ενεργητικό. Για αυτό το λόγο, οι δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας αυξήθηκαν σημαντικά και ήταν αρκετά μεγαλύτεροι της μονάδας. Για την ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ, οι δείκτες αυξήθηκαν για το 2012 και το 2013, με τη συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα όμως να παραμένει χαμηλότερη της μονάδας.

Από τους δείκτες αποτελεσματικότητας των εταιρειών του κλάδου δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα. Στις οικονομικές καταστάσεις τους οι εταιρείες του κλάδου εμφανίζουν ως συνολικές πωλήσεις μόνο τις προμήθειες και όχι το συνολικό ποσό (μαζί με την τιμή του αεροπορικού εισιτηρίου), ώστε να υπολογιστεί με ακρίβεια η μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων και πληρωμής υποχρεώσεων.

Οι δείκτες αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων της E-Travel ΑΕ μειώθηκαν σταδιακά, λόγω της συνεχούς αύξησης των ιδίων κεφαλαίων και της μείωσης των κερδών για το 2013. Οι αντίστοιχοι δείκτες της Travelplanet24 ΑΕ εμφανίζονται θετικοί, αλλά αυτό ισχύει επειδή τόσο το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όσο και τα οργανικά αποτελέσματα των χρήσεων 2011-2013 ήταν αρνητικά. Η Fast Group ΑΕ μέχρι και το 2012 πέτυχε αρκετά υψηλή αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων, αλλά το 2013 ο δείκτης έγινε αρνητικός. Μεγάλη βελτίωση εμφάνισαν οι δείκτες αποδοτικότητας της FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε., με τα πρόσθετα να έχουν αντίθετο πρόσημο για το 2011 και το 2012, λόγω των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων. Για τα ίδια έτη, οι αντίστοιχοι δείκτες ήταν αρνητικοί για την ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε. ως αποτέλεσμα των ζημιών στο τέλος αυτών των χρήσεων, ενώ για το 2010 και το 2013 ήταν θετικοί.

Η βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη δανειακή επιβάρυνση των εταιρειών του κλάδου ήταν μηδενική, όλη την πενταετία 2009-2013. Αυτό, πέρα από τη στρατηγική χρηματοδότησης που είχε κάθε εταιρεία, δείχνει και την αδυναμία τους να αντλήσουν κεφάλαια από τις τράπεζες. Αυτό συνέβη διότι βρίσκονταν ακόμα σε φάση ανάπτυξης και παράλληλα τα πάγια στοιχεία τους δεν ήταν αρκετά ώστε να τα χρησιμοποιήσουν ως εγγυήσεις. Φυσικά, πολύ σημαντικός παράγοντας ήταν και οι αυστηροί όροι και προϋποθέσεις δανεισμού από τις τράπεζες, εξαιτίας της οικονομικής ύφεσης.

Ο δείκτης ρευστότητας (τρέχουσα και άμεση είναι ίδιοι επειδή δεν υπάρχουν αποθέματα στις επιχειρήσεις του κλάδου) της E-Travel ΑΕ για το 2009 ήταν μικρότερος της μονάδας και στη συνέχεια αυξήθηκε και παρέμεινε λίγο πάνω από τη μονάδα. Αντίθετα, της

Travelplanet24 ΑΕ ήταν αρκετά χαμηλότερος της μονάδας όλη την τετραετία 2010-2013. Ο αντίστοιχος δείκτης της Fast Group ΑΕ ήταν μεγαλύτερος της μονάδας μέχρι το 2012, αλλά οι αυξημένες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις για το 2013 το μείωσαν κάτω από τη μονάδα. Αντίστροφα κινήθηκε ο δείκτης ρευστότητας της FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε., ο οποίος βελτιωνόταν συνεχώς από το 2010 και το 2013 ξεπέρασε τη μονάδα. Ο δείκτης ρευστότητας της ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε. ήταν αρκετά υψηλός την τριετία 2009-2011 και στη συνέχεια μειώθηκε, αλλά παρέμεινε μεγαλύτερος από τη μονάδα.

Τα χρηματοπιστωτικά έξοδα των επιχειρήσεων του κλάδου ήταν χαμηλά και για αυτό το λόγο ο δείκτης κάλυψης τόκων είχε έντονες μεταβολές, ανάλογα με τα οργανικά αποτελέσματα στο τέλος κάθε χρήσης. Επίσης, σε λίγες μόνο περιπτώσεις μοίρασαν μερίσμα στους μετόχους. Συγκεκριμένα, διανομή μερίσματος έγινε από την E-travel ΑΕ για το 2012 και το 2013 και από την ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ για το 2013.

Οι δείκτες παγιοποίησης περιουσίας εμφανίστηκαν ιδιαίτερα χαμηλοί για όλες τις εταιρείες του κλάδου. Λόγω της φύσης τους, οι εταιρείες αυτές είναι κυκλοφοριακής εντάσεως. Ειδικότερα, οι δείκτες αυτοί για την E-Travel ΑΕ και την ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ μειώνονταν συνεχώς από το 2009 μέχρι το 2013. Για την Travelplanet24 ΑΕ αυξήθηκαν το 2011 και στη συνέχεια επέστρεψαν στα επίπεδα του 2010, ενώ γενικότερα ήταν υψηλότεροι από το μέσο όρο του κλάδου. Αντίθετα, πολύ χαμηλότεροι από αυτόν ήταν οι δείκτες παγιοποίησης περιουσίας της Fast Group ΑΕ και της FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε., για το διάστημα 2010-2013.

Οι δείκτες χρηματοδότησης του πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας και με ίδια κεφάλαια της E-Travel ΑΕ ήταν αρκετά υψηλοί για όλη την πενταετία 2009-2013, αντίθετα με το δείκτη χρηματοδότησης κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας που παρέμεινε κοντά στο μηδέν. Οι αντίστοιχοι δείκτες για την Travelplanet24 ΑΕ πήραν αρνητικές τιμές για το διάστημα 2010-2013, ως αποτέλεσμα των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων και της διαφοράς ανάμεσα στο κυκλοφορούν ενεργητικό και τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το ίδιο συνέβη το 2013 για τους δείκτες της Fast Group ΑΕ, ενώ τα προηγούμενα δύο χρόνια εμφάνισαν θετικές τιμές και ανοδική πορεία. Οι δείκτες χρηματοδότησης του ενεργητικού της FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε. ήταν αρνητικοί μέχρι και το 2012. Το 2013, οι δείκτες χρηματοδότησης του πάγιου ενεργητικού έγιναν θετικοί και μεγαλύτεροι από το μέσο όρο του κλάδου και του

κυκλοφορούντος ενεργητικού ξεπέρασε οριακά το μηδέν. Τέλος, η ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ κράτησε τους δείκτες χρηματοδότησης του παγίου ενεργητικού λίγο πάνω από τις δύο φορές για όλη την πενταετία, ενώ του κυκλοφορούντος ενεργητικού είχε πτωτική πορεία μετά το 2010, ενώ το 2013 ήταν οριακά πάνω από το μηδέν.

9.2.5 Κριτική διερεύνηση πινάκων κίνησης κεφαλαίων

Οι εταιρείες του κλάδου την πενταετία 2009-2013 άντλησαν κεφάλαια κυρίως μέσω αύξησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Επίσης, σημαντικά κεφάλαια προήλθαν από την επανεπένδυση κερδών, όποτε αυτό ήταν δυνατό. Ακόμη, κάποιες από τις εταιρείες άντλησαν κεφάλαια μέσω της μείωσης του κυκλοφορούντος ενεργητικού και μικρό μέρος προήλθε από τις αποσβέσεις του παγίου ενεργητικού.

Από τους πίνακες κίνησης κεφαλαίων των εταιρειών του κλάδου επιβεβαιώνεται και η έλλειψη βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού.

Τα αντληθέντα κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν κατά κύριο λόγο για αύξηση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Επιπλέον, μικρότερο μέρος των κεφαλαίων είχε κατεύθυνση την μείωση διαφόρων βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων, σε μερικές περιπτώσεις την αύξηση των παγίων και για διάφορα έξοδα εγκαταστάσεως.

Συνολικά, οι εταιρείες του κλάδου την πενταετία 2009-2013 χρηματοδότησαν σε μεγαλύτερο βαθμό το κυκλοφορούν ενεργητικό και σε μικρότερο βαθμό το πάγιο ενεργητικό, μέσω αύξησης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και επανεπένδυσης κερδών, όταν αυτό ήταν εφικτό από τα αποτελέσματα της χρήσης.

9.3 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Στην παρούσα ανάλυση γίνεται αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του κλάδου των ελληνικών εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων από το 2009 έως και το 2013. Καθώς κάποιες από τις εταιρείες αυτές ξεκίνησαν τη λειτουργία τους μετά το 2009, μελλοντική έρευνα μπορεί να παρουσιάσει περισσότερο ολοκληρωμένα αποτελέσματα (δηλαδή σε βάθος περισσότερων ετών) σχετικά με την οικονομική κατάστασή αυτών των εταιρειών. Επίσης, ο κλάδος μέχρι σήμερα βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης και οι συνολικές πωλήσεις αυξάνονται συνεχώς. Συνεπώς, περαιτέρω έρευνα μπορεί να διεξαχθεί σχετικά με την μελλοντική πορεία του κλάδου και τη βιωσιμότητα των εταιρειών στην επόμενη φάση του κύκλου ζωής του (ωρίμανση).

Επιπλέον, μελλοντική έρευνα μπορεί να ασχοληθεί με τον ανταγωνισμό ανάμεσα στις εταιρείες του κλάδου και στη δυνατότητα επιβίωσης των μικρότερων από αυτές. Παράλληλα, μπορεί να γίνει αξιολόγηση της ελκυστικότητας του κλάδου για νέες επιχειρήσεις. Σημαντική για τον κλάδο θα ήταν έρευνα και της δυνατότητας των προμηθευτών (αεροπορικών εταιρειών) να πραγματοποιήσουν κάθετη ολοκλήρωση, μέσω πώλησης εισιτηρίων από τις ιστοσελίδες τους.

Τέλος, οι εταιρείες μέχρι και το 2013 δεν χρηματοδοτήθηκαν μέσω τραπεζικών δανείων, ενώ και οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ήταν μηδενικές. Καθώς αναπτύσσονται, είναι πιθανό να αποσπάσουν περισσότερα εξωτερικά κεφάλαια. Σε αυτή την περίπτωση, περαιτέρω έρευνα θα ήταν χρήσιμη σχετικά με την μεταβολή της χρηματοοικονομικής κατάστασης τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

- ❖ Γεώργιος Π. Αρτίκης- Χρηματοοικονομική Διοίκηση, Ανάλυση και Προγραμματισμός- (2003) Εκδοτικός Οίκος "INTERBOOKS"
- ❖ Δημήτριος Χ. Γκίκας, Αφροδίτη Ι. Παπαδάκη, Γεωργία Σ. Σιουγλέ- Ανάλυση και Αποτίμηση Επιχειρήσεων-(2010) Α' Έκδοση, Εκδόσεις Γ. Μπένου
- ❖ Νικήτας Α. Νιάρχος- Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων- (2004) Έβδομη Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε.

Εκθέσεις

- ❖ Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), Ετήσια έκθεση ελληνικού εμπορίου 2013
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2009
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2010
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2011
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2012
- ❖ Έκθεση Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος για το έτος 2013
- ❖ Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), Στοιχεία και αριθμοί για το 2013
- ❖ World tourism Organization (UNWTO), Ετήσια Έκθεση 2013

Ηλεκτρονικές πηγές

- ❖ <http://blog.petas.gr/>
- ❖ <http://blog.travelplanet24.com/about/>
- ❖ <http://community.pamediakopes.gr>
- ❖ <http://www.airfasttickets.gr/>
- ❖ <http://www.e-travel.gr>
- ❖ <http://www.pamediakopes.gr>

- ❖ <http://www.petas.gr>
- ❖ <http://www.tovima.gr/finance/finance-business/article/?aid=598717>
- ❖ <http://www.travelplanet24.com>
- ❖ <http://www.figame.gr>

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΠΙΝΑΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. E-Travel ΑΕ

Πίνακας 1: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2009-2013)

E-Travel Α.Ε.					
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2009-2013 (σε ευρώ)					
	2009	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ					
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	72.962,76	52.387,86	76.660,85	58.328,07	110.534,85
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ					
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	0,00	0,00	90.033,39	83.488,31	115.205,66
II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ					
Κτίρια και τεχνικά έργα	0,00	7.849,90	7.171,19	140.131,33	159.549,11
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	40.450,11	57.226,80	86.602,52	144.586,13	155.000,33
Σύνολο Ακινητοποιήσεων	40.450,11	65.076,70	93.773,71	284.717,46	314.549,44
III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ					
Λοιπές Μακρ. Απαιτήσεις	33.797,44	9.657,10	43.157,10	45.315,75	45.315,75
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Πελάτες	340.289,50	403.114,09	1.126.532,06	1.647.268,06	420.265,03
Μείον Προβλέψεις	0,00	8.631,68	8.631,68	8.631,68	8.631,68
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)	6.587,18	12.545,71	0,00	2.204,16	0,00
Δεσμευμένοι λογ/σμοί καταθέσεων	0,00	16.500,00	3.729,92	783.974,97	1.031.678,87
Χρεώστες Διάφοροι	15.523,08	192.381,11	463.167,82	656.962,55	1.404.203,39
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστ.	0,00	277,06	150.782,62	52.195,12	102.441,00
Ίδιες μετοχές	0,00	0,00	22.998,00	22.998,00	0,00
Ταμείο	1.752,86	1.846,06	2.951,01	324,81	860,63
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμίας	85.425,82	829.433,92	2.853.536,06	4.661.542,38	3.067.268,20
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
Έξοδα επόμενων χρήσεων	1.160,00	4.355,04	88.747,86	145.132,50	93.929,22
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	235.260,15	603.864,09	1.060.983,35	1.741.784,62	1.839.428,67
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	833.208,90	2.182.807,06	6.068.422,07	10.177.605,08	8.537.049,03
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Προμηθευτές	390.092,98	845.817,48	2.934.010,79	5.328.620,40	2.807.304,30
Επιταγές Πληρωτέες	35.850,00	151.642,00	3.000,00	55.847,83	3.000,00

Προκαταβολές πελατών	0,00	66.274,02	177.871,84	428.982,73	644.947,71
Υποχρεώσεις από φόρους	35.436,95	233.249,22	621.955,86	654.876,51	423.168,29
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	26.864,79	42.170,13	94.314,89	125.105,54	137.332,16
Μερίσματα πληρωτέα	0,00	0,00	0,00	110.000,00	250.000,00
Πιστωτές διάφοροι	3.463,53	70.168,80	428.872,32	560.527,85	1.298.912,49
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	341.500,65	773.485,41	1.808.396,37	2.913.644,22	2.972.384,08
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ					
Καταβεβλημένο	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	494.200,00
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Τακτικό αποθεματικό	0,00	18.556,75	82.181,68	142.171,79	159.605,23
Έκτακτα Αποθεματικά	0,00	0,00	0,00	0,00	1.960.340,00
Αποθεματικό για ίδιες μετοχές	0,00	0,00	22.998,00	22.998,00	0,00
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ					
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	-194.141,88	238.492,02	1.160.723,56	2.190.535,63	317.230,91
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	305.858,12	757.048,77	1.765.903,24	2.855.705,42	2.931.376,14
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ					
Έσοδα επόμενων χρήσεων	34.349,77	14.413,00	14.232,47	0,00	0,00
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	1.292,76	2.023,64	28.260,66	57.938,80	41.007,94
ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	341.500,65	773.485,41	1.808.396,37	2.913.644,22	2.972.384,08

Πίνακας 2: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2009-2013)

E-Travel A.E.					
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2009-2013 (σε ευρώ)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών	1.324.505,10	3.220.212,27	6.371.490,08	10.616.044,21	12.024.105,62
Μείον: Κόστος πωληθέντων	-528.907,36	-1.657.213,94	-3.895.329,11	-6.793.223,46	-8.372.551,11
Μικτά αποτ/τα εκμ/σεως	795.597,74	1.562.998,33	2.476.160,97	3.822.820,75	3.651.554,51
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμ/σεως	0,00	33.774,54	85.824,16	80.304,90	89.554,44
Μείον: Έξοδα διοικητ. Λειτουργίας	-173.879,83	-365.895,91	-510.511,88	-752.602,61	-982.471,62
Μείον: Έξοδα διαθέσεως	-401.661,23	-470.760,11	-609.657,79	-942.517,96	-1.975.461,99
Οργανικό αποτέλεσμα	220.056,68	760.116,85	1.441.815,46	2.208.005,08	783.175,34
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	2.667,50	17.063,56	42.875,74	86.644,37	52.405,85
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	-35.332,03	-154.277,36	-291.470,73	-687.812,85	-46.140,85
Ολικά αποτελέσματα	187.392,15	622.903,05	1.193.220,47	1.606.836,60	789.440,34
Πλέον: Έκτακτα	34.443,13	-51.776,34	79.278,26	-68.637,05	-280.511,31

αποτελέσματα					
Καθαρά αποτ/τα χρήσης προ φόρων	221.835,28	571.126,71	1.272.498,73	1.538.199,55	508.929,03
Μείον: Φόρος εισοδήματος	0,00	-114.086,14	-263.644,26	-338.397,37	-160.260,31
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	221.835,28	457.040,57	1.008.854,47	1.199.802,18	348.668,72

Πίνακας 3: Ισολογισμός- Ανάλυση κοινού μεγέθους (2009-2013)

E-Travel ΑΕ						
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2009-2013						
	2009	2010	2011	2012	2013	
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	8,76%	2,40%	1,26%	0,57%	1,29%	
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ						
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	0,00%	0,00%	1,48%	0,82%	1,35%	
II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ						
Κτίρια και τεχνικά έργα	0,00%	0,36%	0,12%	1,38%	1,87%	
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	4,85%	2,62%	1,43%	1,42%	1,82%	
Σύνολο Ακινητοποιήσεων	4,85%	2,98%	1,55%	2,80%	3,68%	
III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Λοιπές Μακρ. Απαιτήσεις	4,06%	0,44%	0,71%	0,45%	0,53%	
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες	40,84%	18,47%	18,56%	16,19%	4,92%	
Μείον Προβλέψεις	0,00%	0,40%	0,14%	0,08%	0,10%	
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)	0,79%	0,57%	0,00%	0,02%	0,00%	
Δεσμευμένοι λογ/σμοί καταθέσεων	0,00%	0,76%	0,06%	7,70%	12,08%	
Χρεώστες Διάφοροι	1,86%	8,81%	7,63%	6,45%	16,45%	
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστ.	0,00%	0,01%	2,48%	0,51%	1,20%	
Ίδιες μετοχές	0,00%	0,00%	0,38%	0,23%	0,00%	
Ταμείο	0,21%	0,08%	0,05%	0,00%	0,01%	
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμίας	10,25%	38,00%	47,02%	45,80%	35,93%	
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Έξοδα επόμενων χρήσεων	0,14%	0,20%	1,46%	1,43%	1,10%	
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	28,24%	27,66%	17,48%	17,11%	21,55%	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ						
Καταβεβλημένο	60,01%	22,91%	8,24%	4,91%	5,79%	

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Τακτικό αποθεματικό	0,00%	0,85%	1,35%	1,40%	1,87%
Έκτακτα Αποθεματικά	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	22,96%
Αποθεματικό για ίδιες μετοχές	0,00%	0,00%	0,38%	0,23%	0,00%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ					
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	-23,30%	10,93%	19,13%	21,52%	3,72%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	36,71%	34,68%	29,10%	28,06%	34,34%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Προμηθευτές	46,82%	38,75%	48,35%	52,36%	32,88%
Επιταγές Πληρωτέες	4,30%	6,95%	0,05%	0,55%	0,04%
Προκαταβολές πελατών	0,00%	3,04%	2,93%	4,21%	7,55%
Υποχρεώσεις από φόρους	4,25%	10,69%	10,25%	6,43%	4,96%
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	3,22%	1,93%	1,55%	1,23%	1,61%
Μερίσματα πληρωτέα	0,00%	0,00%	0,00%	1,08%	2,93%
Πιστωτές διάφοροι	0,42%	3,21%	7,07%	5,51%	15,22%
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	59,01%	64,56%	70,20%	71,37%	65,18%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ					
Έσοδα επόμενων χρήσεων	4,12%	0,66%	0,23%	0,00%	0,00%
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	0,16%	0,09%	0,47%	0,57%	0,48%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 4: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2009-2013)

E-Travel A.E.					
ΚΑΧ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Μείον: Κόστος πωληθέντων	-39,93%	-51,46%	-61,14%	-63,99%	-69,63%
Μικτά αποτ/τα εκμ/σεως	60,07%	48,54%	38,86%	36,01%	30,37%
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμ/σεως	0,00%	1,05%	1,35%	0,76%	0,74%
Μείον: Έξοδα διοικητ. Λειτουργίας	-13,13%	-11,36%	-8,01%	-7,09%	-8,17%
Μείον: Έξοδα διαθέσεως	-30,33%	-14,62%	-9,57%	-8,88%	-16,43%
Οργανικό αποτέλεσμα	16,61%	23,60%	22,63%	20,80%	6,51%
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	0,20%	0,53%	0,67%	0,82%	0,44%
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	-2,67%	-4,79%	-4,57%	-6,48%	-0,38%
Ολικά αποτελέσματα	14,15%	19,34%	18,73%	15,14%	6,57%
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	2,60%	-1,61%	1,24%	-0,65%	-2,33%
Καθαρά αποτ/τα χρήσης προ φόρων	16,75%	17,74%	19,97%	14,49%	4,23%
Μείον: Φόρος εισοδήματος	0,00%	-3,54%	-4,14%	-3,19%	-1,33%
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	16,75%	14,19%	15,83%	11,30%	2,90%

Πίνακας 5: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2009-2013)

E-Travel ΑΕ					
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ					
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	100,00%	71,80%	105,07%	79,94%	151,49%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ					
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	-	-	100,00%	92,73%	127,96%
II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ					
Κτίρια και τεχνικά έργα	-	100,00%	91,35%	1785,14%	2032,50%
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	100,00%	141,48%	214,10%	357,44%	383,19%
Σύνολο Ακινητοποιήσεων	100,00%	160,88%	231,83%	703,87%	777,62%
III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ					
Λοιπές Μακρ. Απαιτήσεις	100,00%	28,57%	127,69%	134,08%	134,08%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Πελάτες	100,00%	118,46%	331,05%	484,08%	123,50%
Μείον Προβλέψεις	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)	100,00%	190,46%	0,00%	33,46%	0,00%
Δεσμευμένοι λογ/σμοί καταθέσεων	-	100,00%	22,61%	4751,36%	6252,60%
Χρεώστες Διάφοροι	100,00%	1239,32%	2983,74%	4232,17%	9045,91%
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστ.	-	100,00%	54422,37%	18838,92%	36974,30%
Ίδιες μετοχές	-	-	100,00%	100,00%	0,00%
Ταμείο	100,00%	105,32%	168,35%	18,53%	49,10%
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμίας	100,00%	970,94%	3340,37%	5456,83%	3590,56%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
Έξοδα επόμενων χρήσεων	100,00%	375,43%	7650,68%	12511,42%	8097,35%
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	100,00%	256,68%	450,98%	740,37%	781,87%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	261,98%	728,32%	1221,50%	1024,60%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ					
Καταβεβλημένο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	98,84%
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Τακτικό αποθεματικό	-	100,00%	442,87%	766,15%	860,09%
Έκτακτα Αποθεματικά	-	-	-	-	100,00%
Αποθεματικό για ίδιες μετοχές	-	-	100,00%	100,00%	0,00%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ					

Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	100,00%	-122,84%	-597,87%	-1128,32%	-163,40%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	100,00%	247,52%	577,36%	933,67%	958,41%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Προμηθευτές	100,00%	216,82%	752,13%	1365,99%	719,65%
Επιταγές Πληρωτέες	100,00%	422,99%	8,37%	155,78%	8,37%
Προκαταβολές πελατών	-	100,00%	268,39%	647,29%	973,15%
Υποχρεώσεις από φόρους	100,00%	658,21%	1755,11%	1848,00%	1194,14%
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	100,00%	156,97%	351,07%	465,69%	511,20%
Μερίσματα πληρωτέα	-	-	-	100,00%	227,27%
Πιστωτές διάφοροι	100,00%	2025,93%	12382,52%	16183,72%	37502,56%
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	100,00%	286,62%	866,37%	1477,29%	1131,70%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ					
Έσοδα επόμενων χρήσεων	100,00%	41,96%	41,43%	0,00%	0,00%
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	100,00%	156,54%	2186,07%	4481,79%	3172,12%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	261,98%	728,32%	1221,50%	1024,60%

Πίνακας 6: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2009-2013)

E-Travel A.E.					
ΚΑΧ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών	100,00%	243,13%	481,05%	801,51%	907,82%
Μείον: Κόστος πωληθέντων	100,00%	313,33%	736,49%	1284,39%	1582,99%
Μικτά αποτ/τα εκμ/σεως	100,00%	196,46%	311,23%	480,50%	458,97%
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμ/σεως	-	100,00%	254,11%	237,77%	265,15%
Μείον: Έξοδα διοικητ. Λειτουργίας	100,00%	210,43%	293,60%	432,83%	565,03%
Μείον: Έξοδα διαθέσεως	100,00%	117,20%	151,78%	234,65%	491,82%
Οργανικό αποτέλεσμα	100,00%	345,42%	655,20%	1003,38%	355,90%
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	100,00%	639,68%	1607,34%	3248,15%	1964,61%
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	100,00%	436,65%	824,95%	1946,71%	130,59%
Ολικά αποτελέσματα	100,00%	332,41%	636,75%	857,47%	421,28%
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	100,00%	-150,32%	230,17%	-199,28%	-814,42%
Καθαρά αποτ/τα χρήσης προ φόρων	100,00%	257,46%	573,62%	693,40%	229,42%
Μείον: Φόρος εισοδήματος	-	100,00%	231,09%	296,62%	140,47%
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	100,00%	206,03%	454,78%	540,85%	157,17%

2. Travelplanet24 ΑΕ

Πίνακας 7: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2010-2013)

Travelplanet24 ΑΕ				
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2010-2013 (σε ευρώ)				
	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ				
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατ/σεως	433,32	288,88	144,44	72,22
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	760.611,65	1.603.268,40	1.273.146,05	1.234.300,76
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	95.435,32	449.414,35	521.673,77	1.512.322,48
Κτίρια και τεχνικά έργα	19.494,00	85.170,05	322.922,56	458.171,67
Μεταφορικά μέσα	23.337,72	21.254,51	20.130,32	25.581,59
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	161.414,30	169.489,31	246.093,71	633.811,68
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	0,00	0,00	8.897,19	60.142,42
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	28.314,00	511.914,00	584.019,00	576.523,00
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πελάτες	136.451,89	216.293,38	1.307.353,15	1.545.004,74
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες) - Στο χαρτοφυλάκιο	29.135,11	71.080,59	57.061,21	117.932,00
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)	0,00	0,00	16.891,56	16.891,56
Βραχ/σμες απαιτ. κατά συνδεδεμένων επιχ.	0,00	0,00	45.320,24	101.747,83
Απαιτήσεις κατά οργάνων διοικήσεως	0,00	0,00	239.035,64	1.298.262,63
Χρεώστες διάφοροι	423.139,23	655.753,37	1.777.274,91	2.928.320,12
Ταμείο	8.626,44	13.793,49	22.302,13	7.344,79
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	90.019,03	485.616,49	1.346.977,40	593.585,97
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
Έξοδα επόμενων χρήσεων	4.813,50	4.213,50	6.175,00	53.157,00
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	360.468,02	100.000,00	478.164,07	2.099.005,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.141.693,53	4.387.550,32	8.273.582,35	13.262.177,46
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Προμηθευτές	279.501,13	3.953.154,01	5.741.773,31	9.158.646,27
Επιταγές πληρωτέες μετ/νες	1.907.424,48	1.365.921,89	2.679.103,47	5.225.691,50
Τράπεζες-λ/σμοι βραχυπρ. υποχρ.	582,14	23.557,73	23.624,96	0,00
Προκαταβολές πελατών	182.654,87	121.273,05	1.342.633,14	1.036.745,10

Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	121.131,20	85.119,93	88.271,49	55.956,92
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	94.980,54	102.839,25	116.181,29	151.320,72
Πιστωτές διάφοροι	85.700,80	49.262,82	84.966,25	126.484,87
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρ.	2.671.975,16	5.701.128,68	10.076.553,91	15.754.845,38
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	-530.281,63	-1.313.578,36	-1.802.971,56	-2.492.667,92
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Μετοχικό Κεφάλαιο				
Καταβλημένο	300.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00
Αποτελέσματα εις νέο	-860.281,08	-1.613.578,36	-2.102.971,56	-2.792.667,92
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση κεφαλαίου-Καταθέσεις μετόχων	29.999,45	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-530.281,63	-1.313.578,36	-1.802.971,56	-2.492.667,92
ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	-530.281,63	-1.313.578,36	-1.802.971,56	-2.492.667,92

Πίνακας 8: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2010-2013)

Travelplanet24 AE				
ΚΑΧ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2010-2013 (σε ευρώ)				
	2010	2011	2012	2013
Εταιρικός Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)	1.679.845,90	8.029.370,63	10.376.018,56	13.890.819,75
Μείον: Κόστος παροχής υπηρεσιών	-469.669,40	-5.751.543,39	-3.072.173,78	-687.420,50
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	1.210.176,50	2.277.827,24	7.303.844,78	13.203.399,25
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	37.481,43	28.771,02	153.989,47	355.422,92
Μείον: Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-456.060,91	-679.585,01	-1.725.531,32	-2.200.309,97
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-816.663,94	-2.333.353,31	-6.122.969,81	-12.315.818,68
Οργανικό αποτέλεσμα	-25.066,92	-706.340,06	-390.666,88	-957.306,48
Πλέον: Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα	22,24	4.361,40	25.967,71	44.794,02
Μείον: Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	-4.416,00	-31.071,15	-77.459,48	-144.877,54
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	30.134,07	-19.962,47	-47.234,55	367.693,64
Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων	673,39	-753.012,28	-489.393,20	-689.696,36
Μείον: Φόρος εισοδήματος	0,00	0,00	0,00	0,00
Καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων	673,39	-753.012,28	-489.393,20	-689.696,36

Πίνακας 9: Ισολογισμός-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)

Travelplanet24 AE				
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2010-2013				
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	2010	2011	2012	2013
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατ/σεως	0,02%	0,01%	0,002%	0,001%
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	35,51%	36,54%	15,39%	9,31%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	4,46%	10,24%	6,31%	11,40%
Κτίρια και τεχνικά έργα	0,91%	1,94%	3,90%	3,45%
Μεταφορικά μέσα	1,09%	0,48%	0,24%	0,19%
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	7,54%	3,86%	2,97%	4,78%
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	0,00%	0,00%	0,11%	0,45%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1,32%	11,67%	7,06%	4,35%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πελάτες	6,37%	4,93%	15,80%	11,65%
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες) - Στο χαρτοφυλάκιο	1,36%	1,62%	0,69%	0,89%
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)	0,00%	0,00%	0,20%	0,13%
Βραχ/σμες απαιτ. κατά συνδεδεμένων επιχ.	0,00%	0,00%	0,55%	0,77%
Απαιτήσεις κατά οργάνων διοικήσεως	0,00%	0,00%	2,89%	9,79%
Χρεώστες διάφοροι	19,76%	14,95%	21,48%	22,08%
Ταμείο	0,40%	0,31%	0,27%	0,06%
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	4,20%	11,07%	16,28%	4,48%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
Έξοδα επόμενων χρήσεων	0,22%	0,10%	0,07%	0,40%
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	16,83%	2,28%	5,78%	15,83%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Μετοχικό Κεφάλαιο				
Καταβλημένο	14,01%	6,84%	3,63%	2,26%
Αποτελέσματα εις νέο	-40,17%	-36,78%	-25,42%	-21,06%
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση κεφαλαίου-Καταθέσεις μετόχων	1,40%	0,00%	0,00%	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-24,76%	-29,94%	-21,79%	-18,80%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Προμηθευτές	13,05%	90,10%	69,40%	69,06%
Επιταγές πληρωτέες μετ/νες	89,06%	31,13%	32,38%	39,40%
Τράπεζες-λ/σμοι βραχυπρ. υποχρ.	0,03%	0,54%	0,29%	0,00%
Προκαταβολές πελατών	8,53%	2,76%	16,23%	7,82%

Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	5,66%	1,94%	1,07%	0,42%
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	4,43%	2,34%	1,40%	1,14%
Πιστωτές διάφοροι	4,00%	1,12%	1,03%	0,95%
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρ.	124,76%	129,94%	121,79%	118,80%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 10: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)

Travelplanet24 AE				
ΚΑΧ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2010-2013				
	2010	2011	2012	2013
Εταιρικός Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Μείον: Κόστος παροχής υπηρεσιών	-27,96%	-71,63%	-29,61%	-4,95%
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	72,04%	28,37%	70,39%	95,05%
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	2,23%	0,36%	1,48%	2,56%
Μείον: Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-27,15%	-8,46%	-16,63%	-15,84%
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-48,62%	-29,06%	-59,01%	-88,66%
Οργανικό αποτέλεσμα	-1,49%	-8,80%	-3,77%	-6,89%
Πλέον: Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα	0,00%	0,05%	0,25%	0,32%
Μείον: Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	-0,26%	-0,39%	-0,75%	-1,04%
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	1,79%	-0,25%	-0,46%	2,65%
Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων	0,04%	-9,38%	-4,72%	-4,97%
Μείον: Φόρος εισοδήματος	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων	0,04%	-9,38%	-4,72%	-4,97%

Πίνακας 11: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2010-2013)

Travelplanet24 AE				
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2010-2013				
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	2010	2011	2012	2013
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατ/σεως	100,00%	66,67%	33,33%	16,67%
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	100,00%	210,79%	167,38%	162,28%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	100,00%	470,91%	546,63%	1584,66%
Κτίρια και τεχνικά έργα	100,00%	436,90%	1656,52%	2350,32%
Μεταφορικά μέσα	100,00%	91,07%	86,26%	109,61%
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	100,00%	105,00%	152,46%	392,66%
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις			100,00%	675,97%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100,00%	1807,99%	2062,65%	2036,18%

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πελάτες	100,00%	158,51%	958,11%	1132,27%
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες) - Στο χαρτοφυλάκιο	100,00%	243,97%	195,85%	404,78%
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)			100,00%	100,00%
Βραχ/σμες απαιτ. κατά συνδεδεμένων επιχ.			100,00%	224,51%
Απαιτήσεις κατά οργάνων διοικήσεως			100,00%	543,13%
Χρεώστες διάφοροι	100,00%	154,97%	420,02%	692,05%
Ταμείο	100,00%	159,90%	258,53%	85,14%
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	100,00%	539,46%	1496,33%	659,40%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				
Έξοδα επόμενων χρήσεων	100,00%	87,54%	128,29%	1104,33%
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	100,00%	27,74%	132,65%	582,30%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	204,86%	386,31%	619,24%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Μετοχικό Κεφάλαιο				
Καταβλημένο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Αποτελέσματα εις νέο	100,00%	187,56%	244,45%	324,62%
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση κεφαλαίου-Καταθέσεις μετόχων	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	100,00%	247,71%	340,00%	470,06%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Προμηθευτές	100,00%	1414,36%	2054,29%	3276,78%
Επιταγές πληρωτέες μετ/νες	100,00%	71,61%	140,46%	273,97%
Τράπεζες-λ/σμοι βραχυπρ. υποχρ.	100,00%	4046,75%	4058,30%	0,00%
Προκαταβολές πελατών	100,00%	66,39%	735,07%	567,60%
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	100,00%	70,27%	72,87%	46,20%
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	100,00%	108,27%	122,32%	159,32%
Πιστωτές διάφοροι	100,00%	57,48%	99,14%	147,59%
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρ.	100,00%	213,37%	377,12%	589,63%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	204,86%	386,31%	619,24%

Πίνακας 12: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2010-2013)

Travelplanet24 ΑΕ				
ΚΑΧ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2012-2013				
	2010	2011	2012	2013
Εταιρικός Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)	100,00%	477,98%	617,68%	826,91%
Μείον: Κόστος παροχής υπηρεσιών	100,00%	1224,59%	654,11%	146,36%
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	100,00%	188,22%	603,54%	1091,03%
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	100,00%	76,76%	410,84%	948,26%
Μείον: Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	100,00%	149,01%	378,36%	482,46%
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	100,00%	285,72%	749,75%	1508,06%
Οργανικό αποτέλεσμα	100,00%	2817,82%	1558,50%	3819,00%
Πλέον: Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα	100,00%	19610,61%	116761,29%	201411,96%
Μείον: Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	100,00%	703,60%	1754,06%	3280,74%
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	100,00%	-66,25%	-156,75%	1220,19%
Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων	100,00%	-111824,10%	-72676,04%	-102421,53%
Μείον: Φόρος εισοδήματος				
Καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων	100,00%	-111824,10%	-72676,04%	-102421,53%

3. Fast Group AE

Πίνακας 13: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2010-2013)

Fast Group AE			
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2010-2013 (σε ευρώ)			
	2010-2011	2012	2013
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	145.575,00	152.352,00	701.371,00
Επενδύσεις σε ακίνητα	0,00	0,00	265.000,00
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0,00	136.706,00	131.302,00
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	2.500,00	52.588,00	173.966,00
Απαιτήσεις από πελάτες & λοιπές εμπορ. Απαιτήσεις	939.389,00	3.230.800,00	1.337.938,00
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	7.345.658,00	7.423.956,00	13.660.084,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	8.433.122,00	10.996.402,00	16.269.661,00
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)	7.471.190,00	6.492.592,00	19.704.712,00
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	961.932,00	4.503.810,00	-3.435.051,00
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	60.000,00	60.000,00	60.000,00
Λοιπά στοιχεία καθαρής θέσης	701.128,00	3.505.782,00	-3.536.906,00
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	761.128,00	3.565.782,00	-3.476.906,00
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)	200.804,00	938.028,00	41.855,00
ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	961.932,00	4.503.810,00	-3.435.051,00

Πίνακας 14: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2010-2013)

Fast Group AE			
ΚΑΧ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2010-2013 (σε ευρώ)			
	2010-2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	2.758.163,00	7.914.335,00	14.063.998,00
Κόστος πωλήσεων	993.943,00	1.945.084,00	11.930.047,00
Μικτά αποτελέσματα	1.764.220,00	5.969.251,00	2.133.951,00
Οργανικό αποτέλεσμα	903.750,00	3.565.841,00	-7.649.572,00
Αποτέλεσμα προ φόρων	885.247,00	3.533.185,00	-8.031.800,00
Αποτέλεσμα μετά φόρων	701.128,00	2.804.653,00	-7.042.688,00

Πίνακας 15: Ισολογισμός-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)

Fast Group AE			
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2010-2013			
	2010-2011	2012	2013
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	1,73%	1,39%	4,31%
Επενδύσεις σε ακίνητα	0,00%	0,00%	1,63%
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0,00%	1,24%	0,81%
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	0,03%	0,48%	1,07%
Απαιτήσεις από πελάτες & λοιπές εμπορ. Απαιτήσεις	11,14%	29,38%	8,22%
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	87,10%	67,51%	83,96%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Μετοχικό κεφάλαιο	0,71%	0,55%	0,37%
Λοιπά στοιχεία καθαρής θέσης	8,31%	31,88%	-21,74%
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)	2,38%	8,53%	0,26%
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)	88,59%	59,04%	121,11%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 16: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)

Fast Group AE			
ΚΑΧ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2010-2013			
	2010-2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%
Κόστος πωλήσεων	36,04%	24,58%	84,83%
Μικτά αποτελέσματα	63,96%	75,42%	15,17%
Οργανικό αποτέλεσμα	32,77%	45,06%	-54,39%
Αποτέλεσμα προ φόρων	32,10%	44,64%	-57,11%
Αποτέλεσμα μετά φόρων	25,42%	35,44%	-50,08%

Πίνακας 17: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2010-2013)

Fast Group AE			
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2010-2013			
	2010-2011	2012	2013
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	100,00%	104,66%	481,79%
Επενδύσεις σε ακίνητα			100,00%
Άυλα περιουσιακά στοιχεία		100,00%	96,05%
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	100,00%	2103,52%	6958,64%
Απαιτήσεις από πελάτες & λοιπές εμπορ. Απαιτήσεις	100,00%	343,93%	142,43%
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	100,00%	101,07%	185,96%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	130,40%	192,93%
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Μετοχικό κεφάλαιο	100,00%	100,00%	100,00%
Λοιπά στοιχεία καθαρής θέσης	100,00%	500,02%	-504,46%
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)	100,00%	467,14%	20,84%
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)	100,00%	86,90%	263,74%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	130,40%	192,93%

Πίνακας 18: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2010-2013)

Fast Group ΑΕ			
ΚΑΧ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2010-2013			
	2010-2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	100,00%	286,94%	509,90%
Κόστος πωλήσεων	100,00%	195,69%	1200,27%
Μικτά αποτελέσματα	100,00%	338,35%	120,96%
Οργανικό αποτέλεσμα	100,00%	394,56%	-846,43%
Αποτέλεσμα προ φόρων	100,00%	399,12%	-907,29%
Αποτέλεσμα μετά φόρων	100,00%	400,02%	-1004,48%

4. FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

Πίνακας 19: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2010-2013)

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.				
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2010-2013 (σε ευρώ)				
	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ				
Έξοδα εγκαταστάσεως	117,02	19.537,14	15.408,47	10.326,14
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ				
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	3.825,91	2.925,70	2.624,02	2.079,74
ΣΥΜ/ΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ				
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	3.303,00	1.443,00	1.443,00	1.443,00
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πελάτες	40.728,70	51.108,96	65.653,66	108.881,83
Επιταγές εισπρακτέες	14.788,25	23.487,11	7.828,59	34.882,92
Χρεώστες διάφοροι	0,00	22.866,03	79,66	677,89
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων	0,00	0,00	0,00	14.607,85
Ταμείο	1.017,97	4.547,14	18.481,47	346,56
Καταθέσεις Όψεως και προθεσμίας	1.419,89	17.083,55	27.397,82	21.849,32
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	65.200,74	142.998,63	138.916,69	195.095,25
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Προμηθευτές	80.471,13	137.754,16	73.842,00	120.174,91
Τράπεζες λογαρ. βραχυπροθέσμων υποχρ.	0,00	17.788,64	9,73	176,82
Προκαταβολές πελατών	0,00	2.340,12	0,00	0,00
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	1.306,10	115,23	4.990,56	27.309,50
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	1.944,24	2.392,79	1.065,56	3.858,02
Πιστωτές διάφοροι	0,00	2.040,56	63.298,83	9.740,88
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	83.721,47	162.431,50	143.206,68	161.260,13
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	-18.520,73	-19.432,87	-4.289,99	33.835,12
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Κεφάλαιο Εταιρικό-Καταβλημένο	4.800,00	4.800,00	4.800,00	4.800,00
Τακτικό αποθεματικό	0,00	0,00	0,00	1.600,00
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	-23.320,73	-24.232,87	-9.089,99	27.435,12
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-18.520,73	-19.432,87	-4.289,99	33.835,12
ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	-18.520,73	-19.432,87	-4.289,99	33.835,12

Πίνακας 20: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2010-2013)

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.				
ΚΑΧ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2010-2013 (σε ευρώ)				
	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	115.396,83	329.854,58	1.069.991,95	2.544.989,79
Μείον: Κόστος Πωλήσεων	-79.912,31	-226.977,51	-931.558,49	-2.430.507,66
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	35.484,52	102.877,07	138.433,46	114.482,13
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	1.000,00	3.607,76	0,00	2.386,54
Μείον: Έξοδα διοικητ. λειτουργίας	-1.010,00	-11.606,30	-37.824,88	-27.140,20
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-58.409,78	-80.742,93	-77.746,18	-32.993,96
Οργανικό αποτέλεσμα	-22.935,26	14.135,60	22.862,40	56.734,51
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	3,48	10,66	86,12	36,54
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	-312,69	-14.386,59	-7.657,28	-6.452,78
Ολικά αποτελέσματα	-23.244,47	-240,33	15.291,24	50.318,27
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	-76,26	-671,81	-148,36	1.847,45
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	-23.320,73	-912,14	15.142,88	52.165,72
Μείον: Φόρος εισοδήματος	0,00	0,00	0,00	-14.040,62
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	-23.320,73	-912,14	15.142,88	38.125,10

Πίνακας 21: Ισολογισμός-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.				
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2010-2013				
	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ				
Έξοδα εγκαταστάσεως	0,18%	13,66%	11,09%	5,29%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ				
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	5,87%	2,05%	1,89%	1,07%
ΣΥΜ/ΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ				
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5,07%	1,01%	1,04%	0,74%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πελάτες	62,47%	35,74%	47,26%	55,81%
Επιταγές εισπρακτέες	22,68%	16,42%	5,64%	17,88%
Χρεώστες διάφοροι	0,00%	15,99%	0,06%	0,35%
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων	0,00%	0,00%	0,00%	7,49%
Ταμείο	1,56%	3,18%	13,30%	0,18%
Καταθέσεις Όψεως και προθεσμίας	2,18%	11,95%	19,72%	11,20%

ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Κεφάλαιο Εταιρικό-Καταβλημένο	7,36%	3,36%	3,46%	2,46%
Τακτικό αποθεματικό	0,00%	0,00%	0,00%	0,82%
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	-35,77%	-16,95%	-6,54%	14,06%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	-28,41%	-13,59%	-3,09%	17,34%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Προμηθευτές	123,42%	96,33%	53,16%	61,60%
Τράπεζες λογαρ. βραχυπροθέσμων υποχρ.	0,00%	12,44%	0,01%	0,09%
Προκαταβολές πελατών	0,00%	1,64%	0,00%	0,00%
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	2,00%	0,08%	3,59%	14,00%
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	2,98%	1,67%	0,77%	1,98%
Πιστωτές διάφοροι	0,00%	1,43%	45,57%	4,99%
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	128,41%	113,59%	103,09%	82,66%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 22: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2010-2013)

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.				
ΚΑΧ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2010-2013				
	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Μείον: Κόστος Πωλήσεων	-69,25%	-68,81%	-87,06%	-95,50%
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	30,75%	31,19%	12,94%	4,50%
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	0,87%	1,09%	0,00%	0,09%
Μείον: Έξοδα διοικητ. λειτουργίας	-0,88%	-3,52%	-3,54%	-1,07%
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-50,62%	-24,48%	-7,27%	-1,30%
Οργανικό αποτέλεσμα	-19,88%	4,29%	2,14%	2,23%
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	-0,27%	-4,36%	-0,72%	-0,25%
Ολικά αποτελέσματα	-20,14%	-0,07%	1,43%	1,98%
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	-0,07%	-0,20%	-0,01%	0,07%
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	-20,21%	-0,28%	1,42%	2,05%
Μείον: Φόρος εισοδήματος	0,00%	0,00%	0,00%	-0,55%
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	-20,21%	-0,28%	1,42%	1,50%

Πίνακας 23: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2010-2013)

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.				
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2010-2013				
	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ				
Έξοδα εγκαταστάσεως	100,00%	16695,56%	13167,38%	8824,25%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ				
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	100,00%	76,47%	68,59%	54,36%
ΣΥΜ/ΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ				
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100,00%	43,69%	43,69%	43,69%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πελάτες	100,00%	125,49%	161,20%	267,33%
Επιταγές εισπρακτέες	100,00%	158,82%	52,94%	235,88%
Χρεώστες διάφοροι		100,00%	0,35%	2,96%
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων				100,00%
Ταμείο	100,00%	446,69%	1815,52%	34,04%
Καταθέσεις Όψεως και προθεσμίας	100,00%	1203,16%	1929,57%	1538,80%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	219,32%	213,06%	299,22%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Κεφάλαιο Εταιρικό-Καταβλημένο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Τακτικό αποθεματικό				100,00%
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	100,00%	103,91%	38,98%	-117,64%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	100,00%	104,92%	23,16%	-182,69%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Προμηθευτές	100,00%	171,18%	91,76%	149,34%
Τράπεζες λογαρ. βραχυπροθέσμων υποχρ.		100,00%	0,05%	0,99%
Προκαταβολές πελατών		100,00%	0,00%	0,00%
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	100,00%	8,82%	382,10%	2090,92%
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	100,00%	123,07%	54,81%	198,43%
Πιστωτές διάφοροι		100,00%	3102,03%	477,36%
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	100,00%	194,01%	171,05%	192,62%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	219,32%	213,06%	299,22%

Πίνακας 24: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2010-2013)

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.				
ΚΑΧ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2010-2013				
	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	100,00%	285,84%	927,23%	2205,42%
Μείον: Κόστος Πωλήσεων	100,00%	284,03%	1165,73%	3041,47%
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	100,00%	289,92%	390,12%	322,63%
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	100,00%	360,78%	0,00%	238,65%
Μείον: Έξοδα διοικητ. λειτουργίας	100,00%	1149,14%	3745,04%	2687,15%
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	100,00%	138,24%	133,10%	56,49%
Οργανικό αποτέλεσμα	100,00%	-61,63%	-99,68%	-247,37%
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	100,00%	306,32%	2474,71%	1050,00%
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	100,00%	4600,91%	2448,84%	2063,63%
Ολικά αποτελέσματα	100,00%	1,03%	-65,78%	-216,47%
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	100,00%	880,95%	194,54%	-2422,57%
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	100,00%	3,91%	-64,93%	-223,69%
Μείον: Φόρος εισοδήματος				100,00%
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	100,00%	3,91%	-64,93%	-163,48%

5. ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ

Πίνακας 25: Ισολογισμός σε κάθετη μορφή (2009-2013)

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ					
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2009-2013 (σε ευρώ)					
	2009	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ					
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	16.328,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ					
Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχ. Ιδιοκτησίας	0,00	0,00	0,00	2.410,32	2.566,03
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ					
Κτίρια- εγκαταστάσεις κτιρίων	1.022.599,14	876.637,10	798.716,04	723.251,26	689.476,08
Μεταφορικά μέσα	961,35	576,70	346,02	115,35	0,01
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	147.982,56	138.520,15	169.836,38	152.256,80	294.126,29
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ					
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	586,94	586,94	586,94	586,94	586,94
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Πελάτες	634.959,44	755.728,61	775.790,55	777.987,70	720.655,44
Μείον: Προβλέψεις	-10.453,74	-7.363,80	-13.118,06	-13.118,06	0,00
Επιταγές εισπρακτέες	132.450,84	96.210,75	51.144,59	54.765,93	60.655,44
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)	0,00	0,00	0,00	26.649,00	26.649,00
Επισφαλείς-Επίδικοι πελάτες και χρεώστες	0,00	0,00	0,00	0,00	73.048,36
Μείον: Προβλέψεις	0,00	0,00	0,00	0,00	-15.671,64
Χρεώστες διάφοροι	113.416,17	74.452,11	213.655,51	415.268,77	547.491,86
Λ/σμοί διαχ/σεως προκ/λών & πιστώσεων	0,00	1.435,10	0,00	0,00	168,05
Ταμείο	17.120,17	34.641,95	13.952,92	16.269,42	27.053,65
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	983.347,03	1.302.841,17	1.157.017,83	1.622.931,06	4.675.113,90
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	0,00	0,00	0,00	330.249,32	531.380,58
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	0,00	0,00	10.138,64	10.138,64	10.138,64
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.059.297,90	3.274.266,78	3.178.067,36	4.119.762,45	7.643.438,63
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Προμηθευτές	400.467,39	339.773,48	716.926,98	1.805.072,68	5.119.452,83
Επιταγές πληρωτέες	48.151,47	43.237,58	57.546,57	26.000,00	16.000,00
Προκαταβολές πελατών	29.722,61	19.899,23	20.857,05	62.615,84	82.625,00
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	61.402,60	142.724,42	14.681,83	17.748,13	118.127,25

Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	26.520,76	21.462,02	26.492,55	31.317,25	44.828,41
Μερίσματα πληρωτέα	0,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00
Πιστωτές διάφοροι	3.157,48	4.250,10	15.044,21	22.979,96	8.360,43
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	569.422,31	571.346,83	851.549,19	1.965.733,86	5.539.393,92
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.489.875,59	2.702.919,95	2.326.518,17	2.154.028,59	2.104.044,71
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Κεφάλαιο μετοχικό-Καταβλημένο	1.611.500,00	1.611.500,00	1.611.500,00	1.611.500,00	1.611.500,00
Τακτικό Αποθεματικό	85.516,61	96.838,49	96.838,49	96.838,49	100.644,57
Ειδικά αποθεματικά	73.973,10	73.973,10	73.973,10	73.973,10	73.973,10
Αποθεματικά απαλλασσόμενα της φορολογίας	810,28	810,28	810,28	810,28	810,28
Αποθεματικό εσόδων φορολ. κατ' ειδικό τρόπο	573,21	573,21	573,21	573,21	573,21
Αποθεματικό μετατροπής ΜΚ σε ευρώ	611,39	611,39	611,39	611,39	611,39
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	590.567,38	783.079,38	435.015,41	369.222,12	315.432,16
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	2.363.551,97	2.567.385,85	2.219.321,88	2.153.528,59	2.103.544,71
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ					
Λοιπές προβλέψεις	125.354,96	135.034,10	106.696,29	0,00	0,00
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Λοιπές μακρ/σμες υποχρεώσεις	968,66	500,00	500,00	500,00	500,00
ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΝΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	2.489.875,59	2.702.919,95	2.326.518,17	2.154.028,59	2.104.044,71

Πίνακας 26: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης σε κάθετη μορφή (2009-2013)

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ					
ΚΑΧ ΣΕ ΚΑΘΕΤΗ ΜΟΡΦΗ 2009-2013 (σε ευρώ)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	2.127.991,91	1.710.450,19	1.577.817,19	2.516.048,44	4.437.902,90
Μείον: Κόστος παροχής υπηρεσιών	-1.593.403,21	-1.326.292,69	-1.216.727,19	-1.791.711,98	-2.818.665,26
Μικτά αποτελέσματα εκμ/σεως	534.588,70	384.157,50	361.090,00	724.336,46	1.619.237,64
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμ/σεως	15.072,00	138.968,65	42.716,88	382.448,98	21.631,00
Μείον: Έξοδα διοικητ. Λειτουργίας	-227.956,73	-258.534,33	-348.084,82	-411.818,00	-487.368,10
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-139.272,76	-164.300,90	-494.968,16	-915.065,11	-1.068.741,83
Οργανικό αποτέλεσμα	182.431,21	100.290,92	-439.246,10	-220.097,67	84.758,71
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	15.258,86	23.498,95	36.553,23	33.660,56	39.204,84
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	-2.676,17	-2.682,57	-1.975,78	-4.967,83	-6.085,23

Ολικά αποτελέσματα εκμ/σεως	195.013,90	121.107,30	-404.668,65	-191.404,94	117.878,32
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	-11.731,71	182.710,10	57.030,07	126.037,04	-16.436,80
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	183.282,19	303.817,40	-347.638,58	-65.367,90	101.441,52
Μείον: Φόρος εισοδήματος	-55.538,09	-83.777,67	0,00	0,00	0,00
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	127.744,10	220.039,73	-347.638,58	-65.367,90	101.441,52

Πίνακας 27: Ισολογισμός-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2009-2013)

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ					
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ					
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	0,53%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ					
Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχ. Ιδιοκτησίας	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%	0,03%
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ					
Κτίρια- εγκαταστάσεις κτιρίων	33,43%	26,77%	25,13%	17,56%	9,02%
Μεταφορικά μέσα	0,03%	0,02%	0,01%	0,00%	0,00%
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	4,84%	4,23%	5,34%	3,70%	3,85%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ					
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	0,02%	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Πελάτες	20,76%	23,08%	24,41%	18,88%	9,43%
Μείον: Προβλέψεις	-0,34%	-0,22%	-0,41%	-0,32%	0,00%
Επιταγές εισπρακτέες	4,33%	2,94%	1,61%	1,33%	0,79%
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)	0,00%	0,00%	0,00%	0,65%	0,35%
Επισφαλείς-Επίδικοι πελάτες και χρεώστες	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,96%
Μείον: Προβλέψεις	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,21%
Χρεώστες διάφοροι	3,71%	2,27%	6,72%	10,08%	7,16%
Λ/σμοι διαχ/σεως προκ/λών & πιστώσεων	0,00%	0,04%	0,00%	0,00%	0,002%
Ταμείο	0,56%	1,06%	0,44%	0,39%	0,35%
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	32,14%	39,79%	36,41%	39,39%	61,17%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	0,00%	0,00%	0,00%	8,02%	6,95%

Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	0,00%	0,00%	0,32%	0,25%	0,13%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Κεφάλαιο μετοχικό-Καταβλημένο	52,68%	49,22%	50,71%	39,12%	21,08%
Τακτικό Αποθεματικό	2,80%	2,96%	3,05%	2,35%	1,32%
Ειδικά αποθεματικά	2,42%	2,26%	2,33%	1,80%	0,97%
Αποθεματικά απαλλασσόμενα της φορολογίας	0,03%	0,02%	0,03%	0,02%	0,01%
Αποθεματικό εσόδων φορολ. κατ' ειδικό τρόπο	0,02%	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%
Αποθεματικό μετατροπής ΜΚ σε ευρώ	0,02%	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	19,30%	23,92%	13,69%	8,96%	4,13%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	77,26%	78,41%	69,83%	52,27%	27,52%
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ					
Λοιπές προβλέψεις	4,10%	4,12%	3,36%	0,00%	0,00%
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Λοιπές μακρ/σμες υποχρεώσεις	0,03%	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Προμηθευτές	13,09%	10,38%	22,56%	43,81%	66,98%
Επιταγές πληρωτέες	1,57%	1,32%	1,81%	0,63%	0,21%
Προκαταβολές πελατών	0,97%	0,61%	0,66%	1,52%	1,08%
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	2,01%	4,36%	0,46%	0,43%	1,55%
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	0,87%	0,66%	0,83%	0,76%	0,59%
Μερίσματα πληρωτέα	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,96%
Πιστωτές διάφοροι	0,10%	0,13%	0,47%	0,56%	0,11%
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	18,61%	17,45%	26,79%	47,71%	72,47%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 28: ΚΑΧ-Ανάλυση κοινού μεγέθους (2009-2013)

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ					
ΚΑΧ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Μείον: Κόστος παροχής υπηρεσιών	-74,88%	-77,54%	-77,11%	-71,21%	-63,51%
Μικτά αποτελέσματα εκμ/σεως	25,12%	22,46%	22,89%	28,79%	36,49%
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμ/σεως	0,71%	8,12%	2,71%	15,20%	0,49%
Μείον: Έξοδα διοικητ. λειτουργίας	-10,71%	-15,11%	-22,06%	-16,37%	-10,98%
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-6,54%	-9,61%	-31,37%	-36,37%	-24,08%
Οργανικό αποτέλεσμα	8,57%	5,86%	-27,84%	-8,75%	1,91%
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	0,72%	1,37%	2,32%	1,34%	0,88%
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	-0,13%	-0,16%	-0,13%	-0,20%	-0,14%
Ολικά αποτελέσματα εκμ/σεως	9,16%	7,08%	-25,65%	-7,61%	2,66%
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	-0,55%	10,68%	3,61%	5,01%	-0,37%
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	8,61%	17,76%	-22,03%	-2,60%	2,29%
Μείον: Φόρος εισοδήματος	-2,61%	-4,90%	0,00%	0,00%	0,00%
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	6,00%	12,86%	-22,03%	-2,60%	2,29%

Πίνακας 29: Ισολογισμός-Ανάλυση δεικτών (2009-2013)

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ					
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ- ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ					
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης					
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ					
Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχ. ιδιοκτησίας				100,00%	106,46%
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ					
Κτίρια- εγκαταστάσεις κτιρίων	100,00%	85,73%	78,11%	70,73%	67,42%
Μεταφορικά μέσα	100,00%	59,99%	35,99%	12,00%	0,001%
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	100,00%	93,61%	114,77%	102,89%	198,76%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ					
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Πελάτες	100,00%	119,02%	122,18%	122,53%	113,50%

Μείον: Προβλέψεις	100,00%	70,44%	125,49%	125,49%	0,00%
Επιταγές εισπρακτέες	100,00%	72,64%	38,61%	41,35%	45,79%
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)				100,00%	100,00%
Επισφαλείς-Επίδικοι πελάτες και χρεώστες					100,00%
Μείον: Προβλέψεις					100,00%
Χρεώστες διάφοροι	100,00%	65,65%	188,38%	366,15%	482,73%
Λ/σμοι διαχ/σεως προκ/λών & πιστώσεων		100,00%	0,00%	0,00%	11,71%
Ταμείο	100,00%	202,35%	81,50%	95,03%	158,02%
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	100,00%	132,49%	117,66%	165,04%	475,43%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα				100,00%	160,90%
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού			100,00%	100,00%	100,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	100,00%	107,03%	103,88%	134,66%	249,84%
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Κεφάλαιο μετοχικό-Καταβλημένο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Τακτικό Αποθεματικό	100,00%	113,24%	113,24%	113,24%	117,69%
Ειδικά αποθεματικά	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Αποθεματικά απαλλασσόμενα της φορολογίας	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Αποθεματικό εσόδων φορολ. κατ' ειδικό τρόπο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Αποθεματικό μετατροπής ΜΚ σε ευρώ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	100,00%	132,60%	73,66%	62,52%	53,41%
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	100,00%	108,62%	93,90%	91,11%	89,00%
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ					
Λοιπές προβλέψεις	100,00%	107,72%	85,12%	0,00%	0,00%
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Λοιπές μακρ/σμες υποχρεώσεις	100,00%	51,62%	51,62%	51,62%	51,62%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Προμηθευτές	100,00%	84,84%	179,02%	450,74%	1278,37%
Επιταγές πληρωτέες	100,00%	89,79%	119,51%	54,00%	33,23%
Προκαταβολές πελατών	100,00%	66,95%	70,17%	210,67%	277,99%
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	100,00%	232,44%	23,91%	28,90%	192,38%
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	100,00%	80,93%	99,89%	118,09%	169,03%
Μερίσματα πληρωτέα					100,00%
Πιστωτές διάφοροι	100,00%	134,60%	476,46%	727,79%	264,78%
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	100,00%	100,34%	149,55%	345,22%	972,81%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	100,00%	107,03%	103,88%	134,66%	249,84%

Πίνακας 30: ΚΑΧ- Ανάλυση δεικτών (2009-2013)

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ					
ΚΑΧ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	100,00%	80,38%	74,15%	118,24%	208,55%
Μείον: Κόστος παροχής υπηρεσιών	100,00%	83,24%	76,36%	112,45%	176,90%
Μικτά αποτελέσματα εκμ/σεως	100,00%	71,86%	67,55%	135,49%	302,89%
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμ/σεως	100,00%	922,03%	283,42%	2537,48%	143,52%
Μείον: Έξοδα διοικητ. λειτουργίας	100,00%	113,41%	152,70%	180,66%	213,80%
Μείον: Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	100,00%	117,97%	355,39%	657,03%	767,37%
Οργανικό αποτέλεσμα	100,00%	54,97%	-240,77%	-120,65%	46,46%
Πλέον: Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα	100,00%	154,00%	239,55%	220,60%	256,93%
Μείον: Χρεωστικοί Τόκοι και Συναφή Έξοδα	100,00%	100,24%	73,83%	185,63%	227,39%
Ολικά αποτελέσματα εκμ/σεως	100,00%	62,10%	-207,51%	-98,15%	60,45%
Πλέον: Έκτακτα αποτελέσματα	100,00%	-1557,40%	-486,12%	-1074,33%	140,11%
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	100,00%	165,76%	-189,67%	-35,67%	55,35%
Μείον: Φόρος εισοδήματος	100,00%	150,85%	0,00%	0,00%	0,00%
Καθαρά αποτ/τα χρήσης μετά φόρων	100,00%	172,25%	-272,14%	-51,17%	79,41%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

1. E-Travel ΑΕ

Πίνακας 31: Αριθμοδείκτες E-Travel ΑΕ

E-Travel Α.Ε.					
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
Συνολική αποδοτικότητα		50,41%	34,95%	27,18%	8,37%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΚΕΡΔΟΥΣ					
Οργανικό	16,61%	23,60%	22,63%	20,80%	6,51%
Μικτό	60,07%	48,54%	38,86%	36,01%	30,37%
Καθαρό	16,75%	14,19%	15,83%	11,30%	2,90%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ (σε φορές)					
Συνολική		2,14	1,54	1,31	1,28
Πάγιου Ενεργητικού		43,23	42,24	33,15	27,06
Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		3,39	2,10	1,71	1,74
Αποθεμάτων					
Απαιτήσεων	2,28	3,19	2,92	3,14	5,34
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (σε ημέρες)					
Μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα					
Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων	160,42	114,58	124,82	116,30	68,33
Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων	293,94	219,69	224,60	289,31	122,51
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
Προ φόρων		107,47%	100,87%	66,57%	17,59%
Μετά φόρων		86,00%	79,97%	51,92%	12,05%
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (σε φορές)					
Τρέχουσα	0,91	1,03	1,08	1,08	1,08
Άμεση	0,91	1,03	1,08	1,08	1,08
ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ (σε φορές)					
Κάλυψη τόκων	6,23	4,93	4,95	3,21	16,97
Δείκτης κάλυψης μερισμάτων				20,07	3,13
ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ					
Πάγιο Ενεργητικό/ Κυκλοφ. Ενεργητικό	0,165	0,052	0,049	0,053	0,079
Πάγιο Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	0,089	0,034	0,037	0,041	0,056

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (σε φορές)					
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	4,60	10,35	7,97	7,05	6,26
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια	4,12	10,13	7,78	6,91	6,17
Χρηματοδότηση κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	-0,09	0,03	0,08	0,07	0,08

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

2. Travelplanet24 AE

Πίνακας 32: Αριθμοδείκτες Travelplanet24 AE

Travelplanet24 AE				
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ 2010-2013				
	2010	2011	2012	2013
Συνολική αποδοτικότητα		-21,64%	-6,17%	-8,89%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΚΕΡΔΟΥΣ				
Οργανικό	-1,49%	-8,80%	-3,77%	-6,89%
Μικτό	72,04%	28,37%	70,39%	95,05%
Καθαρό	0,04%	-9,38%	-4,72%	-4,97%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ (σε φορές)				
Συνολική		2,46	1,64	1,29
Πάγιου Ενεργητικού		10,26	7,06	5,59
Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		7,54	3,32	2,43
Αποθεμάτων				
Απαιτήσεων	3,19	20,73	5,63	3,69
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (σε ημέρες)				
Μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα				
Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων	114,30	17,61	64,82	98,85
Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων	1.699,55	337,56	1.000,47	7.637,66
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Προ φόρων		81,68%	31,41%	32,11%
Μετά φόρων		81,68%	31,41%	32,11%
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	-0,11%	-1,79%	-1,31%	0,00%
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (σε φορές)				
Τρέχουσα	0,26	0,25	0,48	0,42
Άμεση	0,26	0,25	0,48	0,42
ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ (σε φορές)				
Κάλυψη τόκων	-5,68	-22,73	-5,04	-6,61
Δείκτης κάλυψης μερισμάτων				
ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ				
Πάγιο Ενεργητικό/ Κυκλοφ. Ενεργητικό	0,48	0,86	0,35	0,49
Πάγιο Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	0,15	0,28	0,21	0,25
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (σε φορές)				
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	-1,62	-1,06	-1,06	-0,76
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια	-1,62	-1,06	-1,06	-0,76
Χρηματοδότηση κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	-2,89	-2,95	-1,09	-1,38

3. Fast Group AE

Πίνακας 33: Αριθμοδείκτες Fast Group AE

Fast Group AE			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ 2010-2013			
	2010-2011	2012	2013
Συνολική αποδοτικότητα	21,43%	36,71%	-56,11%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΚΕΡΔΟΥΣ			
Οργανικό	32,77%	45,06%	-54,39%
Μικτό	63,96%	75,42%	15,17%
Καθαρό	25,42%	35,44%	-50,08%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ (σε φορές)			
Συνολική	0,65	0,81	1,03
Πάγιου Ενεργητικού	37,25	32,32	17,44
Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	0,67	0,84	1,10
Αποθεμάτων			
Απαιτήσεων	2,94	0,79	10,51
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (σε ημέρες)			
Μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα			
Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων	124,31	460,32	34,72
Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων	2.743,60	1.218,35	602,87
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ			
Προ φόρων	232,61%	163,31%	-18074,17%
Μετά φόρων	184,23%	129,64%	-15848,35%
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	0,00%	0,00%	0,00%
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (σε φορές)			
Τρέχουσα	1,11	1,64	0,76
Άμεση	1,11	1,64	0,76
ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ (σε φορές)			
Κάλυψη τόκων*	44,68	109,19	-481,44
Δείκτης κάλυψης μερισμάτων			
ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ			
Πάγιο Ενεργητικό/ Κυκλοφ. Ενεργητικό	0,018	0,032	0,085
Πάγιο Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	0,018	0,031	0,078
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (σε φορές)			
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	6,50	13,18	-2,70
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια	5,14	10,44	-2,73
Χρηματοδότηση κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	0,10	0,39	-0,31
*Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	20.228,00	32.656,00	15.889,00

4. FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

Πίνακας 34: Αριθμοδείκτες FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.				
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ 2010-2013				
	2010	2011	2012	2013
Συνολική αποδοτικότητα		13,58%	16,22%	33,97%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΚΕΡΔΟΥΣ				
Οργανικό	-19,88%	4,29%	2,14%	2,23%
Μικτό	30,75%	31,19%	12,94%	4,50%
Καθαρό	-20,21%	-0,28%	1,42%	1,50%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ (σε φορές)				
Συνολική		3,17	7,59	15,24
Πάγιου Ενεργητικού		57,38	253,68	670,64
Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		3,73	8,97	16,93
Αποθεμάτων				
Απαιτήσεων	2,08	4,42	14,56	17,70
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (σε ημέρες)				
Μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα				
Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων	175,60	82,54	25,07	20,62
Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων	367,55	221,52	28,93	18,05
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Προ φόρων		4,81%	-127,66%	353,13%
Μετά φόρων		4,81%	-127,66%	258,08%
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	0,00%	-91,54%	-0,23%	0,52%
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (σε φορές)				
Τρέχουσα	0,69	0,73	0,83	1,12
Άμεση	0,69	0,73	0,83	1,12
ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ (σε φορές)				
Κάλυψη τόκων	-73,34824	0,982554	2,98570772	8,7922585
Δείκτης κάλυψης μερισμάτων				
ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ				
Πάγιο Ενεργητικό/ Κυκλοφ. Ενεργητικό	0,123	0,037	0,034	0,019
Πάγιο Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	0,109	0,031	0,029	0,018
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (σε φορές)				
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	-2,60	-4,45	-1,05	9,60
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια	-2,60	-4,45	-1,05	9,60
Χρηματοδότηση κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	-0,44	-0,36	-0,20	0,11

5. ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ

Πίνακας 35: Αριθμοδείκτες ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.					
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ					
	2009	2010	2011	2012	2013
Συνολική αποδοτικότητα		3,17%	-13,62%	-6,03%	1,44%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΚΕΡΔΟΥΣ					
Οργανικό	8,57%	5,86%	-27,84%	-8,75%	1,91%
Μικτό	25,12%	22,46%	22,89%	28,79%	36,49%
Καθαρό	6,00%	12,86%	-22,03%	-2,61%	2,25%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ (σε φορές)					
Συνολική		0,54	0,49	0,69	0,75
Πάγιου Ενεργητικού		1,56	1,59	2,72	4,76
Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		0,83	0,71	0,99	0,98
Αποθεμάτων					
Απαιτήσεων	2,81	2,03	1,94	2,19	3,38
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (σε ημέρες)					
Μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα					
Μέση διάρκεια εισπραξης απαιτήσεων	129,84	180,23	188,26	166,81	107,96
Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων	102,76	105,41	232,33	373,02	665,01
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
Προ φόρων		12,32%	-14,53%	-2,99%	4,77%
Μετά φόρων		8,92%	-14,53%	-3,01%	4,70%
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (σε φορές)					
Τρέχουσα	3,29	3,95	2,58	1,48	1,10
Άμεση	3,29	3,95	2,58	1,48	1,10
ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ (σε φορές)					
Κάλυψη τόκων	68,17	37,39	-222,32	-44,30	13,93
Δείκτης κάλυψης μερισμάτων					0,57
ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ					
Πάγιο Ενεργητικό/ Κυκλοφ. Ενεργητικό	0,63	0,45	0,44	0,30	0,16
Πάγιο Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	0,38	0,31	0,31	0,21	0,13
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (σε φορές)					
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	2,12	2,66	2,40	2,45	2,13
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια	2,02	2,53	2,29	2,45	2,13
Χρηματοδότηση κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	0,70	0,75	0,61	0,32	0,09

6. Μέσος όρος κλάδου

Πίνακας 36: Αριθμοδείκτες κλάδου εταιρειών διαδικτυακής πώλησης αεροπορικών εισιτηρίων

ΚΛΑΔΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ					
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ 2009-2013					
	2009	2010	2011	2012	2013
Συνολική αποδοτικότητα		26,79%	6,94%	13,58%	-4,24%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΚΕΡΔΟΥΣ					
Οργανικό	12,59%	2,03%	4,61%	11,10%	0,94%
Μικτό	42,59%	43,45%	37,05%	44,71%	36,32%
Καθαρό	11,38%	1,72%	1,91%	8,16%	0,42%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ (σε φορές)					
Συνολική		1,34	1,66	2,41	3,92
Πάγιου Ενεργητικού		22,40	29,74	18,81	13,71
Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		2,11	2,95	3,16	1,56
Αποθεμάτων					
Απαιτήσεων	2,54	2,62	3,06	5,26	5,73
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (σε ημέρες)					
Μέση διάρκεια επένδυσης σε αποθέματα					
Μέση διάρκεια είσπραξης απαιτήσεων	145,13	146,18	107,51	93,25	66,10
Μέση διάρκεια πληρωμής υποχρεώσεων	198,35	230,88	254,00	582,02	352,11
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
Προ φόρων		59,89%	81,09%	26,13%	18,16%
Μετά φόρων		47,46%	67,23%	16,46%	16,29%
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ					
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ (σε φορές)					
Τρέχουσα	2,10	1,48	1,15	1,10	0,90
Άμεση	2,10	1,48	1,15	1,10	0,90
ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ (σε φορές)					
Κάλυψη τόκων	37,20	-9,18	6,97	0,38	8,27
Δείκτης κάλυψης μερισμάτων					
ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ					
Πάγιο Ενεργητικό/ Κυκλοφ. Ενεργητικό	0,40	0,28	0,28	0,16	0,17
Πάγιο Ενεργητικό/ Σύνολο Ενεργητικού	0,24	0,15	0,13	0,10	0,11
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (σε φορές)					
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	3,36	2,20	2,27	4,11	2,91
Χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια	3,07	2,11	1,94	3,54	2,88
Χρηματοδότηση κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας	0,30	-0,64	-0,51	-0,10	-0,28
*Μέσος όρος, χωρίς να περιλαμβάνονται ακραίες τιμές					

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

1. E-Travel ΑΕ

Πίνακας 37: Πηγές κεφαλαίων 2009-2012

E-Travel ΑΕ						
ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2009-2012 (σε ευρώ)						
Πηγές χρηματοδότησης						
	2009-2010		2010-2011		2011-2012	
A. Από μείωση στοιχείων του ενεργητικού						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	20.574,90	1,45%			18.332,78	0,43%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ						
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις					6.545,08	0,15%
II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ						
Κτίρια και τεχνικά έργα			678,71	0,02%		
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός						
Σύνολο Ακινήτοποιήσεων						
III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Λοιπές Μακρ. Απαιτήσεις	24.140,34	1,70%				
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες						
Προβλέψεις	8.631,68	0,61%				
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)			12.545,71	0,31%		
Δεσμευμένοι λογ/σμοί καταθέσεων			12.770,08	0,31%		
Χρεώστες Διάφοροι						
Λογαριασμοί διαχείρισεως προκαταβολών και πιστ.					98.587,50	2,32%
Ίδιες μετοχές						
Ταμείο					2.626,20	0,06%
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμίας						
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Έξοδα επόμενων χρήσεων						
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	53.346,92	3,75%	25.994,50	0,64%	126.091,56	2,97%

B. Από αύξηση στοιχείων του παθητικού						
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ						
Καταβεβλημένο						
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Τακτικό αποθεματικό	18.556,75	1,30%	63.624,93	1,57%	59.990,11	1,41%
Έκτακτα Αποθεματικά						
Αποθεματικό για ίδιες μετοχές			22.998,00	0,57%		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ						
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	432.633,90	30,41%	922.231,54	22,71%	1.029.812,07	24,23%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Προμηθευτές	455.724,50	32,03%	2.088.193,31	51,43%	2.394.609,61	56,35%
Επιταγές Πληρωτέες	115.792,00	8,14%			52.847,83	1,24%
Προκαταβολές πελατών	66.274,02	4,66%	111.597,82	2,75%	251.110,89	5,91%
Υποχρεώσεις από φόρους	197.812,27	13,90%	388.706,64	9,57%	32.920,65	0,77%
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	15.305,34	1,08%	52.144,76	1,28%	30.790,65	0,72%
Μερίσματα πληρωτέα					110.000,00	2,59%
Πιστωτές διάφοροι	66.705,27	4,69%	358.703,52	8,83%	131.655,53	3,10%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ						
Έσοδα επόμενων χρήσεων						
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	730,88	0,05%	26.237,02	0,65%	29.678,14	0,70%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.369.534,93	96,25%	4.034.437,54	99,36%	4.123.415,48	97,03%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.422.881,85	100,00%	4.060.432,04	100,00%	4.249.507,04	100,00%

Πίνακας 38: Πηγές κεφαλαίων 2012-2013

E-Travel AE		
ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2012-2013 (σε ευρώ)		
Πηγές χρηματοδότησης		
	2012-2013	
A. Από μείωση στοιχείων του ενεργητικού		
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ		
Λοιπά έξοδα εγκατάστασης		
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ		
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις		
II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ		
Κτίρια και τεχνικά έργα		
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
Σύνολο Ακινητοποιήσεων		

III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		
Λοιπές Μακρ. Απαιτήσεις		
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Πελάτες	1.227.003,03	20,51%
Προβλέψεις		
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)	2.204,16	0,04%
Δεσμευμένοι λογ/σμοί καταθέσεων		
Χρεώστες Διάφοροι		
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστ.		
Ίδιες μετοχές	22.998,00	0,38%
Ταμείο		
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμίας	1.594.274,18	26,65%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
Έξοδα επόμενων χρήσεων	51.203,28	0,86%
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.897.682,65	48,44%
B. Από αύξηση στοιχείων του παθητικού		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ		
Καταβεβλημένο		
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Τακτικό αποθεματικό	17.433,44	0,29%
Έκτακτα Αποθεματικά	1.960.340,00	32,77%
Αποθεματικό για ίδιες μετοχές		
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον		
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Προμηθευτές		
Επιταγές Πληρωτέες		
Προκαταβολές πελατών	215.964,98	3,61%
Υποχρεώσεις από φόρους		
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	12.226,62	0,20%
Μερίσματα πληρωτέα	140.000,00	2,34%
Πιστωτές διάφοροι	738.384,64	12,34%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		
Έσοδα επόμενων χρήσεων		
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.084.349,68	51,56%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5.982.032,33	100,00%

Πίνακας 39: Χρήσεις κεφαλαίων 2009-2012

E-Travel AE						
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2009-2012 (σε ευρώ)						
Κεφάλαια που απαιτήθηκαν	2009-2010		2010-2011		2011-2012	
A. Για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως			24.272,99	0,60%		
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ						
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις			90.033,39	2,22%		
II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ						
Κτίρια και τεχνικά έργα	7.849,90	0,55%			132.960,14	3,13%
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	16.776,69	1,18%	29375,72	0,72%	57.983,61	1,36%
Σύνολο Ακινητοποιήσεων						
III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Λοιπές Μακρ. Απαιτήσεις			33.500,00	0,83%	2.158,65	0,05%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες	62.824,59	4,42%	723.417,97	17,82%	520.736,00	12,25%
Προβλέψεις						
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες)	5.958,53	0,42%			2.204,16	0,05%
Δεσμευμένοι λογ/σμοί καταθέσεων	16.500,00	1,16%			780.245,05	18,36%
Χρεώστες Διάφοροι	176.858,03	12,43%	270.786,71	6,67%	193.794,73	4,56%
Λογαριασμοί διαχειρίσεις προκαταβολών και πιστ.	277,06	0,02%	150.505,56	3,71%		
Ίδιες μετοχές			22.998,00	0,57%		
Ταμείο	93,20	0,01%	1.104,95	0,03%		
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμίας	744.008,10	52,29%	2.024.102,14	49,85%	1.808.006,32	42,55%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Έξοδα επόμενων χρήσεων	3.195,04	0,22%	84.392,82	2,08%	56.384,64	1,33%
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	368.603,94	25,91%	457.119,26	11,26%	680.801,27	16,02%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.402.945,08	98,60%	3.911.609,51	96,33%	4.235.274,57	99,67%
B. Για μείωση των υποχρεώσεων						
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ						
Καταβεβλημένο						
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Τακτικό αποθεματικό						

Έκτακτα Αποθεματικά						
Αποθεματικό για ίδιες μετοχές						
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ						
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον						
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Προμηθευτές						
Επιταγές Πληρωτέες			148.642	3,66%		
Προκαταβολές πελατών						
Υποχρεώσεις από φόρους						
Ασφαλιστικοί οργανισμοί						
Μερίσματα πληρωτέα						
Πιστωτές διάφοροι						
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ						
Έσοδα επόμενων χρήσεων	19.936,77	1,40%	180,53	0,004%	14.232,47	0,33%
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα						
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	19.936,77	1,40%	148.822,53	3,67%	14.232,47	0,33%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.422.881,85	100,00%	4.060.432,04	100,00%	4.249.507,04	100,00%

Πίνακας 40: Χρήσεις κεφαλαίων 2012-2013

E-Travel AE		
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2012-2013 (σε ευρώ)		
Κεφάλαια που απαιτήθηκαν		
	2012-2013	
A. Για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού		
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ		
Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	52.206,78	0,87%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
I. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ		
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	31.717,35	0,53%
II. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ		
Κτίρια και τεχνικά έργα	19.417,78	0,32%
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	10.414,20	0,17%
Σύνολο Ακινήτοποιήσεων		
III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡ. ΧΡΗΜ/ΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		
Λοιπές Μακρ. Απαιτήσεις		
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Πελάτες		
Προβλέψεις		

Επιταγές εισπρακτές (μεταχρονολογημένες)		
Δεσμευμένοι λογ/σμοί καταθέσεων	247.703,90	4,14%
Χρεώστες Διάφοροι	747.240,84	12,49%
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστ.	50.245,88	0,84%
Ίδιες μετοχές		
Ταμείο	535,82	0,01%
Καταθέσεις Όψεως & Προθεσμίας		
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
Έξοδα επόμενων χρήσεων		
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	97.644,05	1,63%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.257.126,60	21,02%
B. Για μείωση των υποχρεώσεων		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ		
Καταβεβλημένο	5800	0,10%
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Τακτικό αποθεματικό		
Έκτακτα Αποθεματικά		
Αποθεματικό για ίδιες μετοχές	22.998	0,38%
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		
Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	1.873.304,72	31,32%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Προμηθευτές	2.521.316,1	42,15%
Επιταγές Πληρωτέες	52.847,83	0,88%
Προκαταβολές πελατών		
Υποχρεώσεις από φόρους	231.708,22	3,87%
Ασφαλιστικοί οργανισμοί		
Μερίσματα πληρωτέα		
Πιστωτές διάφοροι		
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		
Έσοδα επόμενων χρήσεων		
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	16.930,86	0,28%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.724.905,73	78,98%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5.982.032,33	100,00%

2. Travelplanet24 AE

Πίνακας 41: Πηγές κεφαλαίων 2010-2013

Travelplanet24 AE						
ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2010-2013 (σε ευρώ)						
Πηγές χρηματοδότησης	2010-2011		2011-2012		2012-2013	
A. Από μείωση στοιχείων του ενεργητικού						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατ/σεως	144,44	0,004%	144,44	0,003%	72,22	0,001%
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως			330.122,35	6,99%	38.845,29	0,57%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις						
Κτίρια και τεχνικά έργα						
Μεταφορικά μέσα	2.083,21	0,05%	1.124,19	0,02%		
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός						
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις						
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις					7.496,00	0,11%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες						
Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες) - Στο χαρτοφυλάκιο			14.019,38	0,30%		
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)						
Βραχ/σμες απαιτ. κατά συνδεδεμένων επιχ.						
Απαιτήσεις κατά οργάνων διοικήσεως						
Χρεώστες διάφοροι						
Ταμείο					14.957,34	0,22%
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας					753.391,43	10,99%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Έξοδα επόμενων χρήσεων	600,00	0,02%				
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	260.468,02	6,56%				
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	263.295,67	6,64%	345.410,36	7,32%	814.762,28	11,89%

B. Από αύξηση στοιχείων του παθητικού						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Μετοχικό Κεφάλαιο						
Καταβλημένο						
Αποτελέσματα εις νέο						
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση κεφαλαίου-Καταθέσεις μετόχων						
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Προμηθευτές	3.673.652,88	92,59%	1.788.619,30	37,89%	3.416.872,96	49,85%
Επιταγές πληρωτέες μετ/νες			1.313.181,58	27,82%	2.546.588,03	37,15%
Τράπεζες-λ/σμοι βραχυπρ. υποχρ.	22.975,59	0,58%	67,23	0,001%		
Προκαταβολές πελατών			1.221.360,09	25,87%		
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη			3.151,56	0,07%		
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	7.858,71	0,20%	13.342,04	0,28%	35.139,43	0,51%
Πιστωτές διάφοροι			35.703,43	0,76%	41.518,62	0,61%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.704.487,18	93,36%	4.375.425,23	92,68%	6.040.119,04	88,11%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	3.967.782,85	100,00%	4.720.835,59	100,00%	6.854.881,32	100,00%

Πίνακας 42: Χρήσεις κεφαλαίων 2010-2013

Travelplanet24						
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ						
Κεφάλαια που απαιτήθηκαν						
	2010-2011		2011-2012		2012-2013	
A. Για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατ/σεως						
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	842.656,75	21,24%				
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	353.979,03	8,92%	72.259,42	1,53%	990.648,71	14,45%
Κτίρια και τεχνικά έργα	65.676,05	1,66%	237.752,51	5,04%	135.249,11	1,97%
Μεταφορικά μέσα					5.451,27	0,08%
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	8.075,01	0,20%	76.604,40	1,62%	387.717,97	5,66%
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις			8.897,19	0,19%	51.245,23	0,75%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	483.600,00	12,19%	72.105,00	1,53%		
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες	79.841,49	2,01%	1.091.059,77	23,11%	237.651,59	3,47%

Επιταγές εισπρακτέες (μεταχρονολογημένες) - Στο χαρτοφυλάκιο	41.945,48	1,06%			60.870,79	0,89%
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)			16.891,56	0,36%		
Βραχ/σμες απαιτ. κατά συνδεδεμένων επιχ.			45.320,24	0,96%	56.427,59	0,82%
Απαιτήσεις κατά οργάνων διοικήσεως			239.035,64	5,06%	1.059.226,99	15,45%
Χρεώστες διάφοροι	232.614,14	5,86%	1.121.521,54	23,76%	1.151.045,21	16,79%
Ταμείο	5.167,05	0,13%	8.508,64	0,18%		
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	395.597,46	9,97%	861.360,91	18,25%		
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Έξοδα επόμενων χρήσεων			1.961,50	0,04%	46.982,00	0,69%
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα			378.164,07	8,01%	1.620.840,93	23,65%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.509.152,46	63,24%	4.231.442,39	89,63%	5.803.357,39	84,66%
B. Για μείωση των υποχρεώσεων						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Μετοχικό Κεφάλαιο						
Καταβλημένο						
Αποτελέσματα εις νέο	753.297,28	18,99%	489.393,20	10,37%	689.696,36	10,06%
Ποσά προοριζόμενα για αύξηση κεφαλαίου-Καταθέσεις μετόχων	29.999,45	0,76%				
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Προμηθευτές						
Επιταγές πληρωτέες μετ/νες	541.502,59	13,65%				
Τράπεζες-λ/σμοι βραχυπρ. υποχρ.					23.624,96	0,34%
Προκαταβολές πελατών	61.381,82	1,55%			305.888,04	4,46%
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	36.011,27	0,91%			32.314,57	0,47%
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί						
Πιστωτές διάφοροι	36.437,98	0,92%				
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.458.630,39	36,76%	489.393,20	10,37%	1.051.523,93	15,34%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	3.967.782,85	100,00%	4.720.835,59	100,00%	6.854.881,32	100,00%

3. Fast Group AE

Πίνακας 43: Πηγές κεφαλαίων 2010-2013

Fast Group AE				
ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2010-2013 (σε ευρώ)				
Πηγές χρηματοδότησης				
	2011-2012		2012-2013	
A. Από μείωση στοιχείων του ενεργητικού				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία				
Επενδύσεις σε ακίνητα				
Άυλα περιουσιακά στοιχεία			5.404,00	0,04%
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
Απαιτήσεις από πελάτες & λοιπές εμπορ. Απαιτήσεις			1.892.862,00	12,53%
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία				
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	0,00	0,00%	1.898.266,00	12,56%
B. Από αύξηση στοιχείων του παθητικού				
Μετοχικό κεφάλαιο				
Λοιπά στοιχεία καθαρής θέσης	2.804.654,00	79,19%		
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)	737.224,00	20,81%		
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)			13.212.120,00	87,44%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.541.878,00	100,00%	13.212.120,00	87,44%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	3.541.878,00	100,00%	15.110.386,00	100,00%

Πίνακας 44: Χρήσεις κεφαλαίων 2010-2013

Fast Group AE				
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2010-2013 (σε ευρώ)				
Κεφάλαια που απαιτήθηκαν				
	2011-2012		2012-2013	
A. Για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	6.777,00	0,19%	549.019,00	3,63%
Επενδύσεις σε ακίνητα			265.000,00	1,75%
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	136.706,00	3,86%		
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	50.088,00	1,41%	121.378,00	0,80%
Απαιτήσεις από πελάτες & λοιπές εμπορ. Απαιτήσεις	2.291.411,00	64,69%		
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	78.298,00	2,21%	6.236.128,00	41,27%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.563.280,00	72,37%	7.171.525,00	47,46%
B. Για μείωση των υποχρεώσεων				
Μετοχικό κεφάλαιο				
Λοιπά στοιχεία καθαρής θέσης			7.042.688,00	46,61%
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)			896.173,00	5,93%
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (μη δανειακές)	978.598,00	27,63%		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	978.598,00	27,63%	7.938.861,00	52,54%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	3.541.878,00	100,00%	15.110.386,00	100,00%

4. FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.

Πίνακας 45: Πηγές κεφαλαίων 2010-2013

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.						
ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2010-2013 (σε ευρώ)						
Πηγές χρηματοδότησης	2010-2011		2011-2012		2012-2013	
A. Από μείωση στοιχείων του ενεργητικού						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Έξοδα εγκαταστάσεως			4.128,67	3,33%	5.082,33	3,66%
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ						
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	900,21	1,09%	301,68	0,24%	544,28	0,39%
ΣΥΜ/ΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1.860,00	2,25%				
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες						
Επιταγές εισπρακτέες			15.658,52	12,61%		
Χρεώστες διάφοροι			22.786,37	18,35%		
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων						
Ταμείο					18.134,91	13,04%
Καταθέσεις Όψεως και προθεσμίας					5.548,50	3,99%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.760,21	3,34%	42.875,24	34,53%	29.310,02	21,08%
B. Από αύξηση στοιχείων του παθητικού						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαιο Εταιρικό-Καταβλημένο						
Τακτικό αποθεματικό					1.600,00	1,15%
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο			15.142,88	12,20%	36.525,11	26,27%
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Προμηθευτές	57.283,03	69,30%			46.332,91	33,32%
Τράπεζες λογαρ. βραχυπροθέσμων υποχρ.	17.788,64	21,52%			167,09	0,12%
Προκαταβολές πελατών	2.340,12	2,83%				
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη			4.875,33	3,93%	22.318,94	16,05%
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	448,55	0,54%			2.792,46	2,01%
Πιστωτές διάφοροι	2.040,56	2,47%	61.258,27	49,34%		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	79.900,90	96,66%	81.276,48	65,47%	109.736,51	78,92%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	82.661,11	100,00%	124.151,72	100,00%	139.046,53	100,00%

Πίνακας 46: Χρήσεις κεφαλαίων 2010-2013

FIGAME.COM Ταξιδιωτικός Οργανισμός Ε.Π.Ε.						
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2010-2013 (σε ευρώ)						
Κεφάλαια που απαιτήθηκαν	2010-2011		2011-2012		2012-2013	
A. Για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Έξοδα εγκαταστάσεως	19.420,12	23,49%				
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ						
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός						
ΣΥΜ/ΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις						
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες	10.380,26	12,56%	14.544,70	11,72%	43.228,17	31,09%
Επιταγές εισπρακτέες	8.698,86	10,52%			27.054,33	19,46%
Χρεώστες διάφοροι	22.866,03	27,66%			598,23	0,43%
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων					14.607,85	10,51%
Ταμείο	3.529,17	4,27%	13.934,33	11,22%		
Καταθέσεις Όψεως και προθεσμίας	15.663,66	18,95%	10.314,27	8,31%		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	80.558,10	97,46%	38.793,30	31,25%	85.488,58	61,48%
B. Για μείωση των υποχρεώσεων						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαιο Εταιρικό-Καταβλημένο						
Τακτικό αποθεματικό						
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	912,14	1,10%				
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Προμηθευτές			63.912,16	51,48%		
Τράπεζες λογαρ. βραχυπροθέσμων υποχρ.			17.778,91	14,32%		
Προκαταβολές πελατών			2.340,12	1,88%		
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	1.190,87	1,44%				
Ασφαλιστικοί οργανισμοί			1.327,23	1,07%		
Πιστωτές διάφοροι					53.557,95	38,52%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.103,01	2,54%	85.358,42	68,75%	53.557,95	38,52%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	82.661,11	100,00%	124.151,72	100,00%	139.046,53	100,00%

5. ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες ΑΕ

Πίνακας 47: Πηγές κεφαλαίων 2009-2012

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.						
ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2009-2012 (σε ευρώ)						
Πηγές χρηματοδότησης	2009-2010	2010-2011	2011-2012			
Α. Από μείωση στοιχείων του ενεργητικού						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης						
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	16.328,00	3,01%				
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ						
Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχ. Ιδιοκτησίας						
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ						
Κτίρια- εγκαταστάσεις κτιρίων	145.962,04	26,87%	77.921,06	11,05%	75.464,78	6,09%
Μεταφορικά μέσα	384,65	0,07%	230,68	0,03%	230,67	0,02%
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	9.462,41	1,74%			17.579,58	1,42%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις						
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες						
Μείον: Προβλέψεις			5.754,26	0,82%		
Επιταγές εισπρακτέες	36.240,09	6,67%	45.066,16	6,39%		
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)						
Επισφαλείς-Επίδικοι πελάτες και χρεώστες						
Μείον: Προβλέψεις						
Χρεώστες διάφοροι	38.964,06	7,17%				
Λ/σμοι διαχ/σεως προκ/λών & πιστώσεων			1.435,10	0,20%		
Ταμείο			20.689,03	2,93%		
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας			145.823,34	20,68%		
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα						
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού						
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	247.341,25	45,53%	296.919,63	42,11%	93.275,03	7,53%

B. Από αύξηση στοιχείων του παθητικού						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαιο μετοχικό-Καταβλημένο						
Τακτικό Αποθεματικό	11.321,88	2,08%				
Ειδικά αποθεματικά						
Αποθεματικά απαλλασσόμενα της φορολογίας						
Αποθεματικό εσόδων φορολ. κατ' ειδικό τρόπο						
Αποθεματικό μετατροπής ΜΚ σε ευρώ						
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	192.512,00	35,44%				
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ						
Λοιπές προβλέψεις	9.679,14	1,78%				
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Λοιπές μακρ/σμες υποχρεώσεις						
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Προμηθευτές			377.153,50	53,48%	1.088.145,70	87,82%
Επιταγές πληρωτέες			14.308,99	2,03%		
Προκαταβολές πελατών			957,82	0,14%	41.758,79	3,37%
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	81.321,82	14,97%			3.066,30	0,25%
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί			5.030,53	0,71%	4.824,70	0,39%
Μερίσματα πληρωτέα						
Πιστωτές διάφοροι	1.092,62	0,20%	10.794,11	1,53%	7.935,75	0,64%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	295.927,46	54,47%	408.244,95	57,89%	1.145.731,24	92,47%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	543.268,71	100,00%	705.164,58	100,00%	1.239.006,27	100,00%

Πίνακας 48: Πηγές κεφαλαίων 2012-2013

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.		
ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2012-2013 (σε ευρώ)		
Πηγές χρηματοδότησης		
2012-2013		
A. Από μείωση στοιχείων του ενεργητικού		
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ		
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης		
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως		
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχ. Ιδιοκτησίας		
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
Κτίρια- εγκαταστάσεις κτιρίων	33.775,18	0,91%
Μεταφορικά μέσα	115,34	0,003%
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός		
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Πελάτες	57.332,26	1,55%
Μείον: Προβλέψεις		
Επιταγές εισπρακτέες		
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)		
Επισφαλείς-Επίδικοι πελάτες και χρεώστες		
Μείον: Προβλέψεις	15.671,64	0,42%
Χρεώστες διάφοροι		
Λ/σμοι διαχ/σεως προκ/λών & πιστώσεων		
Ταμείο		
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας		
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα		
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	106.894,42	2,88%

B. Από αύξηση στοιχείων του παθητικού		
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Κεφάλαιο μετοχικό-Καταβλημένο		
Τακτικό Αποθεματικό	3.806,08	0,10%
Ειδικά αποθεματικά		
Αποθεματικά απαλλασσόμενα της φορολογίας		
Αποθεματικό εσόδων φορολ. κατ' ειδικό τρόπο		
Αποθεματικό μετατροπής ΜΚ σε ευρώ		
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο		
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ		
Λοιπές προβλέψεις		
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Λοιπές μακρ/σμες υποχρεώσεις		
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Προμηθευτές	3.314.380,15	89,36%
Επιταγές πληρωτέες		
Προκαταβολές πελατών	20.009,16	0,54%
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	100.379,12	2,71%
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	13.511,16	0,36%
Μερίσματα πληρωτέα	150.000,00	4,04%
Πιστωτές διάφοροι		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.602.085,67	97,12%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	3.708.980,09	100,00%

Πίνακας 49: Χρήσεις κεφαλαίων 2009-2012

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.						
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2009-2012 (σε ευρώ)						
Κεφάλαια που απαιτήθηκαν	2009-2010		2010-2011		2011-2012	
A. Για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ						
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης						
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως						
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ						
Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχ. Ιδιοκτησίας					2.410,32	0,19%
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ						
Κτίρια- εγκαταστάσεις κτιρίων						
Μεταφορικά μέσα						
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός			31.316,23	4,44%		
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ						
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις						
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Πελάτες	120.769,17	22,23%	20.061,94	2,85%	2.197,15	0,18%
Μείον: Προβλέψεις	3.089,94	0,57%				
Επιταγές εισπρακτέες					3.621,34	0,29%
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)					26.649,00	2,15%
Επισφαλείς-Επίδικοι πελάτες και χρεώστες						
Μείον: Προβλέψεις						
Χρεώστες διάφοροι			139.203,40	19,74%	201.613,26	16,27%
Λ/σμοι διαχ/σεως προκ/λών & πιστώσεων	1.435,10	0,26%				
Ταμείο	17.521,78	3,23%			2.316,50	0,19%
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	319.494,14	58,81%			465.913,23	37,60%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα					330.249,32	26,65%
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού			10.138,64	1,44%		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	462.310,13	85,10%	200.720,21	28,46%	1.034.970,12	83,53%

B. Για μείωση των υποχρεώσεων						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Κεφάλαιο μετοχικό-Καταβλημένο						
Τακτικό Αποθεματικό						
Ειδικά αποθεματικά						
Αποθεματικά απαλλασσόμενα της φορολογίας						
Αποθεματικό εσόδων φορολ. κατ' ειδικό τρόπο						
Αποθεματικό μετατροπής ΜΚ σε ευρώ						
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο			348.063,97	49,36%	65.793,29	5,31%
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ						
Λοιπές προβλέψεις			28.337,81	4,02%	106.696,29	8,61%
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Λοιπές μακρ/σμες υποχρεώσεις	468,66	0,09%				
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Προμηθευτές	60.693,91	11,17%			31.546,57	2,55%
Επιταγές πληρωτέες	4.913,89	0,90%				
Προκαταβολές πελατών	9.823,38	1,81%				
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη			128.042,59	18,16%		
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	5.058,74	0,93%				
Μερίσματα πληρωτέα						
Πιστωτές διάφοροι						
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	80.958,58	14,90%	504.444,37	71,54%	204.036,15	16,47%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	543.268,71	100,00%	705.164,58	100,00%	1.239.006,27	100,00%

Πίνακας 50: Χρήσεις κεφαλαίων 2012-2013

ΑΛΤΑΙΡ Ταξιδιωτικοί Πράκτορες Α.Ε.		
ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 2012-2013 (σε ευρώ)		
Κεφάλαια που απαιτήθηκαν		
		2012-2013
A. Για αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού		
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ		
Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης		
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως		
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχ. ιδιοκτησίας	155,71	0,004%
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ		
Κτίρια- εγκαταστάσεις κτιρίων		
Μεταφορικά μέσα		
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	141.869,49	3,83%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΛΛΕΣ ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΧΡΗΜ/ΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Πελάτες		
Μείον: Προβλέψεις	13.118,06	0,35%
Επιταγές εισπρακτέες	5.889,51	0,16%
Επιταγές σε καθυστέρηση (σφραγισμένες)		
Επισφαλείς-Επίδικοι πελάτες και χρεώστες	73.048,36	1,97%
Μείον: Προβλέψεις		
Χρεώστες διάφοροι	132.223,09	3,56%
Λ/σμοι διαχ/σεως προκ/λών & πιστώσεων	168,05	0,005%
Ταμείο	10.784,23	0,29%
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	3.052.182,84	82,29%
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	201.131,26	5,42%
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.630.570,60	97,89%
B. Για μείωση των υποχρεώσεων		
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Κεφάλαιο μετοχικό-Καταβλημένο		
Τακτικό Αποθεματικό		

Ειδικά αποθεματικά		
Αποθεματικά απαλλασσόμενα της φορολογίας		
Αποθεματικό εσόδων φορολ. κατ' ειδικό τρόπο		
Αποθεματικό μετατροπής ΜΚ σε ευρώ		
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων χρήσεως εις νέο	53.789,96	1,45%
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ & ΕΞΟΔΑ		
Λοιπές προβλέψεις		
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Λοιπές μακρ/σμες υποχρεώσεις		
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Προμηθευτές	10.000,00	0,27%
Επιταγές πληρωτέες		
Προκαταβολές πελατών		
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη		
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί		
Μερίσματα πληρωτέα		
Πιστωτές διάφοροι	14.619,53	0,39%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	78.409,49	2,11%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	3.708.980,09	100,00%